

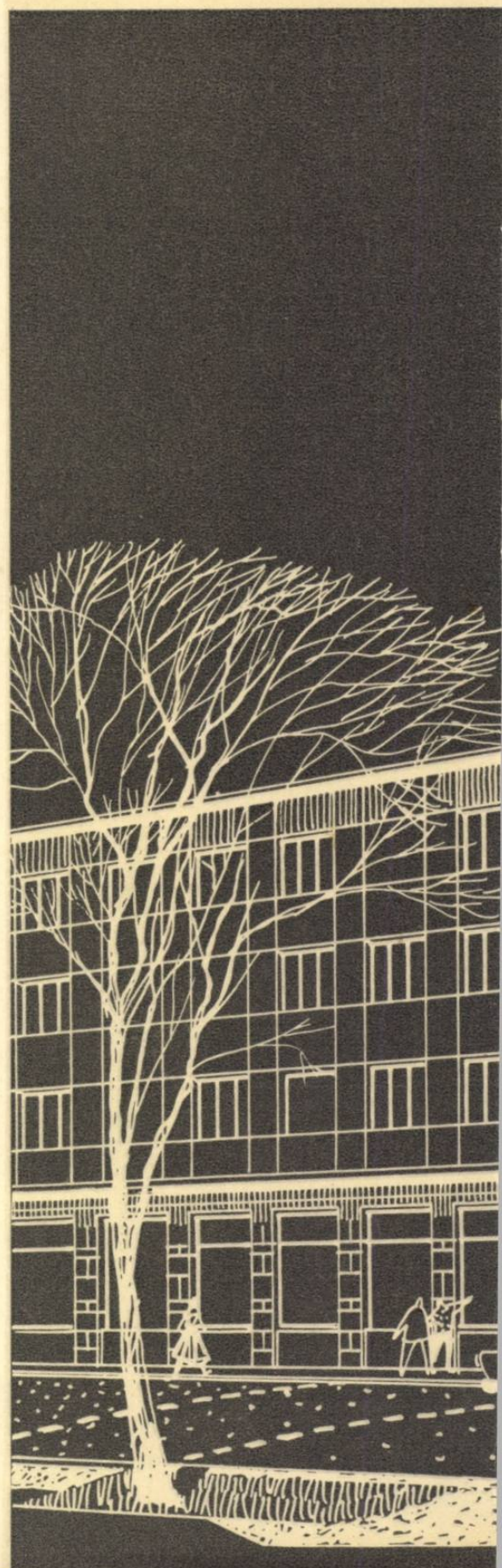
ARHITECTURA R P R

ORGAN AL UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R.

REDACȚIA : BUCUREȘTI, STRADA EPISCOPIEI Nr. 9 — TEL. 13.98.80
ABONAMENTELE SE POT FACE NUMAI LA:
— UNIUNEA ARHITECȚILOR DIN R.P.R. — ADMINISTRAȚIA REVISTEI
BUCUREȘTI, STRADA EPISCOPIEI Nr. 9 — TEL. 14.76.02.

Lei 15

I. P. 4, București

E 1689

ARHITECTURA R.P.R.

ANUL VII • Nr. 4 (59) • IULIE - AUGUST • 1959

*23 August
1944-1959*

ARHITECTURA R.P.R.

4
1959

ORGAN AL UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R.

Colegiul de redacție:

Conf. arh. M. Alifanti, arh. M. Bercovici, arh. M. Caffé, prof. arh. M. Locar, ing. A. Lupescu, arh. M. Melicson, arh. C. Moșinski, arh. Gh. Pavlu, conf. arh. G. Petrașcu

Redacția: București — Raionul I. V. Stalin — Str. Episcopiei Nr. 9 — Tel. 13.98.80

A N U L V I I — N r . 4 (5 9) — I U L I E — A U G U S T 1 9 5 9

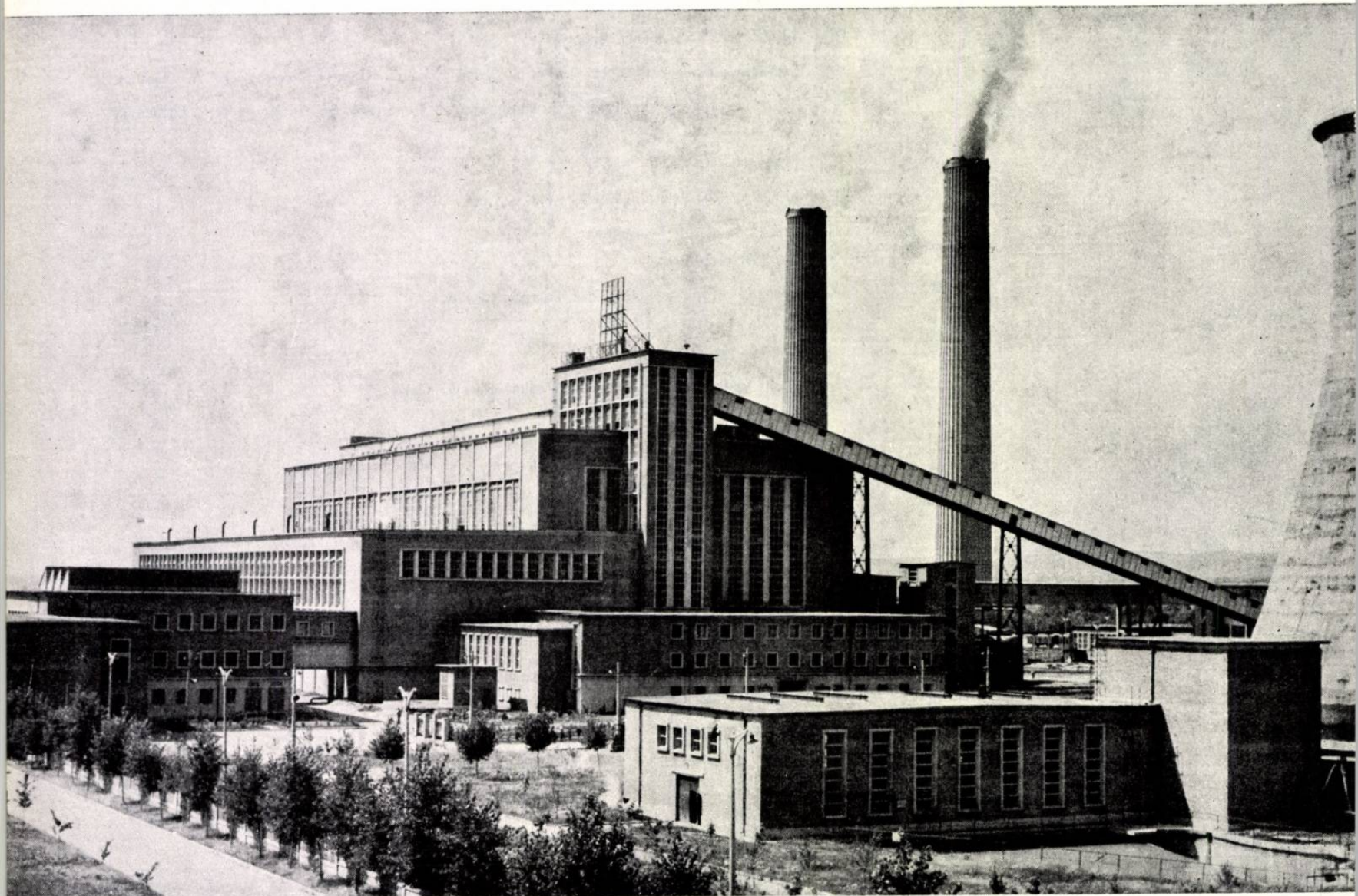
A XV-A ANIVERSARE A ELIBERĂRII PATRIEI

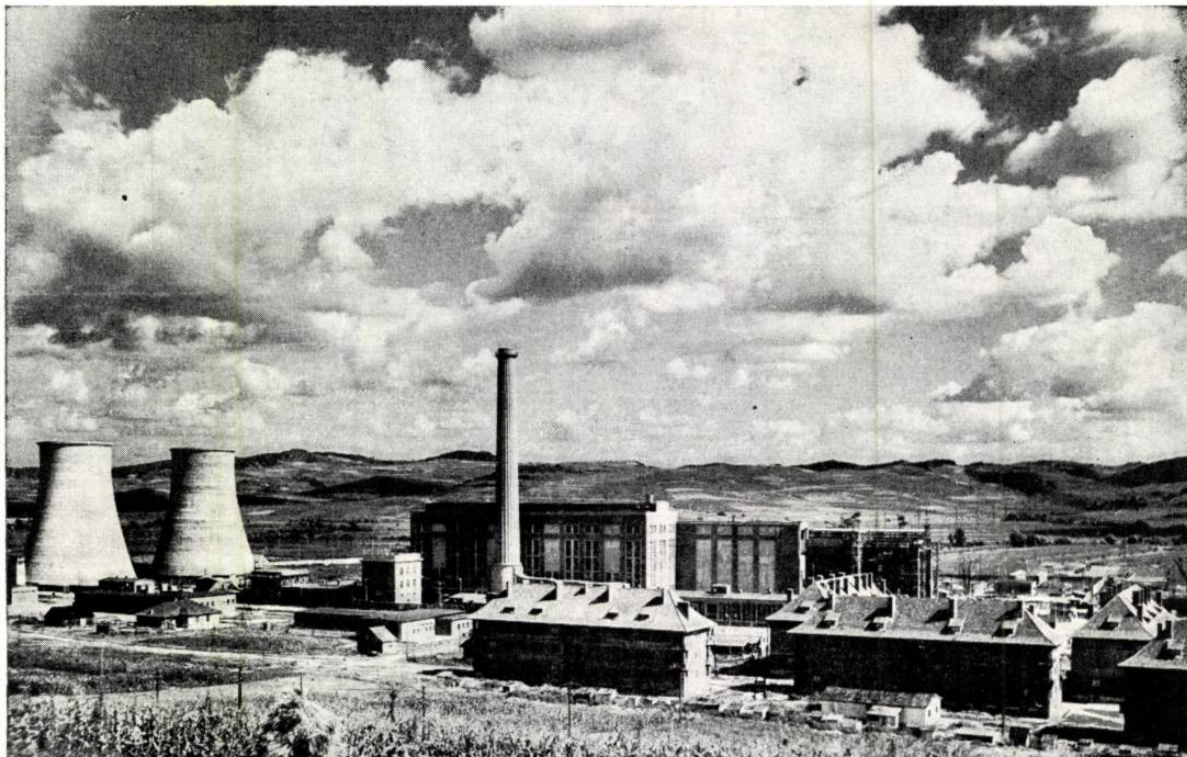
<i>Editorial</i>	3	Marea sărbătoare
	18	23 August, sărbătoarea eliberării
		Semnează acad. prof. arh. D. Marcu, prof. arh. O. Doicescu, conf. arh. A. Damian, arh. B. Grünberg, arh. Rodica Ciobanu, arh. M. Dima, arh. Șt. Gonosz, arh. C. Lăzărescu
		Prof. arh. H. Maicu
<i>Noi construcții în Capitală</i>	22	Noua sală a Palatului R. P. Romîne
		Arh. A. Moiescu
	30	Locuințe în piața noii săli a Palatului R.P.R.
		Arh. V. Sebestyén
<i>Urbanism</i>	35	Studii pentru sistematizarea centrului orașului Galați
		Arh. B. Grünberg
	40	Sistematizarea orașului Iași
		Arh. Tr. Chițulescu
<i>Concursuri</i>	44	Concursul pentru sistematizarea pieței Unirii din Iași
<i>Cronica</i>	54	Ședința Comitetului de conducere al Uniunii Arhitecților din R.P.R.

A XV-A ANIVERSARE A ELIBERĂRII PATRIEI

23 August
1944 - 1959

Termocentrala de la Doicești

Termocentrala de la Sîngeorgiu de Pădure

M A R E A S Ă R B Ă T O A R E

Sărbătorim a XV-a aniversare a eliberării patriei de sub jugul fascist în condițiile unui puternic avînt al economiei și culturii noastre socialiste, în condițiile realizării unor noi succese în opera de construire a socialismului, a înfăptuirii unor noi măsuri pentru ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc.

Au trecut 15 ani de la eliberare. Acum 15 ani, în condițiile zdrobirii și alungării armatelor hitleriste de pe teritoriul țării noastre de către glorioasele armate sovietice, insurecția armată populară condusă de Partidul Comunist a răsturnat dictatura antonesciană, deschizînd astfel o nouă cale de dezvoltare țării. Victoria insurecției armate de la 23 August 1944 a marcat începutul revoluției populare din țara noastră, în cadrul căreia clasa muncitoare în alianță cu celelalte pături muncitoare, condusă de partidul său de avangardă, înlătură burghezia de la conducerea țării, cucerește puterea de stat, lichidează rămășițele feudalismului, desăvîrșește sarcinile revoluției burghezo-democrate și începe marea operă istorică a construirii socialismului, a transformării țării din starea de înapoiere în care fusese ținută de clasele exploatare, într-o țară înaintată, socialistă.

În anii care au trecut de atunci, mari succese au fost obținute în această operă istorică.

A fost lichidată în esență proprietatea capitalistă asupra mijloacelor de producție și a fost creată proprietatea socialistă. Pe noua bază a relațiilor de producție socialiste s-a dezvoltat o puternică industrie, cuprinzînd ramuri inexistente înainte și dînd, într-un singur trimestru al anului 1959, un volum de producție mai mare decît producția obținută în întreg anul 1938. S-a dezvoltat totodată și agricultura, devenind azi cu preponderență o agricultură socialistă — cuprinzînd peste 67% din suprafața arabilă a țării și un număr de aproape 2 500 000 familii — o agricultură mecanizată, asigurînd recolte globale peste cele realizate în trecut. Concomitent s-au dezvoltat și celelalte ramuri ale economiei: transporturile, construcțiile, comerțul etc.

Pe baza creșterii și dezvoltării economiei noi socialiste, a crescut și nivelul de viață al oamenilor muncii.

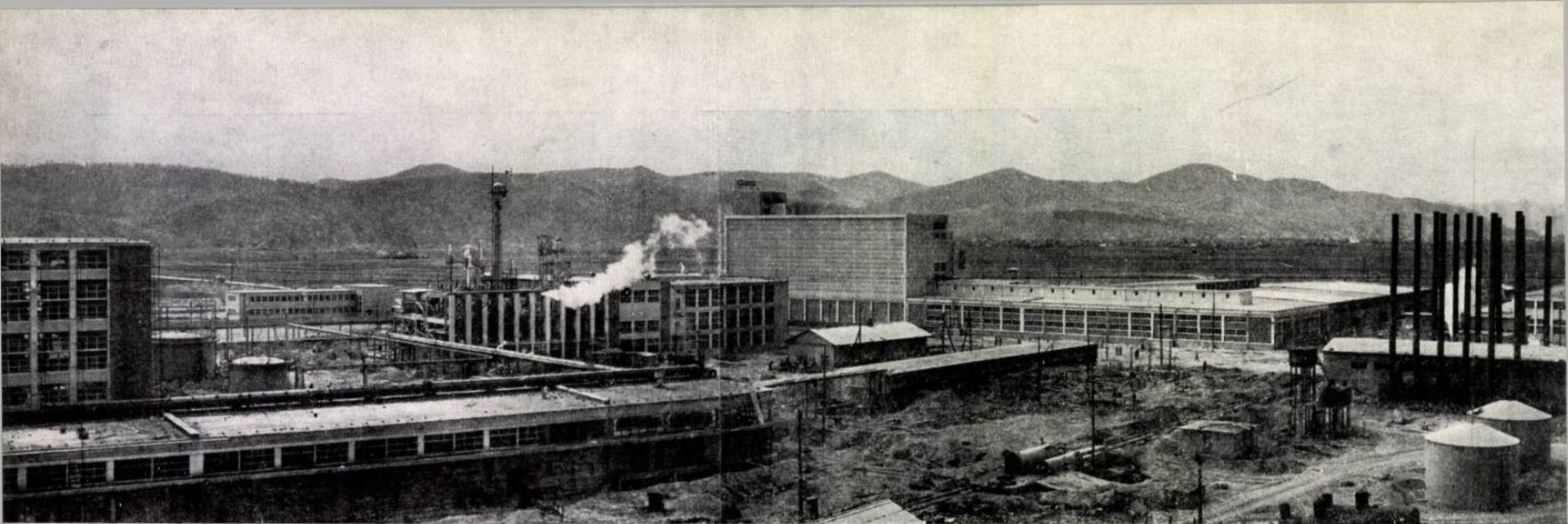
Față de anul 1955, în 1958 veniturile bănești ale salariaților au sporit cu peste 8 miliarde lei. La aceasta trebuie adăugate reducerile de prețuri la unele produse de larg consum, care au adus populației o economie anuală de cca. 500 milioane lei, precum și creșterea cu 4,5 miliarde lei a cheltuielilor social-culturale.

Recenta Hotărîre a Plenarei C. C. al P.M.R. din 13—14 iulie a.c. reprezintă încă un pas important pentru creșterea bunăstării celor ce muncesc; prin aceste măsuri privind majorarea salariilor și a pensiilor, reducerea impozitelor și a prețurilor unor bunuri de larg consum, oamenii muncii au primit un spor net de venituri de 4,7 miliarde lei anual.

În același timp cu dezvoltarea economică, s-a dezvoltat și se dezvoltă și noua cultură socialistă, știința și arta. Valorile culturale au devenit și devin bunuri ale poporului, se ridică neîncetat nivelul cultural al maselor largi populare.

În toate domeniile construcției socialiste au fost obținute mari succese, roade ale muncii pline de abnegație a poporului muncitor în frunte cu clasa muncitoare, sub conducerea partidului.

La obținerea acestor succese a contribuit puternicul și frățescul ajutor al Uniunii Sovietice — constructoare a comunismului — și al celorlalte țări din lagărul socialist. Unitatea de monolit a acestui lagăr, într-ajutorarea bazată pe principiile internaționalismului proletar, în toate domeniile — economic, tehnic, științific — au un rol deosebit de însemnat în construcția noastră economică.

În cadrul operei de făurire a socialismului, un rol important a revenit și revine sectorului de construcții și arhitectură și lucrătorilor din acest sector, printre care și arhitecților. Dezvoltarea economiei și culturii a necesitat și necesită importante lucrări de construcții, a căror realizare reprezintă o sarcină de mare răspundere, aceste construcții slujind celorlalte domenii ale construirii socialismului. Această sarcină a sectorului de construcții și arhitectură a fost îndeplinită cu succes. Astăzi, noua industrie socialistă se folosește de marile construcții industriale realizate în acești ani; agricultura a fost de asemenea înzestrată cu numeroase construcții noi care deservește producția.

Oamenii muncii au primit zeci de mii de apartamente; s-au ridicat mii de clădiri social-culturale: școli, teatre, cămine culturale, spitale, case de nașteri, stadioane etc.

S-a schimbat înfățișarea orașelor și satelor patriei noastre.

Astfel, sectorul de construcții și arhitectură și-a adus din plin con-

tribuția sa, alături de celelalte sectoare ale economiei naționale, la construirea socialismului.

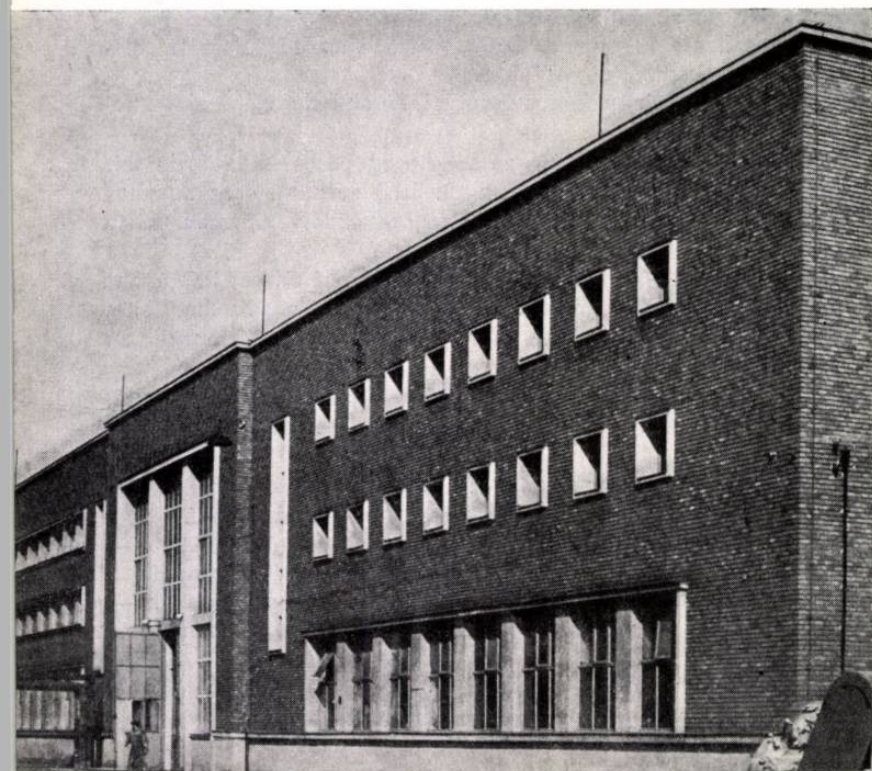
Îndeplinirea acestui obiectiv a fost obținută printr-o serie de realizări însemnate; succesele dobândite dovedesc că niciodată, în trecut, construcțiile din țara noastră nu s-au dezvoltat în amploarea pe care au atins-o în prezent și niciodată ele nu au servit în asemenea măsură satisfacerea nevoilor materiale și culturale ale oamenilor muncii.

Investițiile în lucrări de construcții-montaj au totalizat în perioada 1950—1958 peste 54 miliarde lei; s-au ridicat sute de fabrici, creîndu-se noi ramuri ale industriei; totalul suprafeței de locuințe construite în 1951—1958 a reprezentat mai mult de 23 milioane metri pătrați. Numai lucrările înfăptuite în cursul primului plan cincinal au depășit volumul realizat pe vremea burgheziei în întreaga perioadă dintre cele două războaie mondiale.

Arhitectura a devenit o importantă ramură de activitate creatoare.

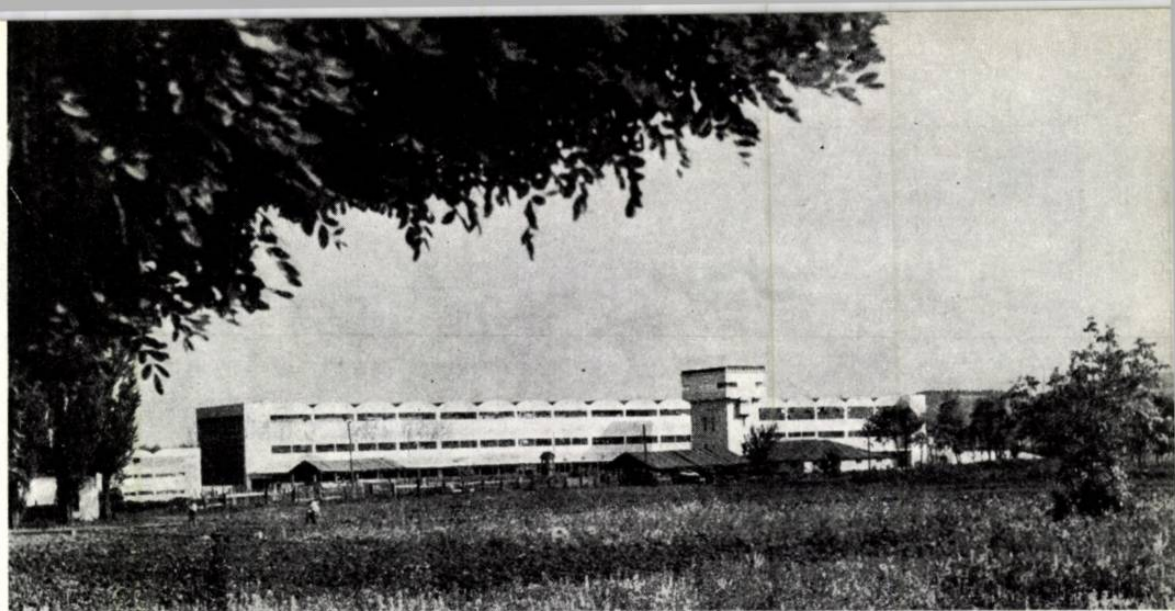
Amploarea și complexitatea tot mai mare a construcțiilor ce se cereau realizate, specificul nou al multora dintre ele, au lărgit și schimbat considerabil profilul programelor de arhitectură. Crearea marilor centre industriale, cuprinzînd numeroase fabrici, cartiere de locuințe sau chiar orașe noi, cu toate dotările sociale și edilitare necesare, proiectarea de mari construcții energetice, de adevărate palate ale culturii socialiste, de clădiri destinate cluburilor muncitorești, de case de naștere, sanatorii de noapte, creșe, cămine de copii, ansambluri de cură și odihnă, complexe sportive etc. au extins mult orizontul muncii arhitecților, îmbogățită cu astfel de programe cu totul noi, tipice epocii de transformări revoluționare pe care o trăim.

Cele mai arzătoare sarcini ale primilor ani de după eliberare au constatat în refacerea economică și în reconstrucția numeroaselor lucrări distruse în timpul războiului. Pe lângă zeci de întreprinderi care au fost distruse total sau parțial,

1	4
2 3	5 6

- 1 — Uzina de fibre sintetice de la Săvinești
 2 — Fabrica de strunguri «Iosif Rangheț»
 Arad
 3 — Blocul poliamid de la Săvinești
 4 — Fabrica de postav Buhuși
 5 — Fabrica de confecții «Gh. Gheorghiu-Dej» — București
 6 — Uzinele «Gh. Dimitrov» — Arad

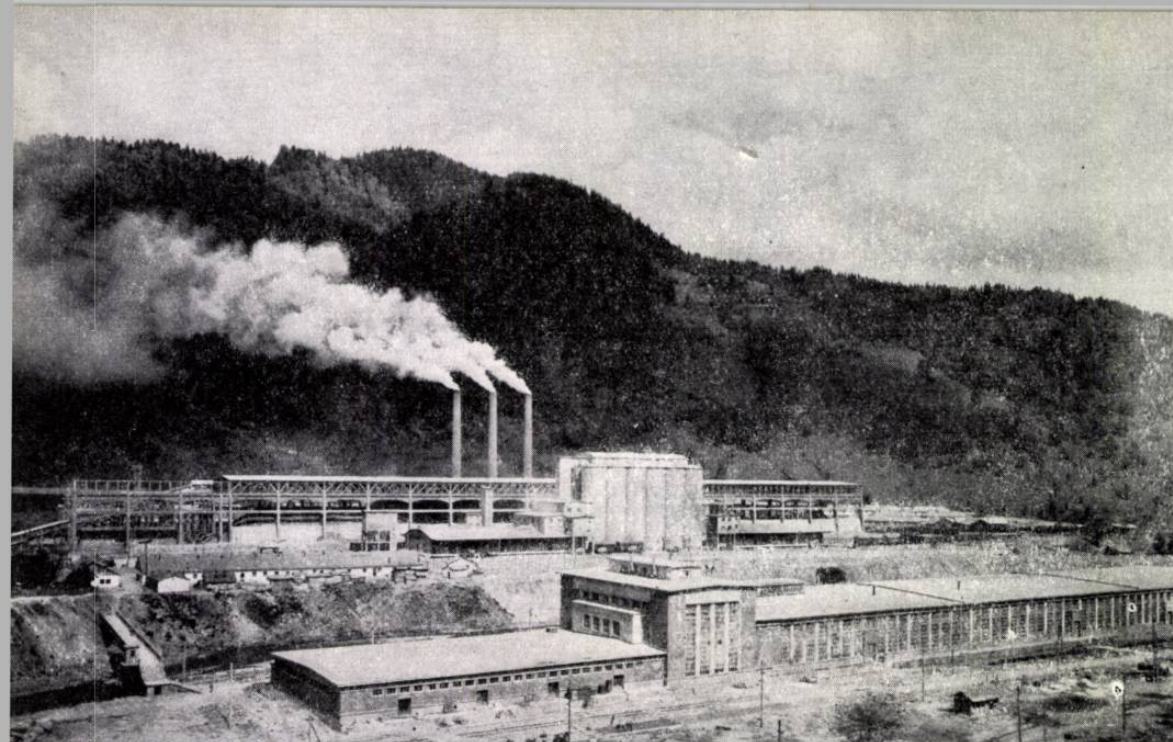

fuseseră făcute inutilizabile peste 41% din podurile de cale ferată, un sfert din clădirile pentru transporturi, zeci de mii de clădiri în orașele țării.

În această perioadă, partidul a mobilizat clasa muncitoare la refacerea sistemului de comunicație, a organizat marile șantiere ale muncii voluntare, unde s-au înfăptuit lucrări însemnate într-un interval foarte scurt, a inițiat o serie de construcții industriale de mari proporții. În ciuda sabotajului claselor exploatare, care mai dețineau poziții economice vitale, aceste lucrări au fost duse la bun sfârșit.

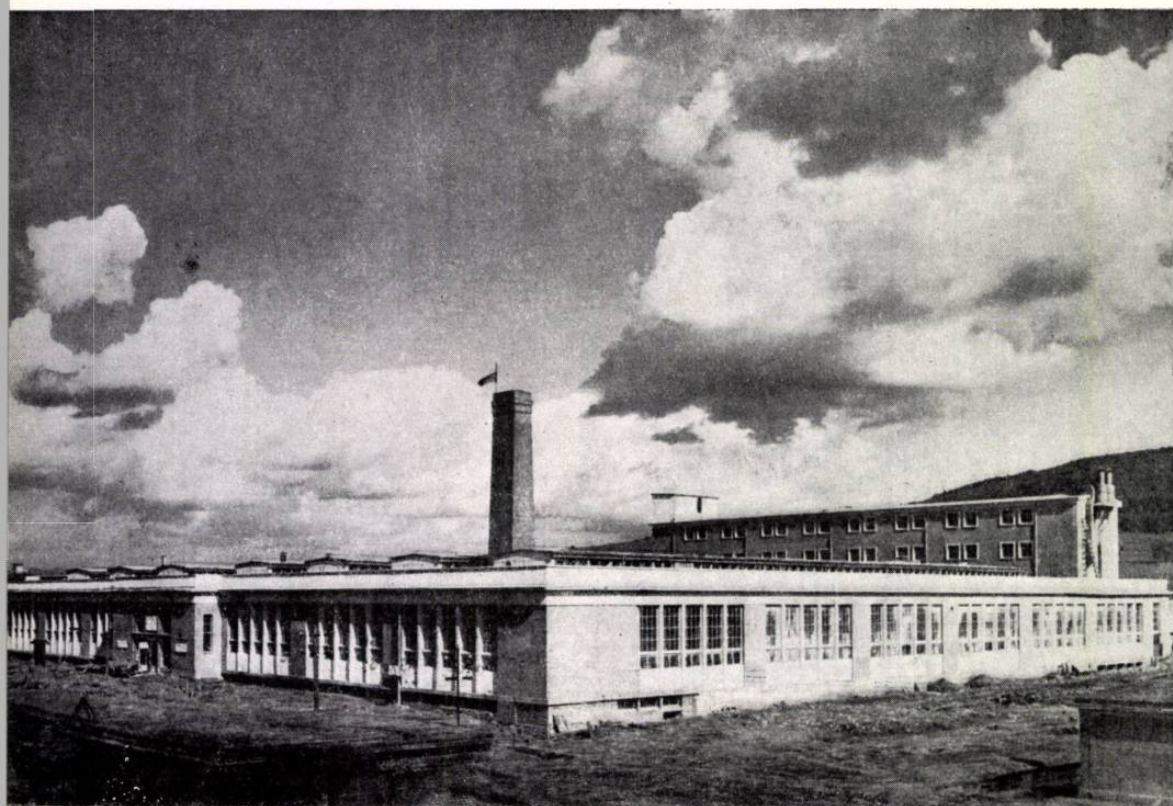
În fața arhitecților din țara noastră s-a deschis astfel, pentru prima dată, perspectiva desfășurării unei vaste activități constructive, puse în slujba întăririi economiei naționale, în slujba poporului. Acum nu mai era vorba de proiectarea de vile luxoase, de blocuri de raport sau alte clădiri de speculă pentru o minoritate exploatare. Energia și capacitatea arhitecților, stimulate

1	4
2	5
3	6

1 — Fabrica de ciment Bicăz
 2 — Fabrica de faianță Sighișoara
 3 — Aerogara Băneasa — București
 4 — Uzinele textile « Teba » — Arad
 5 — Combinatul chimic Baia Mare
 6 — Fabrica de plăci aglomerate — Brăila

de partid, găseau un câmp vast de acțiune în conceperea lucrărilor menite să asigure redresarea economică, creșterea producției bunurilor industriale, creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii.

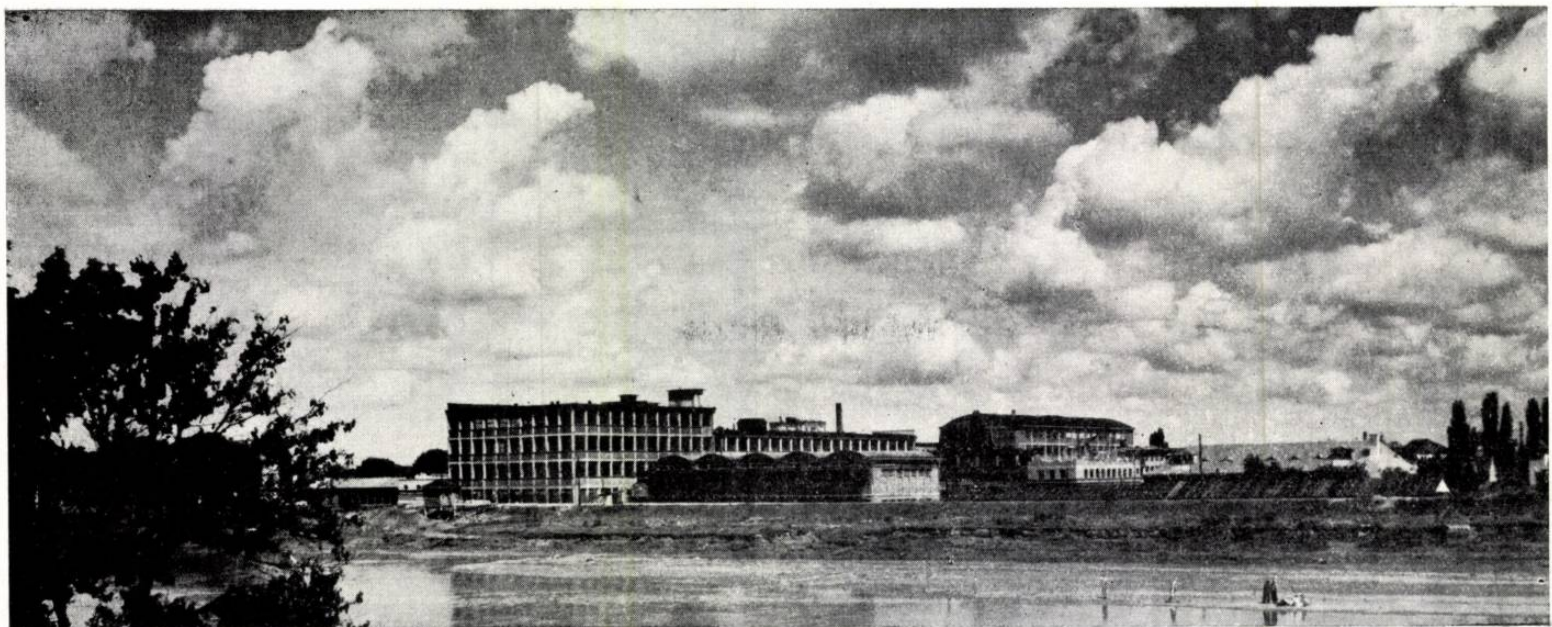
În toate colțurile țării răsar șantiere; se largesc considerabil industriile existente, apar industrii noi și pe lângă ele, așezări noi. Termocentrale puternice s-au ridicat la Doicești, Pârșeni, Sîngeorgiu, Ovidiu, pentru a satisface necesitățile, ce cresc rapid, ale industriei, punînd totodată și bazele electrificării țării.

Pentru bazinul carbonifer al Văii Jiului a fost elaborat un proiect complex de reconstrucție socialistă a întregii regiuni, în scopul creării unor condiții de muncă, de locuit, social-culturale și edilitare cît mai bune pentru muncitori.

Pe baza investițiilor masive ale statului, au fost considerabil dezvoltate marile centre siderurgice de la Hunedoara și Reșița, s-au construit fabrica de rulmenți din Bîrlad, laminoarele moderne de la Roman și Galați, uzinele de utilaj agricol « Tudor Vladimirescu », « Semănătoarea », « Magheru », fabrica « Electroputere » din Craiova, fabrica de strunguri « Iosif Rangheț » din Arad și alte unități importante. Rețeaua energetică a țării a fost îmbogățită prin numeroase centrale electrice, iar la Bicăz este în curs de realizare marea hidrocentrală « V. I. Lenin ». Au fost proiectate și sînt în plină construcție mari complexe ale industriei chimice la Săvinești, Onești-Borzești, Năvodari, Chișcani, Govora, combinate moderne de industrializare a lemnului și fabrici de mobilă etc.

Urmărind consecvent ridicarea nivelului de trai al poporului, statul a alocat totodată fonduri importante pentru construcții de

fabrici ale industriei bunurilor de consum.

Au fost ridicate noi fabrici textile, ca filatura Moldova, fabrica de postav Buhuși, uzinele textile de la Arad, numeroase fabrici de conserve, complexe alimentare, fabrici de confecții, ca fabrica « Gh. Gheorghiu-Dej » din București etc.

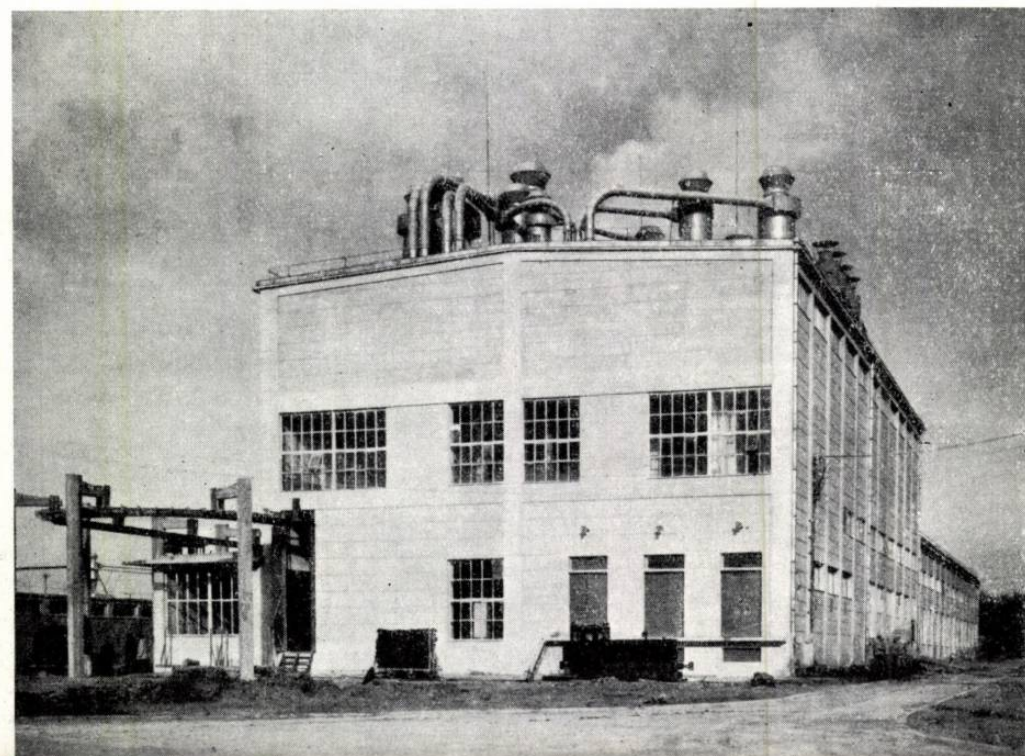
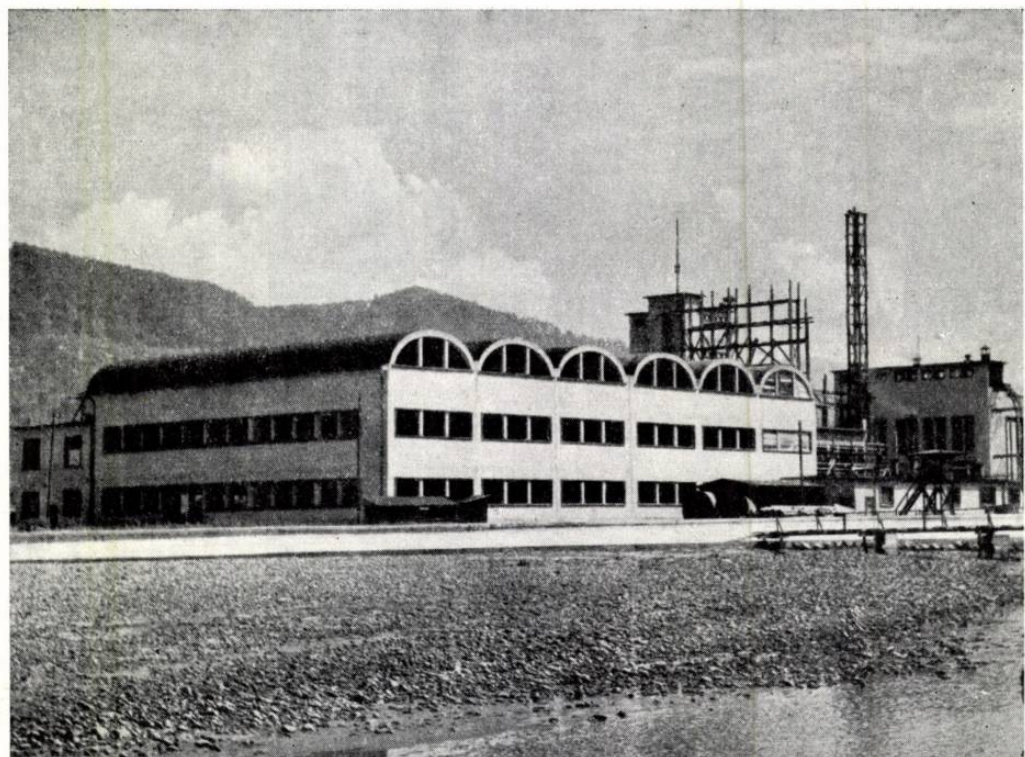
Pentru crearea bazei materiale a transformării socialiste a agriculturii au fost constituite peste 240 S.M.T.-uri, precum și numeroase complexe și clădiri agrozootehnice.

Vasta activitate de construcții înfăptuită pe întinsul țării a necesitat creșterea considerabilă a industriei materialelor de construcții, intensificarea mecanizării lucrărilor, introducerea largă a prefabricării și adoptarea de sisteme constructive noi.

Pentru aceasta au fost construite mari fabrici de ciment, ca cele de la Bicăz, Medgidia, fabrici de prefabricate, ca « Progresul » din București, cele de la Orașul Stalin, Roman.

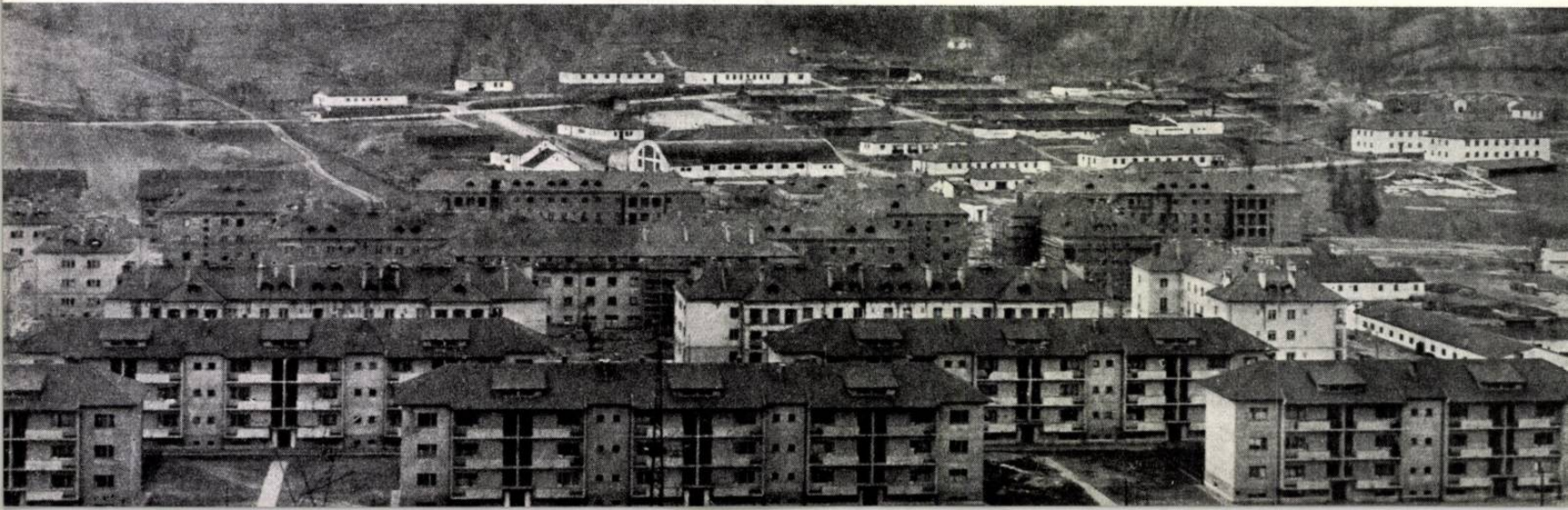
Volumul sporit al transporturilor a necesitat lărgirea rețelilor existente; au fost ridicate gări noi, ca cea de la Hunedoara, Bicăz, Borzești, Dej-Triaj, Giurgiu etc.; a fost construită aerogara Băneasa.

Înfăptuirea revoluției culturale a necesitat sute și mii de construcții de școli, institute, cămine culturale, cluburi, cinematografe, teatre; au fost ridicate: Combinatul poligrafic « Casa Scînteii », Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. din București, teatrele din Constanța, Botoșani, Orașul Stalin, Hunedoara, Reșița, case de cultură ale tineretului, ca cele din București, Pitești, stadioane și complexe sportive, ca cele din Cluj, Constanța, Iași, Pitești, București (complexele sportive Floreasca, « Dinamo »),

- 1 — Blocuri de locuințe în cartierul Păcurari — Iași
 2 — Locuințe pe șoseaua Mihai Bravu — București
 3 — Locuințe din cvartalul I Onești
 4 — Blocuri de locuințe la Lunca Pomostului

2 1
 3 4

« 23 August ») etc. În București sînt în construcție marea sală a Palatului R.P.R. cu o capacitate de 3 300 locuri, Circul de stat, numeroase școli etc.

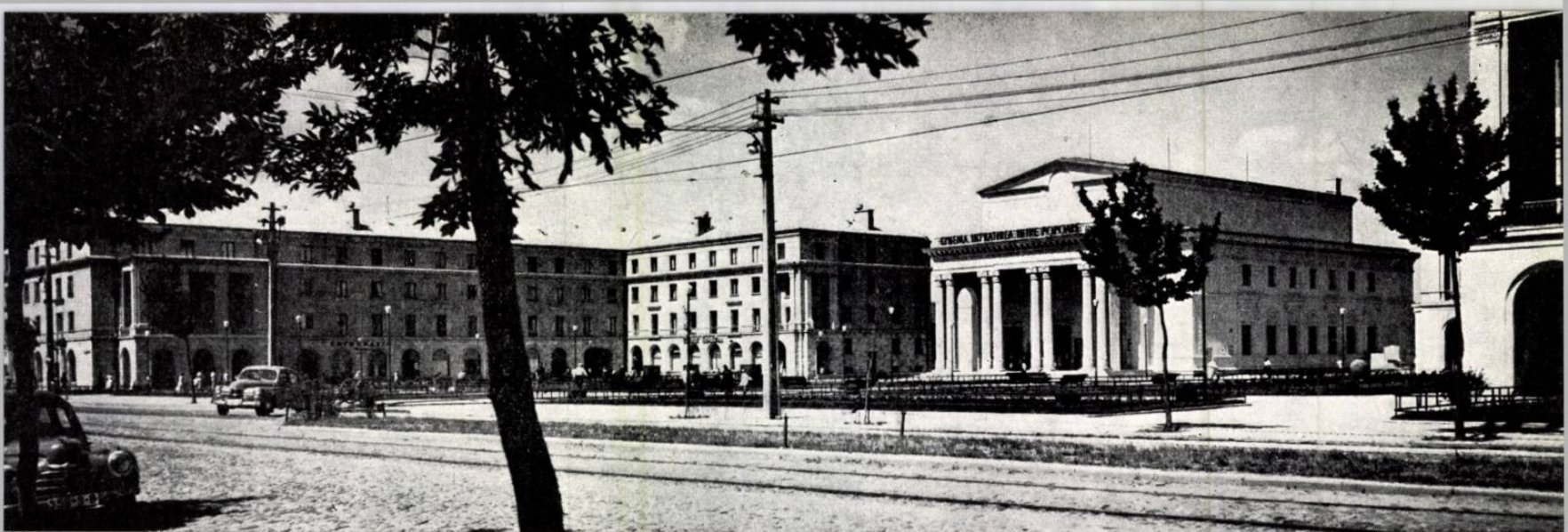
A fost creată o vastă rețea de creșe, cămine de zi, case de nașteri; s-au ridicat policlinici și spitale cu sute de paturi, ca Fundeni, Filaret, Institutul clinic de pediatrie « Emilia Irza »; s-au dezvoltat și amenajat localitățile balneo-climatice ale țării, construindu-se nenumărate case de odihnă și sanatorii; litoralul Mării Negre, de la Mamaia pînă la Mangalia, a devenit un șantier imens, pe care an de an răsar noi blocuri moderne, vile și restaurante: numai în ultimii doi ani au fost construite peste 40 de clădiri cu o capacitate de 11 000 de paturi.

Congresul al II-lea al partidului a trasat ca sarcină îmbunătățirea condițiilor de locuit ale oamenilor muncii. În 1956 — 1958, statul a acordat pentru construcția de locuințe fonduri în sumă totală de 2,7 miliarde lei, din care s-au realizat un număr de 43 000 de apartamente. Pentru anul 1959, fondurile planificate se ridică la 1 miliard lei, prevăzîndu-se execuția a încă cca. 21 000 de apartamente.

Au fost create condiții optime pentru dezvoltarea activității urbanistice, pentru reconstrucția socialistă a orașelor țării, condiții imposibil de realizat în orînduirea capitalistă.

Pe lîngă noile industrii au luat naștere așezări muncitorești dotate cu lucrări edilitare și anexele social-culturale necesare unei vieți confortabile; așa s-au dezvoltat noile orașe din Valea Jiului, Urziceni, Vulcan, Orașul Victoria, Onești, Săvinești etc. Noi cartiere cu sute de apartamente au apărut la Hunedoara, Reșița, Orașul Stalin, Petroșani, Roman; în Capitală s-au încheiat mari ansambluri în Grivița Roșie, Vatra Luminoasă, Ferentari, Cățelu, șoseaua Mihai Bravu, Balta Albă.

A început sistematizarea magistralelor și piețelor centrale ale Capitalei: calea Griviței, bulevardul

Magheru-Bălcescu, calea Victoriei, bulevardul 6 Martie, piața Splaiului, piața Unirii, piața Victoriei, piața Romană, piața Gării de Nord etc.

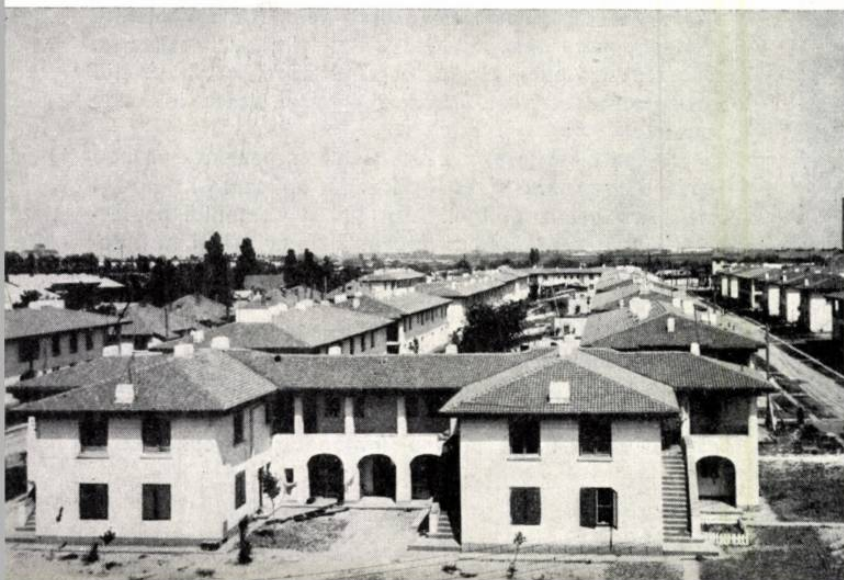
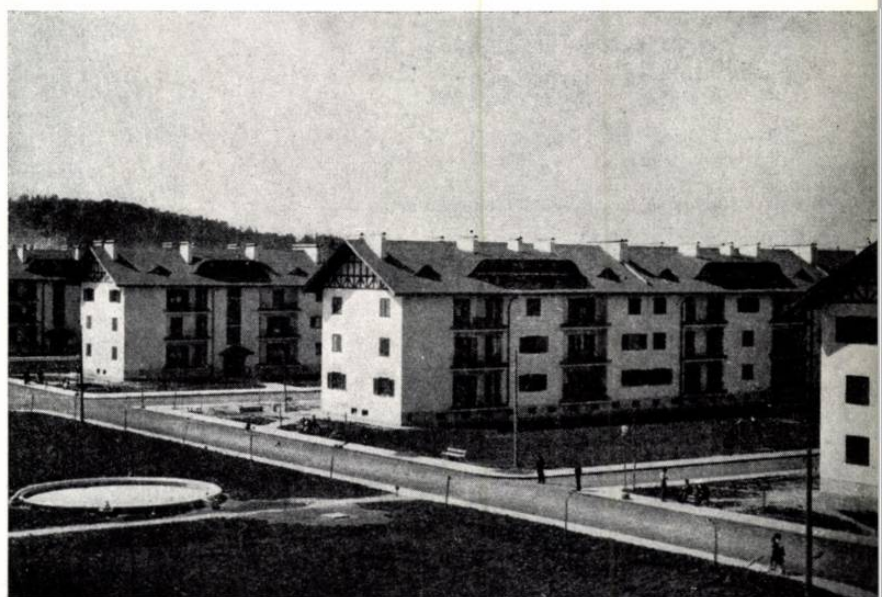
Se găsește în plină construcție primul mare ansamblu unitar din centrul Capitalei, piața noii săli a Palatului R.P.R., cuprinzând cca. 1 000 de apartamente dispuse pe laturile noii piețe ce se creează în fața sălii.

În orașele țării se desfășoară de asemenea mari lucrări de sistematizare, dotarea cu lucrări edilitare, dezvoltarea rețelei de transporturi, se reconstruiesc centrele orașelor, ca la Galați, Craiova, Ploiești. Orașele țării pulsează astăzi de viață nouă, schimbându-și zi de zi înfățișarea.

La toate aceste realizări și succese, o contribuție esențială, alături de alți lucrători din sectorul construcțiilor, au avut-o arhitecții. În regimul nostru, profesiunea de arhitect este o profesiune importantă, iar activitatea arhitecturală este apreciată pozitiv de masele largi, beneficiare ale construcțiilor realizate, ca urmare a recunoașterii rolului arhitectului în aceste realizări.

În statul celor ce muncesc, construcțiile se ridică pentru cei ce muncesc, activitatea urbanistică și arhitecturală devenind astfel o problemă de stat. Îndrumați de partid și guvern, organizați în institute de proiectare, unități socialiste complexe de producție, arhitecții au pus în aplicare politica de construcție a statului, elaborând proiecte prin care dau indicații funcționale, tehnice, economice, estetice pentru realizarea construcțiilor.

Activitatea arhitecturală nu mai este azi o problemă personală a unui creator, ci este o activitate colectivă în cadrul organizației de stat; aceasta constituie un fapt pozitiv esențial, permițând rezolvarea în condiții optime a marilor și complexelor probleme ale creației arhitecturale. Institutele centrale de proiectare, mari unități colective de proiectare, înzestrate cu cadre tehnice pentru proiectarea

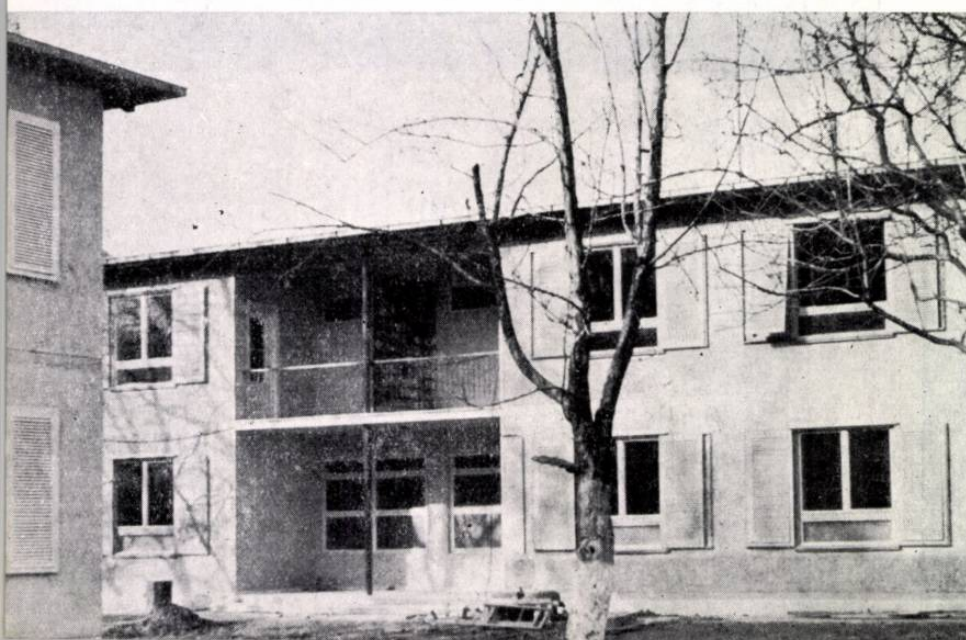
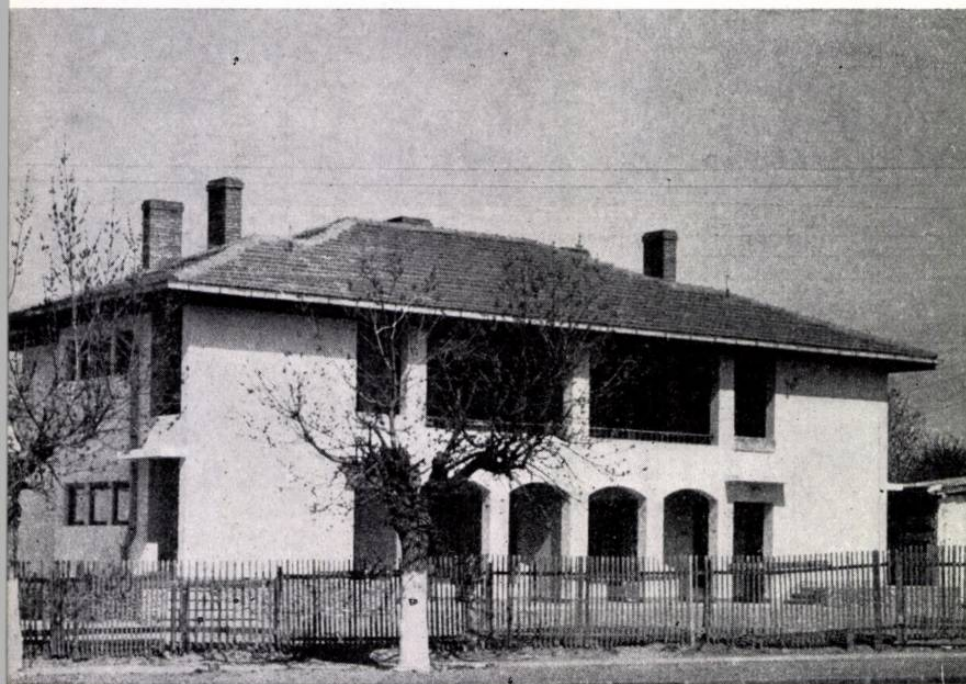

5
7
8
6

5 — Locuințe în raionul Grivița Roșie — București
6 — Locuințe lotul Cățelu — București
7 — Locuințe în cartierul Steagul Roșu — Orașul Stalin
8 — Blocuri de locuințe în cartierul Vatra Luminoasă — București

1	4
2	5
3	6

- 1 — Bloc de locuințe pe bulevardul Republicii — Pitești
- 2 — Locuințe pe bulevardul 23 August — Craiova
- 3 — Locuințe din beton ușor turnat monolit în cofraje de aluminiu — Orașul Stalin
- 4 — Locuințe în cartierul Floreasca nord București
- 5 — Cămine de ucenici — Orașul Stalin
- 6 — Locuințe pentru muncitorii fabricii de confecții « Gh. Gheorghiu-Dej » București

complexă și cu mijloace pentru realizarea acestei proiectări, au depus în acești ani o activitate deosebit de fructuoasă.

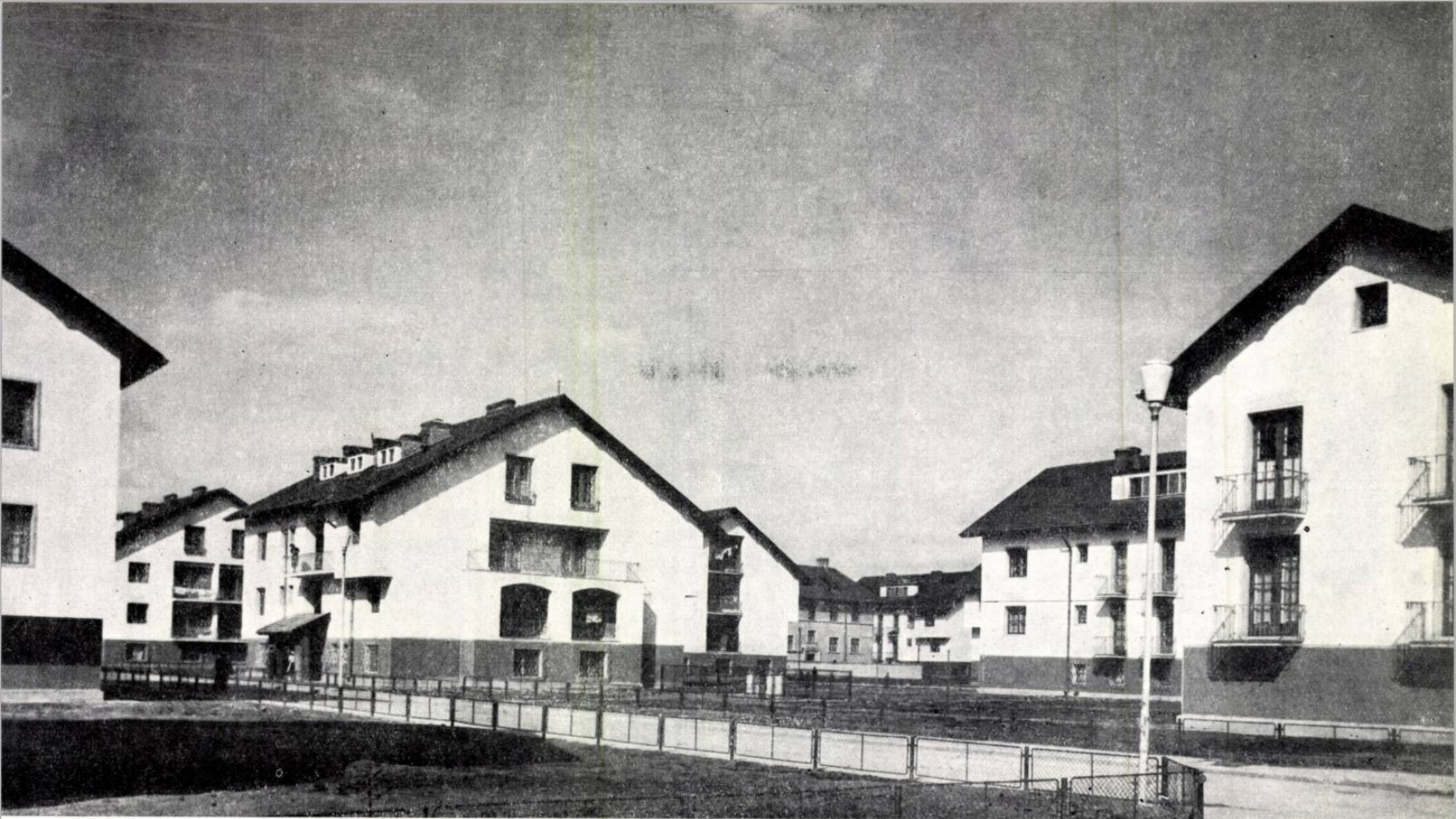
În ultima vreme s-a făcut în această privință un nou pas înainte, și anume descentralizarea proiectării, cu scopul de a apropia proiectarea de nevoile directe ale beneficiarilor și de realizarea proiectului; s-au înființat institutele regionale de proiectare, care într-un timp relativ scurt au izbutit să cuprindă problemele și să rezolve tot mai multe din atribuțiile exercitate înainte de institutele centrale. Un număr important de arhitecți, ingineri și tehnicieni s-au deplasat în orașele din țară să lucreze în aceste institute în care le sînt deschise largi posibilități de creație, le e asigurată o cunoaștere directă a problemelor de rezolvat și o colaborare strînsă și fructuoasă cu beneficiarul și execuția.

O însemnătate deosebită pentru dezvoltarea arhitecturii noastre a avut-o crearea, în 1952, a Comitetului de Stat pentru Arhitectură și Construcții, a Uniunii Arhitecților și a Secțiunilor de arhitectură și sistematizare ale sfaturilor populare. Acestea au contribuit la întărirea simțitoare a acțiunii de îndrumare, avizare și control, stimulînd introducerea de metode și procedee noi în construcții, extinderea sistematizării și reconstrucției orașelor.

În felul acesta, proiectarea a căpătat un sprijin esențial prin îndrumarea permanentă de către organele de stat și prin activitatea de avizare menită să asigure judicioasa analiză a investițiilor, realizarea corespunzătoare a temelor, în termen și la nivelul tehnico-arhitectural cerut, cu respectarea indicilor tehnico-economici stabiliți.

Recenta înființare a C.S.C.A.S. reprezintă un nou pas înainte, menit să întărească aplicarea în mod și mai eficient a politicii statului în domeniul proiectării și execuției și să îndrume pe arhitecți în îndeplinirea sarcinilor lor.

Aceste sarcini sînt astăzi tot mai mari. Congresul al II-lea al Partidului Muncitoresc Român a trasat partidului și poporului un vast program de muncă și de luptă pentru dezvoltarea economiei naționale, pentru creșterea rapidă a forțelor de producție și pe această bază, pentru îmbunătățirea continuă a

nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii.

Congresul al II-lea a trasat un amplu program de creștere și perfecționare a activității de construcții din țara noastră, indicând direcțiile de dezvoltare ale acestei ramuri a economiei.

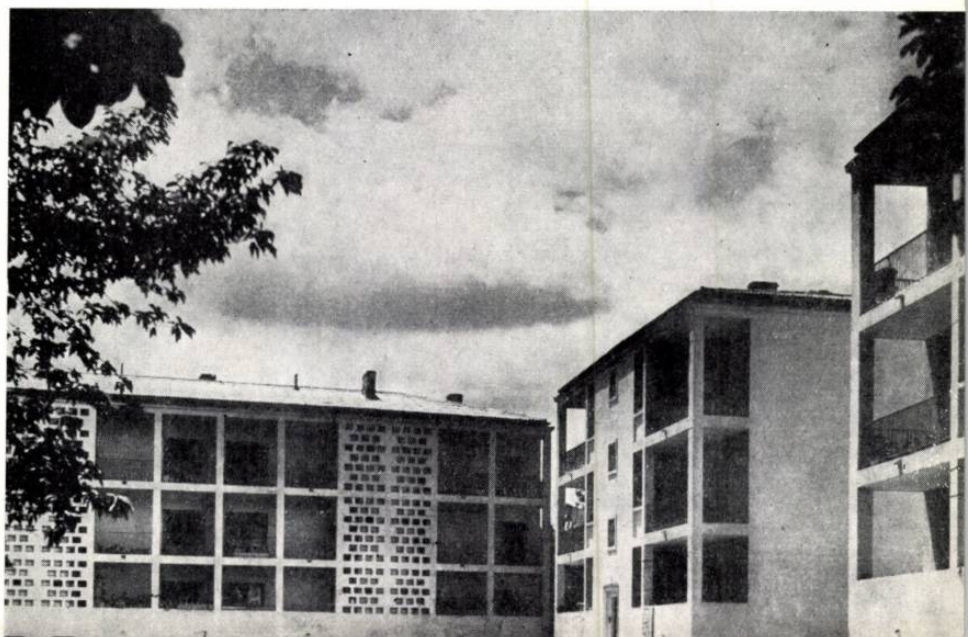
Pe această linie, partidul a dat în ultima vreme un puternic ajutor activității arhitecților, prin dezbateră și analizarea aprofundată a problemelor legate de proiectarea și construcția clădirilor, la plenarele lărgire ale comitetelor regionale de partid și apoi la Plenara C.C. al P.M.R. din noiembrie 1958. O deosebită atenție a fost acordată cu acest prilej problemei construcțiilor de locuințe, dovadă a grijii permanente pe care partidul o acordă îmbunătățirii condițiilor de viață ale oamenilor muncii.

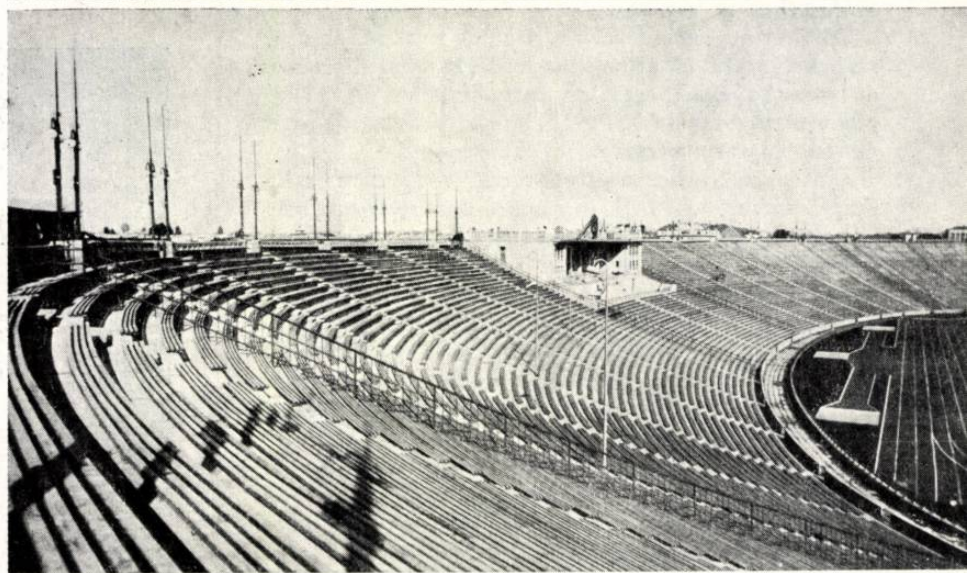
Analiza profundă a activității acestui sector, făcută de plenară, a scos la iveală lipsurile existente încă și a trasat limpede sarcinile principale care stau în fața tuturor proiectanților și constructorilor: reducerea continuă și masivă a costului construcțiilor, darea în folosință în termenele cele mai scurte, cu folosirea mijloacelor materiale cu maximum de eficiență, a cât mai multor construcții economice, bune, confortabile și frumoase.

Comitetul Central al Partidului a atras atenția asupra faptului că principalul criteriu în construcția de locuințe este prețul de cost, stabilind în cadrul plenarei din noiembrie 1958 limite precise de cost pentru apartamentele ce se construiesc.

Pentru realizarea acestor sarcini — la care arhitecții, alături de toți lucrătorii din sectorul construcțiilor, au pornit cu entuziasm — proiectanții folosesc pe o scară tot mai largă toate mijloacele importante ce le au la dispoziție: generalizarea proiectării tip, folosirea materialelor locale, folosirea judicioasă și economică a prefabricatelor, folosirea de materiale noi și de noi metode de construcție etc. Astăzi, criteriul economic stă la baza oricărei proiectări.

În această luptă, arhitecții au și obținut însemnate succese, izbutind, într-un termen foarte scurt, să reducă substanțial — aproape cu 50% — costul construcțiilor de locuințe.

1	2	6	7
3	4		
5			8

- 1 — Bloc de locuințe în piața M. Kogălniceanu — București
- 2 — Bloc de locuințe pe strada 13 Decembrie — București
- 3 — Bloc de locuințe pe b-dul Ing. Gh. Duca — București
- 4 — Stadionul 23 August — București
- 5 — Stadionul 23 August — București
- 6 — Sala de sporturi Floreasca — București
- 7 — Casa de cultură a tineretului din raionul Grivița Roșie — București
- 8 — Patinoarul artificial 23 August — București

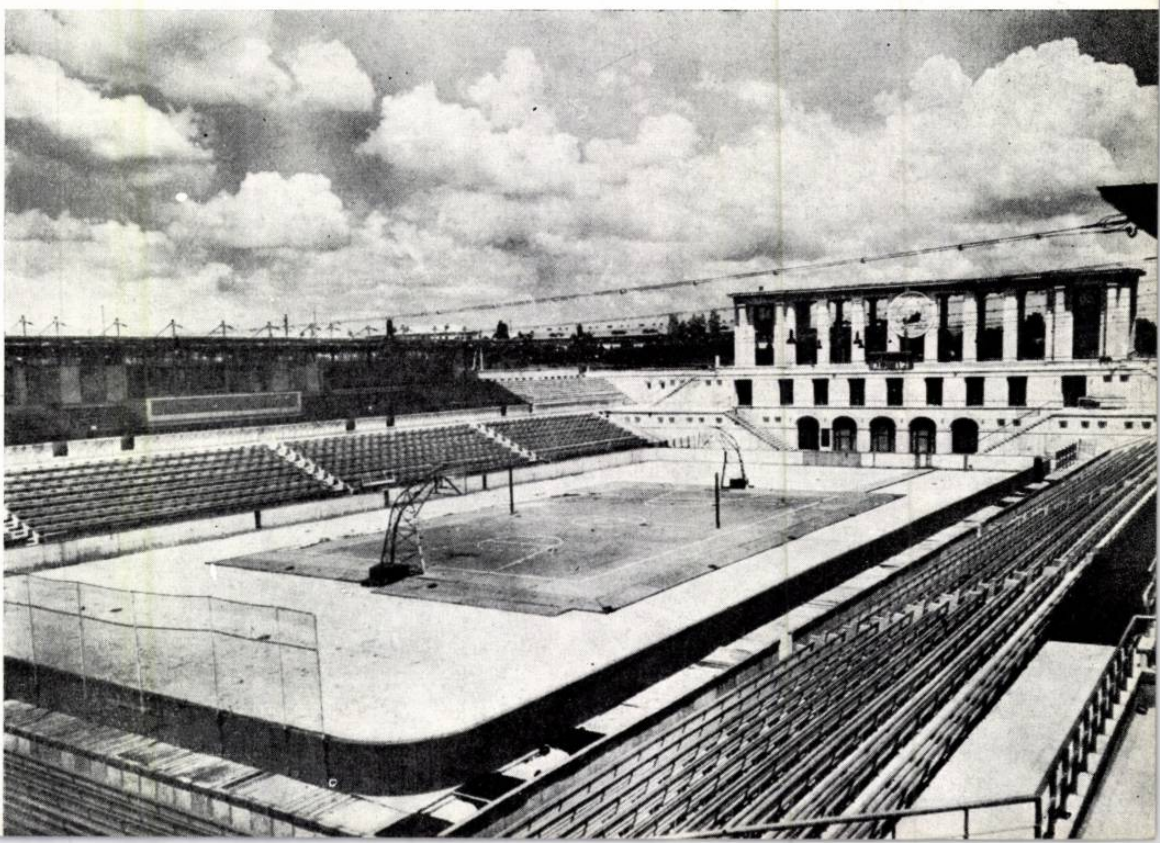
Costul mediu de deviz al unui apartament a scăzut de la 73 800 lei în 1956, la 68 400 lei în 1958, apoi la 47 600 lei la începutul anului 1959 și continuă să se reducă, ajungând la 38 000—43 500 lei apartamentul în Capitală și 36 000—38 500 lei în celelalte orașe din țară. Numai din economia realizată prin reducerea costului de deviz s-au realizat, în 1957 și 1958, peste 3 900 de apartamente, iar în 1959 se prevede realizarea pe această cale a peste 7 400 de apartamente.

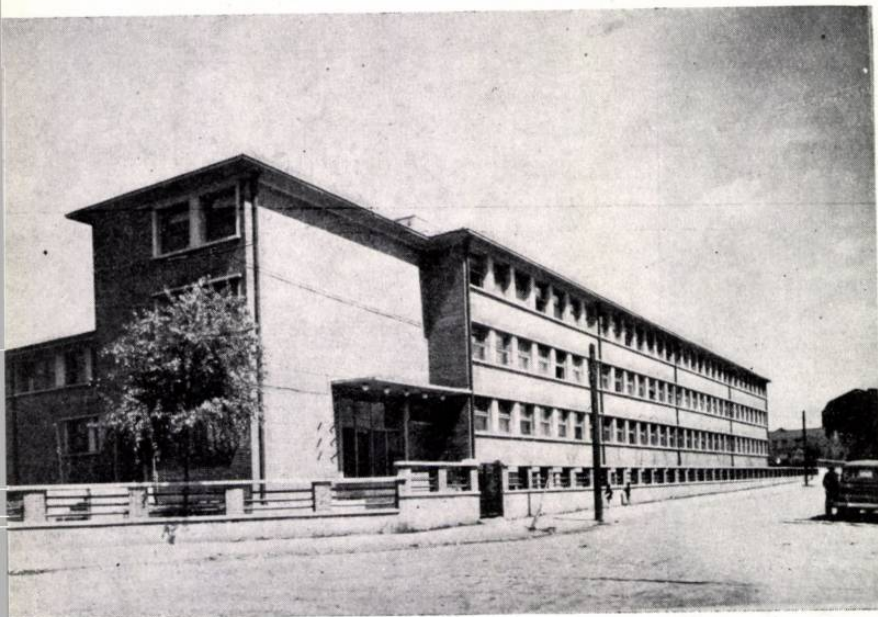
Se poate vorbi astăzi despre o cotitură importantă și salutară realizată în ultima vreme, atât în proiectare, cât și în realizarea construcțiilor. Măsurile eficiente luate în cadrul proiectării și avizării au înlăturat practica elaborării de proiecte neeconomice sau cu indici de locuibilitate scăzuți. Amplasarea construcțiilor a căpătat o nouă reglementare, locuințele urmînd să fie construite în primul rînd pe terenurile libere din zona construită a orașelor, unde există lucrările edilitare necesare. Prin introducerea de tipuri raționale de prefabricate și prin mai buna organizare a procesului tehnologic, prețul de vînzare al unei serii de elemente a fost redus, în cadrul întreprinderilor M.C.M.L., cu aproximativ 25%.

Experiența a dovedit din plin că limitele de cost ale locuințelor stabilite de Plenara C.C. al P.M.R. sînt pe deplin realizabile; mai mult, că există rezerve pentru reducerea mai departe a prețului de cost.

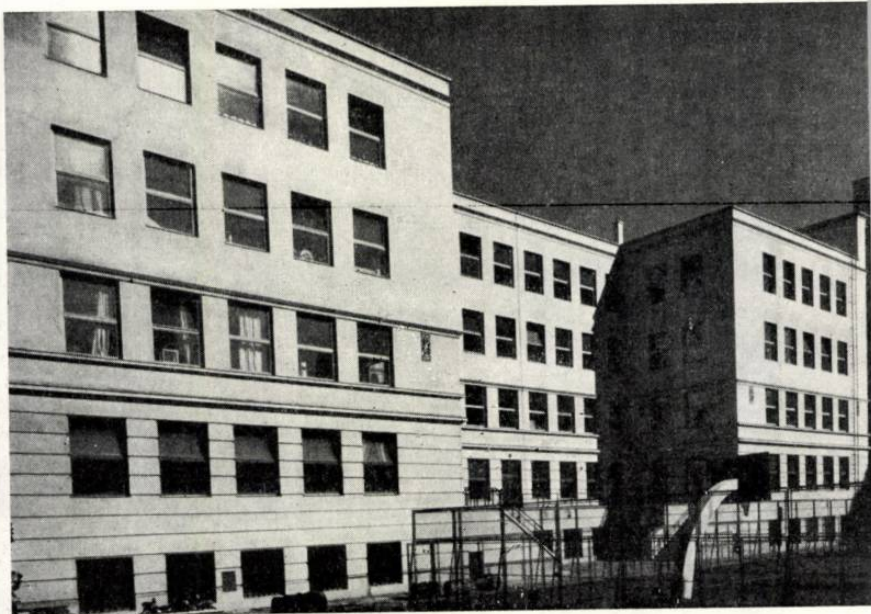
În această privință mai sînt însă multe de făcut și constructorii se străduiesc să folosească toate importante rezerve existente încă în sectorul construcțiilor.

Opera de amploare înfăptuită în anii aceștia în domeniul arhitecturii a necesitat un număr însemnat de cadre bine pregătite; această pregătire a fost asigurată în condiții

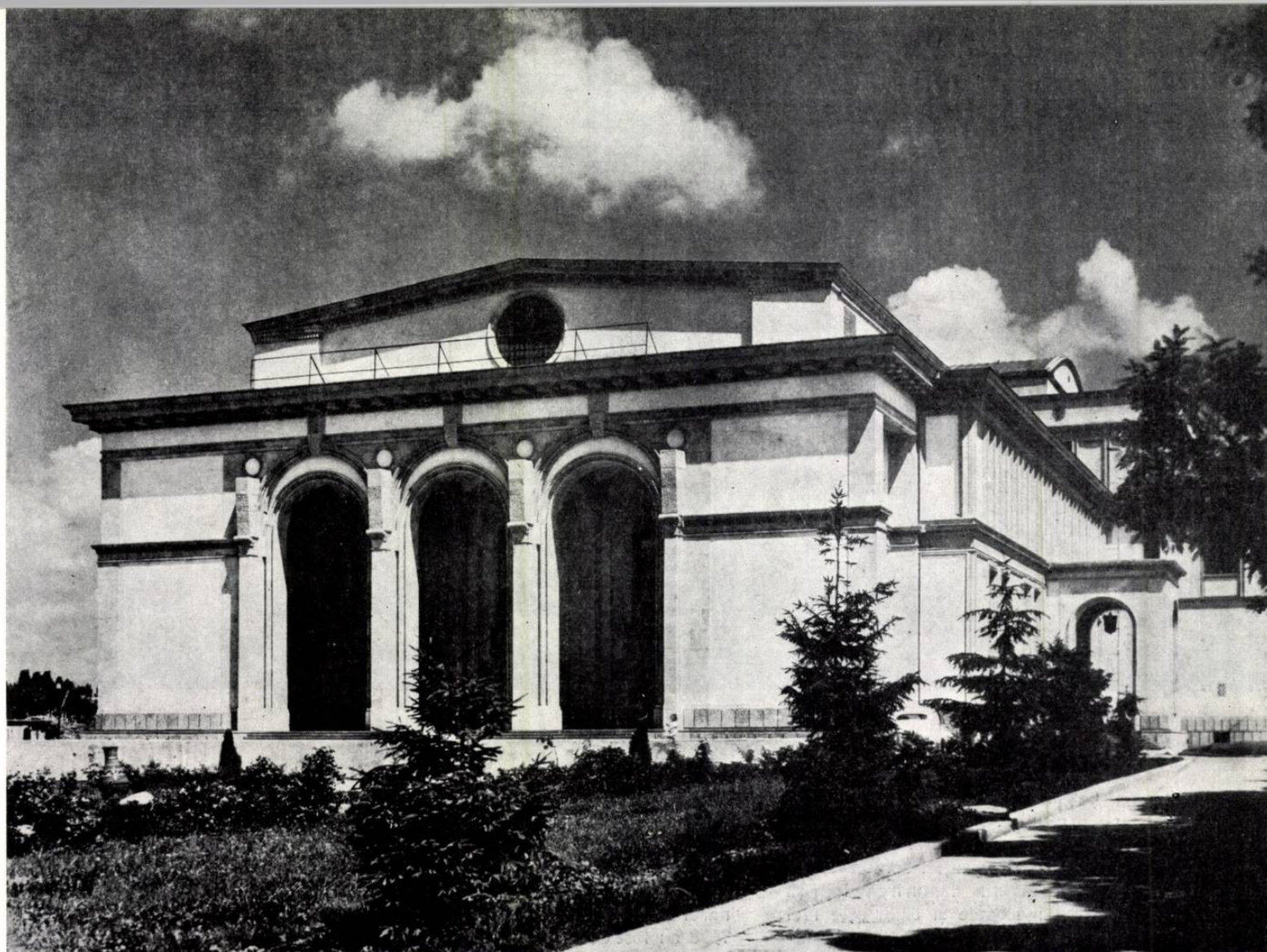
Școala medie tehnică alimentară — București

Institutul de petrol, gaze și geologie — București

Combinatul poligrafic « Casa Scînteii » — București

Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. — București

din ce în ce mai bune de Institutul de arhitectură « Ion Mincu » și de Școala tehnică de arhitectură, care s-au străduit să lege învățământul de necesitățile practice ale producției, pentru ca tinerele cadre să poată face față sarcinilor din primii ani după absolvire.

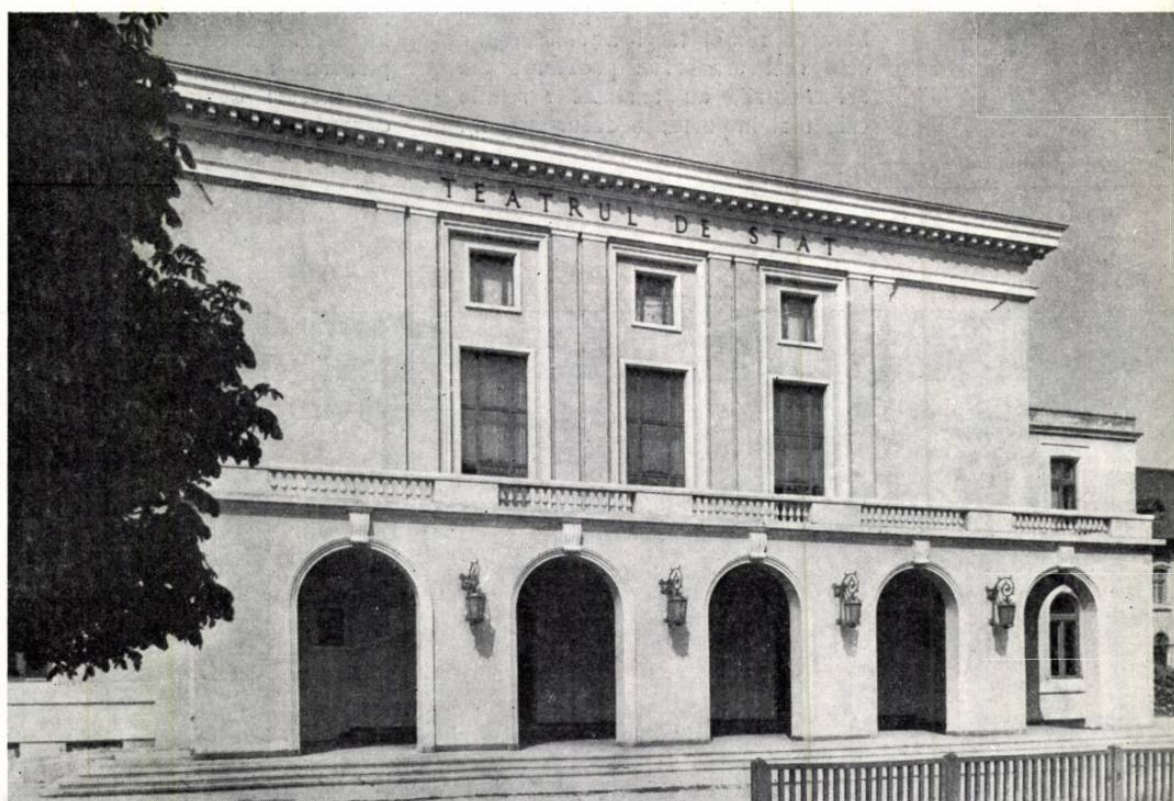
Tinerele cadre de arhitecți se bucură în regimul nostru de toată grija și au posibilități de dezvoltare rapidă, nevisate altă dată. Încredințându-li-se încredințări importante, ei cresc repede, dobândind experiență, ridicându-și nivelul profesional și izbutind să obțină succese importante.

Tinerii arhitecți formează azi majoritatea cadrelor institutelor regionale de proiectare și izbutesc să facă față cu cinste marilor și foarte diferitelor sarcini ce le stau în față.

★

Un rol important în mobilizarea arhitecților la îndeplinirea acestor sarcini l-a avut Uniunea Arhitecților din R.P.R.

Teatrul de stat — Constanța

Organizație de creație, Uniunea s-a străduit să pună în dezbaterea arhitecților cele mai importante probleme ale creației arhitecturale, pentru ca din lămurirea lor să rezulte metodele și căile cele mai bune de urmat în activitatea practică. Uniunea a organizat numeroase discuții de creație, expoziții, schimburi de experiență, excursii documentare în țară și străinătate, concursuri de arhitectură, cercuri de studiu ideologic, a sprijinit activitatea științifică, contribuind în acest fel la ridicarea nivelului profesional, politic și ideologic al arhitecților, la creșterea conștiinței lor cetățenești și a simțului lor de răspundere pentru îndeplinirea sarcinilor.

Plenarele Uniunii au pus în dezbaterea masei largi a arhitecților cele mai arzătoare probleme ale arhitecturii, au analizat sarcinile cele mai importante decurgând din

hotărârile partidului și au devenit jaloane importante în activitatea arhitecturală.

Sarcinile ce revin arhitecților în vederea aplicării hotărârilor Plenarei C.C. al P.M.R. din noiembrie 1958 au fost dezbătute într-un spirit de înaltă principialitate la Plenara a V-a a Uniunii Arhitecților din R.P.R.

Plenara a V-a a Uniunii Arhitecților a chemat pe arhitecți să folosească, în scopul ieftinirii și îmbunătățirii construcțiilor, întreaga lor pricepere profesională, să înlăture orice concepții conservatoare, rutinier și individualiste, promovând spiritul creator și inovator, să îmbunătățească legătura cu practica și colaborarea cu ceilalți lucrători din construcții. Totodată, plenara a recomandat o serie de măsuri depinzând de diferite organe cu răspundere în construcții,

menite să asigure îmbunătățirea radicală a muncii în această ramură.

Un rol deosebit de important îl are, în acest sens, intensificarea activității de cercetări teoretice și împletirea lor cu dezvoltarea economiei și tehnicii.

Un sprijin însemnat în această activitate l-a constituit și revista « Arhitectura R.P.R. », care și-a îmbunătățit mereu conținutul, străduindu-se să-și îndeplinească tot mai mult rolul de îndrumare și de răspundere a experienței și a succeselor obținute în activitatea arhitecturală.

★

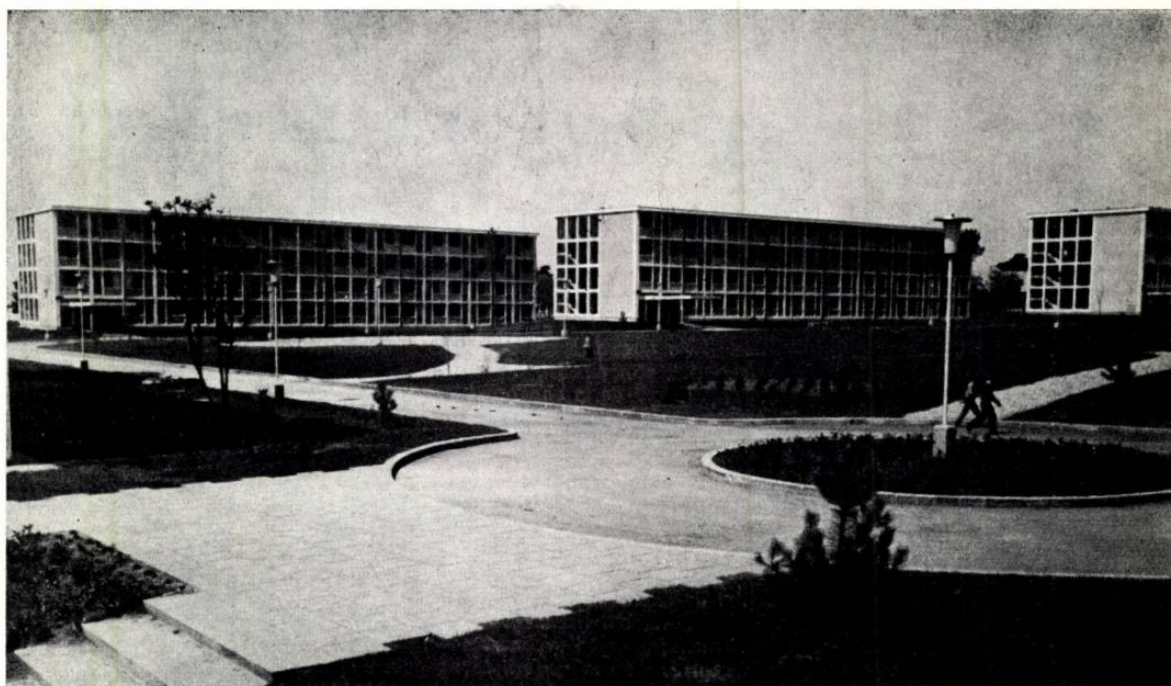
Oamenii muncii sărbătoresc cea de a XV-a aniversare a eliberării patriei cu noi și noi succese în muncă.

« În fața poporului nostru se deschide perspectiva luminoasă a terminării în linii generale a construc-

1	4
2	5
3	6
	7

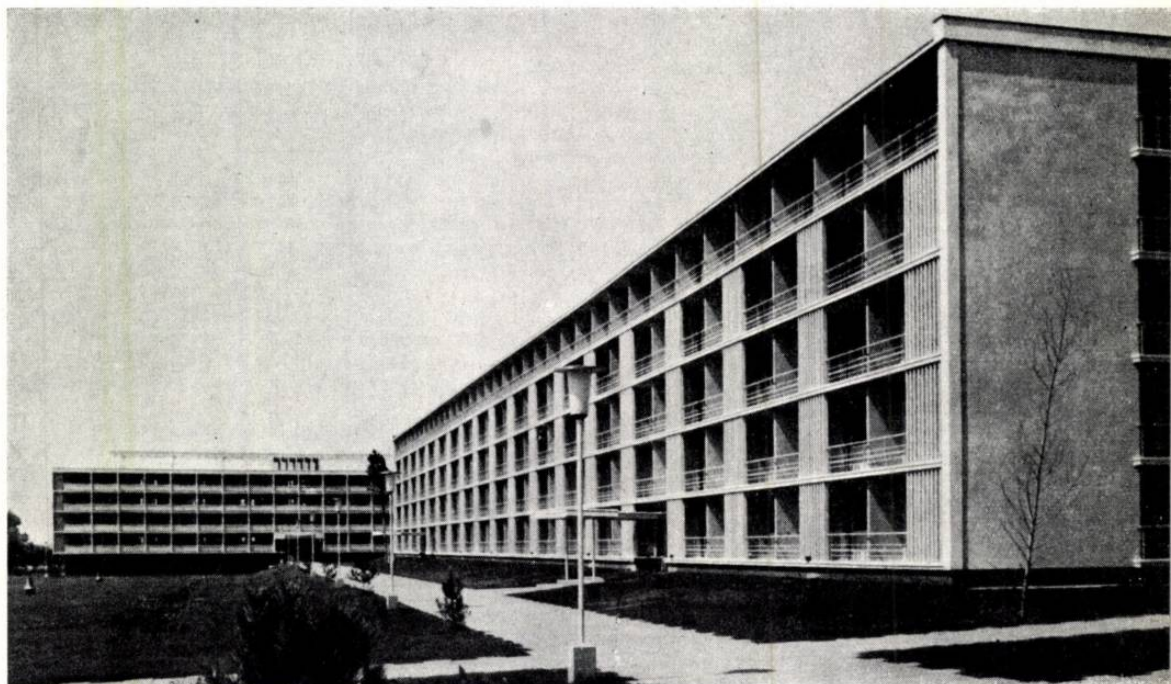
- 1 — Creșa fabricii «Ianoș Herbak» — Cluj
 2 — Spitalul de ftiziologie de la Fundeni
 București
 3 — Maternitatea Polizu — București
 4 — Complexul de odihnă Eforie II
 5 — Complexul de odihnă Eforie II
 6 — Spitalul de contagioși — Hunedoara
 7 — Institutul clinic de pediatrie «Emilia
 Irza» — București

ției socialiste și a trecerii la desă-
 vîrșirea construirii socialismului —
 a spus la Plenara C.C. al P.M.R.
 din 13—14 iulie a.c. „tovarășul
 Gh. Gheorghiu-Dej. Acest țel măreț
 însuflețește pe oamenii muncii din
 patria noastră spre noi victorii în
 munca lor creatoare.

Poporul român privește cu încre-
 dere viitorul. Strîns unite în jurul
 partidului nostru, a cărui politică
 o urmează cu încredere, masele
 muncitoare de la orașe și sate s-au
 convins din propria lor experiență
 că întreaga activitate a Partidului
 Muncitoresc Român este pusă în
 slujba intereselor celor ce muncesc».

Alături de ceilalți oameni ai
 muncii, arhitecții din Republica
 Populară Romînă întîmpină marea
 sărbătoare cu noi eforturi în muncă,
 străduindu-se să contribuie cu toate
 forțele la măreața operă de con-
 struire a unei lumi noi.

23 AUGUST, SĂRBĂTOAREA ELIBERĂRII

Au trecut 15 ani de atunci și putem fi mândri de minunatele înfăptuiri, la care au contribuit, prin munca lor neprețuită, și arhitecții.

15 ani de la eliberare! Zdrobind trupele hitleriste, armatele sovietice izgoneau de pe teritoriul țării noastre pe ocupanți; în condițiile victoriei armatelor eliberatoare, insurecția armată populară doboră la 23 August 1944 dictatura fascistă și deschidea revoluția populară menită să instaureze în țara noastră regimul democrat popular, constructor al socialismului.

Aceasta a însemnat începutul unei noi ere; viața poporului nostru s-a schimbat în scurt timp, toate forțele lui creatoare — oprimate atâtea secole — au fost descătuse și întinsul patriei a început să freacă de avântul reconstrucției, menite să dea chip nou țării și să închege o nouă societate și un nou umanism.

Orizonturi largi s-au deschis arhitecturii și arhitecților, acelor care sub regimurile trecute trebuiau să ridice palate și locuințe somptuoase pentru huzurul unei minorități exploatare, clădiri și edificii industriale în care trudeau sute de mii de exploatați pentru a asigura profiturile uriașe ale aceleiași minorități parazitare.

Arhitecții trebuiau să ridice în centrul Capitalei blocuri de speculă pentru capitaliști — deseori în disprețul celor mai elementare reguli urbanistice — în timp ce marea majoritate a populației locuia în construcții insalubre, de felul celor în care trăiau muncitorii în «gropile» Floreasca, Vergului sau Ferentari.

Ademenit cu fraze goale despre «libertatea de creație», arhitectul își dădea seama că se află de fapt la chereul capitalistului și intereselor sale hrăpărețe, fiind pus în imposibilitate să-și exercite nu numai activitatea creatoare, dar și profesiunea în mod onest: clădiri amplasate la întâmplare și desfigurând orașul, fabrici lipsite de condiții sanitare, blocuri de speculă, vile «florentine» pe gustul unor parveniți.

În timpul acesta milioane de oameni n-aveau locuințe sănătoase, țara era «eminamente agricolă» și fără industrie, poporul era analfabet, măcinat de boli, lipsit de îngrijire sanitară și de posibilitatea de a învăța.

Eliberarea țării, instaurarea regimului democrat popular au adus profunde schimbări și în domeniul nostru de activitate. Sub conducerea Partidului Muncitoresc Român, poporul nostru construiește socialismul, o nouă economie pe care se bazează o viață nouă.

Acestei vieți noi îi slujește și arhitectura noastră nouă, care creează un cadru demn și uman poporului muncitor: clădiri moderne de locuințe, confortabile și frumoase, așezate în ansambluri armonioase, clădiri pentru producția industrială și agricolă, înzestrate cu utilaje și instalații moderne, cu anexele sociale corespunzătoare, în care munca se desfășoară în condiții demne și sănătoase, clădiri culturale și de învățământ, spitale și policlinici, stadioane și complexe sportive.

Nu este posibil ca în cuprinsul unui articol atât de scurt să fie arătată opera grandioasă realizată după 23 August 1944 în domeniul construcțiilor. Hunedoara, Valea Jiului, Reșița, Uricani, Onești, Năvodari, orașul Victoria, Eforie, Mamaia, Roman, Galați, sînt nume care reprezintă pentru proiectanți și pentru constructori ani de muncă rodnică, mii de construcții realizate, o haină nouă așternută peste orașele țării.

Pe drept cuvînt arhitectul poate fi mîndru de contribuția pe care a adus-o la lupta poporului muncitor pentru clădirea unei societăți noi.

El este mîndru de faptul că azi construiește pentru întregul popor, că arhitectura este azi o activitate de stat, iar arhitectul un activist de stat, conștient de rolul de cinste și de răspundere ce-i revine și muncind cu abnegație și elan creator pentru a face față cu cinste marilor sale sarcini.

El luptă necontenit pentru a-și îmbunătăți munca, pentru a realiza construcții cît mai ieftine, mai confortabile și mai frumoase.

Sub îndrumarea partidului, arhitecții au învățat să-și analizeze lipsurile și să caute în permanență metode pentru lichidarea lor și ridicarea arhitecturii pe o treaptă superioară.

Un sprijin de neprețuit în această luptă au constituit-o Hotărîrile Plenarei C.C. al P.M.R. din noiembrie 1958.

Discutînd sarcinile ce revin arhitecților în urma acestor hotărîri, Plenara a V-a a Uniunii Arhitecților din R.P.R. a analizat în mod detaliat lipsurile și a stabilit măsurile necesare pentru lichidarea lor și îmbunătățirea activității de proiectare, în vederea realizării sarcinii centrale: reducerea continuă a costului construcțiilor.

Uniunea Arhitecților, organizație obștească de creație a arhitecților, s-a străduit în acești ani în permanență să sprijine activitatea nobilă de construire a socialismului în R.P.R., să mobilizeze pe arhitecți în această activitate, pentru dezvoltarea continuă a arhitecturii.

Marea sărbătoare de la 23 August este un nou prilej ca noi arhitecții, constructori conștienți ai socialismului, să ne exprimăm recunoștința față de guvern și de Partidul Muncitoresc Român, care ne călăuzesc cu mîndră și sigură spre un viitor luminos.

Acad. prof. arh. DUILIU MARCU
Președintele Uniunii Arhitecților din R.P.R.

★

Construim din vremea preistoriei și vom construi mereu, ca să ocrotim și să ajutăm viața. Cu toții sîntem și acum părtași în această imensă activitate a construcției socialiste în patria noastră. Tehnica și arta noastră, a arhitecților, ajutînd viața, se identifică ei și urmărește să-i transpună în construcții ce are ea mai durabil și mai permanent. Nu ne putem imagina creșterea unui grup omenesc, fără construcțiile corespunzătoare organizării lui și nici creșterea lui morală fără cadrul arhitectural corespunzător.

Tehnica și arta noastră cer eforturi ca să se poată desăvîrși; eforturi individuale și colective. Fără o unitate în scopuri și eforturi, imaginile cadrului arhitectural apar eteroclite și nearmonioase. Tehnica singură împrumută construcțiilor mijloace și caractere obiective, comune. Dar suflul prezentului viu și legic, ceea ce e susceptibil să constituie un stil, nu poate fi niciodată rezultatul unui act izolat, născut din indiferență tehnică sau dintr-un individualism orgolios.

Ne obișnuisem — în decursul timpului, ce l-am lăsat mult în urmă — în cîmpiile noastre, în satele noastre sau în orașele noastre să nu se schimbe mai nimic într-o viață de om. Imaginile generale parcă erau petrificate. Mereu aceeași muncă, cu mijloace precare, împărțea primăvara cîmpurile în petice de culturi modeste, ca și cînd le-ar fi fost frică de imensitatea peisajului. Cîte o bucată de drum mai bine făcut, nu înlesnea destul schimbul sau relațiile între oameni. În sat creșteau salcîmii pînă la bătrînețe, dar mărturisirile materiale ale existenței oamenilor, nu creșteau. Nu se îmbunătățeau nici uneltele lor, nici nu-și măreau numărul. Ce ofereau anotimpurile, cu capriciul lor, era tot ce se putea spera.

În orașe, ne obișnuisem cu un aspect pestrîț, nestăpînit și nearmonios. Dacă orașele încercau să crească, creșterea se încurca în centrul lor; doar vegetația și întimplarea constituiau unele aspecte pitorești. Căutam chiar să găsim un «stil» propriu în aceste grădini părăginate, cu foarte puține flori — cam uscățive — și foarte multe buruieni urîte care sufocau și ce era bun sau frumos. Construcțiile și arhitectura — ca un subprodus al organizării societății omenești — se transformau într-o competiție de bizarerii, de speculă sau de efecte teatrale; în special, între cele două războaie mondiale, construcțiile individuale căutau un stil în exprimarea unui orgoliu mic-burghez, fără rădăcină în cultura noastră și fără conținut.

În orașul București, unde încercările de reînnoire au fost oarecum mai împinse, 50 ani de proiectare și de concursuri de proiecte de arhitectură nu au reușit să închege centrul orașului, piața Bălcescu. În piața Republicii, un monarh — care voia să fie în același timp și statul și poporul și orașul însuși — ne-a lăsat haos și dezordine.

Arhitectul și arhitectura, striviți de neîmpăcările contradicțiilor sociale, nu puteau închege o imagine unitară a societății apuse — nu au putut să închege un limbaj arhitectural corespunzător poporului, căruia se adresau. Unii înaintași ai meseriei și artei noastre — progresiști și sinceri în căutarea unui limbaj arhitectural, care să reprezinte buna tradiție și spiritul popular — au fost repede înăbușiți de oportunismul momentului mercantilor.

Puternicul și limpedele val de fund, care la 23 August a spart încheștarea noastră socială și a pus jaloane pentru scopuri minunate în evoluția noastră, a schimbat profund rosturile anterioare ale construcției și arhitecturii, în metodele și mijloacele ei de realizare și în conținutul lor expresiv; nu a fost nici simplu, nici ușor — în uriașa transformare — să găsim drumul nou. Greutățile au fost mai mari, în scoaterea arhitectului ca profesionist, din lumea lui redusă la individualul limitat — și trecerea pe planul superior al noului umanism socialist — la un nou acord între oameni.

Saltul în această lume nouă, nu l-am putut face decât mai târziu, cu îndrumarea și ocrotirea partidului. În fața efortului unitar, general și imens în desfășurarea lui, rosturile arhitecturii cereau unitatea noastră în cadrul efortului comun, unitatea ideilor noastre.

Astfel s-a creat Uniunea Arhitecților — o prețuire a tehnicii și artei noastre — în rosturile construcției socialiste. Discutăm problemele mari ce decurg pentru noi. Ne combatem și învățăm unii de la alții; ne luptăm cu ajutorul opiniilor și ieșim mai întăriți profesional din aceste controverse; fără să ne dăm seama, creștem individual și ne desăvârșim în comun noua noastră condiție morală și spiritul nostru civic. Însemnate schimbări de calitate s-au perfectat în meseria noastră în discuțiile noastre din Uniune.

În aceste condiții, ne-am regăsit pe noi înșine în interiorul poporului nostru, în interiorul realismului construcției socialiste — identificați cu viața reală. De la exprimarea cu ajutorul arhitecturii a unui individualism nesigur și capricios — un autoportret limitat — urmărim azi să realizăm imaginea unei societăți noi, imagine simplă, amplă și convingătoare. Ne-am confruntat mereu cu limbajul arhitectural tradițional al poporului nostru și am extras din el metode și expresii pentru noua noastră expresie arhitecturală. De la micul acord sărac, dintre proprietar și arhitect, de foarte multe ori în contradicție cu rosturile comune, și ele la rîndul lor nedefinite, am trecut la creația mare corespunzătoare — la acordul amplu între efortul patriei întregi și meseria noastră.

Această trecere rămîne s-o mai desăvârșim în continuare, să ne găsim suflul pe măsura noului și marelui stimulent.

Am trecut, în evoluția noastră, de la unitatea comună, realizată ca o simplă juxtapunere mecanică, ca repetire a unei serii, la unitatea diversă și plină de inventivitate. Realizările mari din țara noastră capătă din ce în ce înfățișări arhitecturale mai vii, mai variate — factori activi ai noului.

Într-o oarecare măsură, am găsit o respirație mai adîncă și mai cuprinzătoare în ansamblurile arhitecturii — în urbanism. Simpla noțiune obiectivistă a lumii burgheze anterioare — urbanismul ca ansamblu tehnico-edilitar — se transformă în creație activă în expresia ei — ca un factor stimulator al construcției socialiste — nu numai ca o investiție material ordonată.

Criticile ne-au stimulat — ne-au netezit drumuri noi; de la o meserie de construcție manuală, înceată și costisitoare, trecem la mijloace tehnice noi, cu noi posibilități de exprimare. Ne integrăm acestor mijloace, în interiorul cărora vom găsi personalitatea poporului român în construcția socialismului.

În urma Plenarei din noiembrie 1958 a C.C. al partidului, ni s-au înfățișat o serie de puncte fixe și puternice, care jalonează drumul nostru în etapa imediată: o industrie puternică, Săvinești, Borzești, Turda, Valea Jiului, Valea Trotușului; o agricultură colectivizată, foarte înaintată în unele părți ale țării; o producție agricolă sporită din ce în ce, grație unor metode științifice și grație ameliorărilor hidrologice; căi de comunicație noi; locuințe noi; creșterea venitului național și creșterea bunăstării — o satisfacție concretă imediată a muncii noastre colective.

Dar toate aceste nume de localități, care au fost enumerate mai sus, sînt vechi și cunoscute. În poveștile istorico-romantice, amintesc fapte care s-au petrecut cu sute de ani în urmă, locuri de luptă și de moarte.

Ce profundă schimbare! Astăzi, cu mijloacele științifice cele mai moderne, fire sintetice mai puternice ca cele naturale, cauciuc, materii care nici nu erau în nomenclatorul vremurilor, chiar imediat mai în urmă, și multe alte produse care înlesnesc viața noastră comună.

Astfel apare o imagine nouă. Oamenii din pădurile seculare, care și-au lăsat topoarele lor ancestrale și sculele lor primare și au trecut la o muncă mai ușoară și la un trai mai bun. În văile acelor rîuri romantice și pe cîmpiile pe care altă dată oboseau cumplit la muncile cu rezultate sărace ale cîmpurilor, natura dă un randament din ce în ce mai sporit și eliberează omul. Sute și sute de mii de oameni, ca mici firicele de energie, se împletesc împreună într-un rîu puternic de energie creatoare, care-și poartă impetuoșitatea, împreună cu alte rîuri, spre desăvîrșirea noului umanism, al păcii și al prosperității.

Nu este aceasta o imagine de măreție? În fața acestui rîu de energie se poate cineva retrage într-o contemplație izolată? Poate fi o satisfacție mai mare pentru cineva, decât împletirea micii lui energii proprii cu această puternică energie?

În aceasta constă în primul rînd noul vieții noastre și nimeni dintre noi nu va avea niciodată forța să strălucească individual, mai minunat.

În această măreție a noului vieții noastre sînt cuprinse pentru noi, arhitecții, atributele esențiale ale arhitecturii, utilul, economicul și frumosul; ritmul operei noastre, forța ei, expresivitatea.

Prof. arh. O. DOICESCU

Membru în Biroul Uniunii Arhitecților din R.P.R.

★

La 23 August 1959 se împlinesc 15 ani de la eliberarea noastră de sub jugul fascist.

Victoria armatelor sovietice asupra armatelor fasciste și alungarea lor de pe pămîntul Romîniei, precum și lupta forțelor patriotice pentru înlăturarea dictaturii fasciste — care a însemnat începutul revoluției populare în țara noastră — ne-au adus deplină libertate și posibilitate de a ne făuri o viață nouă, socialistă.

Aniversarea acestor evenimente este cea mai importantă sărbătoare a poporului nostru.

În decursul celor 15 ani care au trecut de atunci s-au petrecut transformări fundamentale, care au creat condițiile pentru lichidarea înăpoeirii seculare în care se afla țara și poporul nostru, atît din punct de vedere economic, cît și cultural.

Începînd cu perioada care a urmat imediat eliberării — cînd ne-am găsit cu resursele de materii prime și de energie secătuite, cu bazele de producție și rețeaua de transport în mare parte distruse — eforturile continue ale poporului nostru, condus de partid, au fost îndreptate spre o dezvoltare planificată a întregii economii, care an de an a asigurat și asigură maselor largi condițiile materiale necesare unui trai din ce în ce mai bun.

Aceste schimbări au afectat desigur, în mare măsură, și profilul profesional al arhitectului, realizator de totdeauna și în toate epocile de importante bunuri materiale și spirituale.

Pe vremea regimului burghezo-moșieresc, arhitecții patriei noastre se aflau în situația de mandatar ai intereselor capitaliste.

Nevoit, ca oricare alt intelectual, să realizeze comenzile unor negustori, industriași și bancheri — subordonate acestorași interese — intervenția arhitectului, chiar de calitate și profesată cu onestitate, nu putea da decât rezultate în contradicție cu interesele păturilor celor mai largi.

Din «creator» aflat altă dată la cheremul unor parveniți, obligat să interpreteze «gustul» cutărui angrosist de zarzavat sau al unei noi proprietăre, arhitectul zilelor noastre este solicitat azi, nu numai să rezolve, dar să și participe la elaborarea programelor, la trasarea și stabilirea principalelor linii care trebuie urmate în dezvoltarea și realizarea marilor complexe ce alcătuiesc cadrul material în care se desfășoară viața centrelor urbane, a orașelor, a regiunilor, a întregii noastre patrii, sub toate bogatele ei aspecte.

În acești 15 ani de la eliberare, arhitecții au început să-și recunoască și să-și îndeplinească — în covîrșitoarea majoritate a cazurilor și situațiilor — cu cinste, scrupulozitate, răspundere și fără a-și precupeți eforturile, rolul activ social, fiind exponenți ei înșiși și realizatori alături de popor, ai aspirațiilor acestuia.

De la preocupările limitate de odinioară, când arhitectul era tentat și obligat să caute cea mai năstrușnică rezolvare care putea să uimească vecinii și invitații clientului dornic de reclamă, de la rolul de slujitor al «sacului cu bani», obligat să proiecteze construcții de speculă care să îngroașe veniturile capitaliștilor, astăzi el are sarcina de a rezolva, posibilitatea de a realiza și nemăsurata satisfacție de a vedea construindu-se efectiv, după planurile lui, importante grupuri de clădiri, cartiere și chiar orașe, construcții puse în slujba oamenilor muncii.

Sînt nenumărați tinerii arhitecți care acum proiectează și realizează în bună parte, într-un an, ceea ce pe vremuri de «prosperitate» constituia producția unei importante etape din cariera profesională a unui arhitect cu renume.

Condițiile în care lucrăm noi, beneficiind de posibilitatea de a ne confrunța părerile în colective încadrate cu specialiști de tot felul, de a avea legătura cu toate etapele proiectării și construcției, cu toate organele interesate, cu beneficiarul și executantul, ne asigură posibilitatea de a realiza lucrări incomparabil superioare celor elaborate în trecut.

Participarea activă la felurite forme de manifestare a vieții sociale ne dă cunoștințele și experiența necesară găsirii soluțiilor celor mai corespunzătoare nevoilor actuale și posibilitatea de a acționa cu mai multă siguranță în viitor.

Producem, într-o măsură tot mai mare, valori deosebite, care ne vor putea situa, într-adevăr, în categoria creatorilor recunoscuți și apreciați de concetățenii noștri, în mijlocul cărora ne bucurăm de pe acum de o stimă izvorâtă din eforturile depuse pînă astăzi pentru a realiza cu exigență sporită, lucrări corespunzătoare.

Cea de a XV-a aniversare a eliberării patriei noastre ne găsește pe noi, arhitecții, dispunînd de condiții de lucru, de posibilități de realizare și cu o autoritate morală incomparabilă față de cele avute în trecut, după cum incomparabile sînt condițiile dezvoltării noastre generale, ale înfăptuirilor materiale și ale celor de pe tărîm cultural.

Călăuziți în permanență de către inspiratorul succesorilor noastre — Partidul Muncitoresc Român — găsindu-ne locul în mijlocul maselor, arhitecții, ca și întreaga intelectualitate nouă, trebuie să se situeze și să merite cîntea de a se afla în prima linie de slujire a poporului; sîntem, ca și acesta, angajați în munca pașnică, constructivă, de dezvoltare a economiei noastre naționale, pentru ridicarea continuă a nivelului nostru de trai material și cultural.

Conf. arh. ASCANIO DAMIAN

Membu în Biroul Uniunii Arhitecților din R.P.R.

★

Cea de a XV-a aniversare a zilei de 23 August constituie un prilej de bucurie și mîndrie legitimă pentru fiecare om al muncii și cetățean conștient al țării noastre. Anii care s-au scurs de la victoria forțelor patriotice, conduse de Partidul Comunist Român, asupra dictaturii fasciste au conturat cu și mai multă claritate semnificația adîncă a acestui important eveniment istoric. Este sărbătoarea care marchează începutul unui șir neîntrerupt de transformări radicale și înfăptuiri de seamă în toate domeniile vieții și activității noastre.

Cu atît mai semnificativă apare această frumoasă aniversare pentru noi cei din generația mai tînă, care am pășit în viață o dată cu 23 August. În această perioadă de frămîntări politice și sociale, Partidul Muncitoresc Român ne-a călăuzit și ne-a luminat calea, insuflîndu-ne încredere în viitorul marelui patriei și în forțele noastre proprii.

Pentru a putea face față sarcinilor importante ce ne așteaptă, am fost îndrumați să învățăm cu perseverență și să acumulăm cunoștințe temeinice în profesiunea aleasă. La baza formației noastre de profesioniști atașați cauzei clasei muncitoare, știința marxist-leninistă a sădit în conștiința noastră criterii umaniste și ale progresului înnoitor, oferindu-ne astfel posibilitatea de a discerne și a ne orienta în activitatea practică de fiecare zi și a întrezări perspectiva creației noastre.

În această perioadă, experiența bogată și multilaterală a arhitecturii și urbanismului sovietic au constituit un ajutor permanent și un exemplu elocvent pentru tînă arhitectură socialistă din țara noastră.

Aș dori să exprim, ca unul dintre cei care au avut fericirea să cunoască direct oamenii sovietici și frumoasele realizări ale arhitecților sovietici, că mi-au rămas înțipărite pentru totdeauna concepțiile lor înaintate și entuziasmul cu care atacă și transpun în viață cele mai îndrăznețe și mai grandioase planuri ale construcției comunismului. În anii de aspirantură petrecuți în U.R.S.S., am simțit în permanență înțelegerea și simpatia oamenilor sovietici față de realizările și progresele pe care le realizează poporul nostru sub conducerea înțeleaptă a Partidului Muncitoresc Român.

Îndrumarea permanentă a profesorilor, atenția și căldura colegilor sovietici au avut ca efect să creeze o ambianță în care activitatea noastră în Țara Sovietică să fie cît mai fructuoasă. Aș putea afirma că acești ani de pregătire profesională au constituit în același timp o adevărată școală a comunismului.

În ultima vreme, în cadrul Institutului de proiectare și sistematizare a orașelor am avut prilejul să lucrez la un număr însemnat de proiecte de sistematizare și investiții, simțind astfel bucuria de a lua parte la opera de reconstrucție a orașelor din țara noastră. Răspunzînd sarcinilor trasate de partid pentru reducerea simțitoare a costului construcțiilor, colectivul nostru de proiectare a reușit încă în primele luni ale anului 1959, să realizeze la Onești locuințe confortabile cu prețul de 38 000 lei pe apartamentul mediu de două camere. De asemenea, în cadrul proiectării complexe a cvartalului II de la Onești am obținut o reducere substanțială a costului lucrărilor edilitare, echivalentă cu reducerea costului locuințelor, în raport cu proiectele similare întocmite în anii precedenți.

În prezent, lucrez la cîteva proiecte, dintre care cele mai importante sînt proiectele de execuție ale cvartalului II Onești și schițele de sistematizare ale orașelor Bacău, Onești și Roman.

În institutul nostru, ca și în alte institute de proiectare, arhitecții din generația mai tînă au posibilitatea să realizeze lucrări de mare amploare, participînd cu elan la opera de construcție a socialismului și ridicarea nivelului de viață al oamenilor muncii.

Împărtășind bucuria unanimă cu ocazia celei de a XV-a aniversări a zilei de 23 August, consider de datoria mea să exprim partidului nostru recunoștință și devotament pentru sprijinul acordat și perspectivele minunate pe care le deschide în fața noastră.

Arh. BORIS GRÜNBERG

Candidat în științele arhitecturii, membru în Biroul Uniunii Arhitecților din R.P.R.

★

23 August 1944 este un eveniment de capitală importanță în istoria poporului român, marcînd începuturile dezvoltării sale libere pe calea propășirii și ridicării necontenite a nivelului de trai material și cultural, pe calea socialismului. Un cîmp nelimitat de activitate creatoare s-a deschis în fața tuturor oamenilor muncii, în toate domeniile: industrie, agricultură, știință, artă, cultură, construcții.

În imensul efort constructiv al întregului popor, care a urmat eliberării, arhitectul a fost ridicat în rîndul creatorilor, care-și pun întregul elan în slujba edificării unei societăți noi.

Sarcini ample și de mare diversitate, probleme noi și interesante apar arhitecților: construcții industriale (uzine, fabrici, combinate industriale, centrale termice puternice), ansambluri de construcții agricole, construcții social-culturale, sistematizări urbane și rurale și mai ales construcția în masă a locuințelor pentru oamenii muncii. Posibilitățile cele mai largi le sînt deschise azi pentru o intensă muncă creatoare, pentru afirmarea personalității lor, pentru ridicarea necontenită a nivelului lor profesional, politic și cultural.

Plenara a V-a a U.A. din 1959 a analizat importante sarcini ce stau astăzi în fața arhitecților din R.P.R.

Atenția arhitecților este îndreptată în momentul de față spre problemele economice și tehnice a căror rezolvare să asigure reducerea continuă a costului construcțiilor, reducerea timpului de proiectare și execuție prin tipizare, industrializarea construcțiilor, găsirea de metode noi de lucru, și totodată realizarea unei arhitecturi simple, optimiste, armonioase și frumoase; prin rezolvarea acestor probleme, arhitectul va contribui la dezvoltarea economiei naționale și la construcția socialistă din patria noastră.

Inexistența arhitecturii industriale în trecut, în țara noastră, generată de proporția redusă a unei industrii proprii, a făcut ca această ramură a meseriei noastre să nu constituie o preocupare, o specializare. Astăzi, prin dezvoltarea economiei naționale, arhitectura industrială ocupă un loc de frunte; construim hidrocentrale ca cea de la Bicaz, uzine ca cele de la Roznov, Săvinești, Borzești, mari combinate industriale, chimice, laminare, oțelării etc.

Lucrînd în acest domeniu important al arhitecturii, am avut de rezolvat — în cadrul colectivelor de specialiști de la IPROCHIM — probleme ample de arhitectură industrială, la care altă dată, nu numai tinerii arhitecți, dar nici arhitecții cu mare experiență profesională nu ar fi putut visa.

Proiectînd diverse obiecte arhitecturale din cadrul uzinelor de la Govora, uzinei de superfosfați de la Năvodari, uzinelor de la Roznov, Borzești sau Săvinești, am avut posibilități nelimitate pentru o activitate creatoare, pentru ridicarea nive-

lului și a experienței mele profesionale; dar mai ales — văzînd cum cresc, prin munca încordată a constructorilor, roadele muncii în care aveam și eu o contribuție — am dobîndit conștiința omului care se știe folositor societății și poporului, conștiința celui care știe că pune o piatră la temelia unui edificiu mare și nepieritor.

Arh. RODICA CIOBANU

★

Să construiesc astăzi o perspectivă, cu ochiul ridicat la 15 ani deasupra liniei trecutului.

Să trec o dată adevărata mărime la scara idealurilor de atunci, de la început, și apoi încă o dată la scara realizărilor de astăzi.

Mi-e dragă prima perspectivă, deși e o schiță de intenții cu multe scăpări la punctele de fugă, dar conturată cu elanuri. O respect pe a doua, mai limpede, mai cuminte și mai de răspundere.

Sînt 15 ani în care am dorit și am realizat noi, toate, împreună, sub soarele democrației populare, pe drumul larg al socialismului, spre țelul visat de atîția, al unei societăți mai bune.

Pe îndelete s-au zidit clădiri noi și oameni noi. Privesc înapoi și mă bucur; privesc înainte și mă mîndresc, o dată cu cei ce au zidit acești 15 ani. Mă bucur că am fost și eu tovarăș de muncă și mă mîndresc că am străbătut drumul așa, cu pașii mei.

Pentru toți necunoscuții tovarăși care au muncit și pentru pînea mea, pentru haina mea și pentru visurile mele, amintesc ce am clădit eu 15 ani:

Locuință, școală, spital, cantină, magazin și poate un om, pe mine însumi.

Cred că toate sînt de folos, căci vor fi mai bune decît ce a fost sau nu mai înainte.

Acum clădesc din nou locuințe.

Îmi sînt mai dragi, căci le-am făcut mai bune decît pe cele vechi.

Am schimbat mult din ceea ce credeam atunci despre case, oameni și cîte altele.

A rămas una singură.

Să-mi îndeplinesc cin tit și mai departe datoria, după puterea mea.

Arh. MIRCEA DIMA

★

Ziua de 23 August 1944, dată istorică în viața țării noastre și a ntregului popor, a deschis drum tuturor forțelor creatoare, a făcut posibilă afirmarea talentului și posibilităților de realizare în toate domeniile, pentru poporul român și pentru naționalitățile conlocuitoare.

Astăzi, în urma prefacerilor profunde ce au urmat eliberării țării noastre din robia fascistă, trăim într-o epocă de avînt creator și de realizări, trăim epoca construirii cu succes a socialismului.

În această ambianță de muncă și elan, cînd toate forțele sînt încordate pentru a satisface nevoile materiale și culturale, cînd în toate domeniile — datorită grijii înțelepte a conducerii de partid și de stat — avem la dispoziție posibilități optime de creație, arhitectura merge și ea pe drumul unei înfloriri nemaiîntîlnite, iar arhitecții au posibilitatea să-și valorifice pe deplin talentul și cunoștințele lor.

Îndeosebi generația de arhitecți tineri are condiții dintre cele mai bune, nevisate, pentru că ei sînt pregătiți în vederea îndeplinirii unei sarcini mărețe, sarcina de a proiecta și construi pentru colectivitate, pentru întregul popor.

Oare se compară situația arhitecților care pot lucra astăzi în zeci de institute de proiectare în toate regiunile țării, la București sau la Iași, la Cluj, la Timișoara sau la Constanța, cu soarta arhitecților pe vremea regimului trecut?

Oare temele la care lucrăm noi astăzi: locuințe pentru oamenii muncii, clădiri industriale, școli, teatre, spitale, hale și terenuri sportive și multe altele, se pot compara ca varietate și complexitate cu ceea ce se făcea înainte de 23 August 1944?

Oare se compară preocupările noastre de sistematizare și urbanism cu totala lipsă de preocupare pentru acest domeniu a autorităților din regimurile apuse? Astăzi iau naștere noi orașe și centre muncitorești, se construiesc și se amenajează localități pe baza unor planuri de sistematizare judicios concepute, ca cele pentru litoralul Mării Negre, Galați sau Valea Jiului.

Toate aceste posibilități și condiții minunate sînt consecința victoriei clasei muncitoare condusă de partidul ei, victorie care a eliberat munca și creația, dînd și arhitecturii rolul și locul de cînte cuvenite în ansamblul științelor tehnice și al artelor.

Îmi aduc aminte încă de pe vremea anilor de liceu cînd, împreună cu cîțiva care se interesau de arhitectură, urmăream noile construcții din Cluj. Între 1930 și 1944 s-au realizat vreo patru blocuri mai răsărite în tot orașul, dintre care numai două au fost proiectate de arhitecții din localitate. Unul dintre aceste blocuri, așezat pe strada 30 Decembrie, ieșea cu 5 m din aliniere, strangulînd circulația pe această arteră principală, iar un cinematograf a fost amplasat și construit în curtea celui mai reprezentativ palat din epoca barocă, pentru că acesta era amplasamentul cel mai «rentabil».

Astăzi, numai la I.R.P. Cluj lucrează peste 10 arhitecți, în majoritate tineri; ei au proiectat în decurs de 8 luni, pe o singură arteră, 15 blocuri (cu 4 pînă la 7 niveluri), dintre care 13 sînt în execuție, nemaivorbind de alte zeci de construcții în alte cartiere sau centre din regiune.

Mărturie a succeselor obținute sînt blocurile de pe strada Horea, blocuri cu 4—5 etaje și cu peste 100 de apartamente, ca și importante clădiri de pe străzile Popov și 13 Septembrie din Cluj.

Prin munca noastră, traducem în viață Hotărârile Plenarei C.C. al P.M.R. din noiembrie 1958 care, prin profunza analiză și prin formularea clară a sarcinilor în domeniul construcțiilor și al arhitecturii, ne-au trasat calea pe care trebuie s-o urmăm pentru a putea da opere valabile, cucerind recunoștința aceluia pentru care proiectăm și construim: poporul muncitor.

Arh. ȘTEFAN GONOSZ

Secretar al filialei din Cluj a Ununii Arhitecților din R.P.R.

★

Marile transformări politice și sociale petrecute la noi în țară după 23 August 1944 au dus, cum era și firesc, la o schimbare radicală a activității noastre.

Ritmul nou de viață și avîntul dezvoltării economice a țării au pus pe arhitecți în fața unor probleme noi, cu totul neîntîlnite pînă atunci. Marile industrii și fabrici au generat cartiere și orașe noi, harta țării s-a îmbogățit cu nume noi de orașe, vechile centre urbane și-au schimbat fața și s-au dezvoltat vertiginos, s-au trezit la o viață nouă.

Arhitecții și-au adus aportul lor la dezvoltarea economică și social-culturală, prin proiectarea a numeroase construcții industriale, locuințe, teatre și cluburi, spitale, școli, institute, prin proiectarea orașelor și a cartierelor noi din București, Valea Jiului, Bacău, Onești, Hunedoara, Galați, litoralul Mării Negre și atîtea altele.

Una dintre trăsăturile noi, caracteristice, este trecerea de la proiectarea construcțiilor izolate la realizarea marilor ansambluri; arhitectul a devenit un factor activ în transformarea socialistă a țării. Obiectul muncii lui este în folosul maselor largi. Nu gusturile unui client oarecare, ci nevoile materiale și culturale ale unei întregi societăți sînt astăzi problemele noastre profesionale. Cunoașterea cit mai adîncă a întregului proces de evoluție economică și socială a țării, a condițiilor și posibilităților noastre tehnice, mereu în transformare, sînt elemente fără de care nu mai este posibilă creația în arhitectură. Pregătirea profesională și concepțiile arhitecților noștri s-au modificat în consecință.

Am avut cîntea să iau parte la una dintre marile lucrări realizate în ultimii ani, și anume amenajarea și construirea caselor de odihnă de pe litoralul Mării Negre.

Volumul și amploarea acestor lucrări, ritmul de execuție și calitatea lucrărilor sînt cu totul neobișnuite. Numai în ultimii doi ani s-au realizat în stațiunile balneare case de odihnă, hoteluri și colonii cu o capacitate mai mare decît tot ce a existat înainte, în toate localitățile. Au fost asigurate lucrările care pot da acestor stațiuni o valoare internațională.

Arhitecții care au lucrat la aceste proiecte au fost insuflețiți de dorința vie de a contribui cu toată capacitatea lor profesională la acest măreț efort. Datorită sprijinului direct și îndrumării primite din partea organelor de partid a fost posibil, beneficiînd de posibilitățile unor mari șantiere, să se încerce sisteme, materiale și exprimări noi; ele au marcat pași pozitivi în evoluția procesului de creație a arhitecților și o dovadă în plus a marilor posibilități ale constructorilor din țara noastră.

Încrederea și sprijinul de care ne-am bucurat au pus într-o lumină nouă profesiunea noastră. E o cînte ce se îmbină cu o mare răspundere. Vom depune toate eforturile să fim demni de ea.

Arh. CEZAR LĂZĂRESCU

Prof. arh. H. Maicu

NOUA SALĂ A PALATULUI R. P. ROMÎNE

Colectiv de proiectare:

Autor, prof. arh. H. Maicu; coautori, arhitecții T. Ricci, I. Șerban

Colaboratori la elaborarea proiectului complex:

pentru structuri de rezistență, inginerii A. Cișmigiu, D. Badea;

pentru ferme metalice, în calitate de consilieri, prof. ing. V. Popescu, prof. ing. Gh.

Călin, ing. V. Busuioc;

pentru instalații de iluminat, inginerii A. Băilescu, V. Marinescu;

pentru tratamente acustice, ing. A. Necșulea;

pentru instalații electroacustice și televiziune, inginerii A. Ionescu, N. Wegener;

pentru instalații de condiționare a aerului, inginerii W. Issel, P. Pîtea;

pentru instalații sanitare, ing. C. Bărdeanu;

pentru instalații frigotehnice, ing. V. Munteanu;

pentru proiectarea mobilierului și lustrelor, arh. V. Rado.

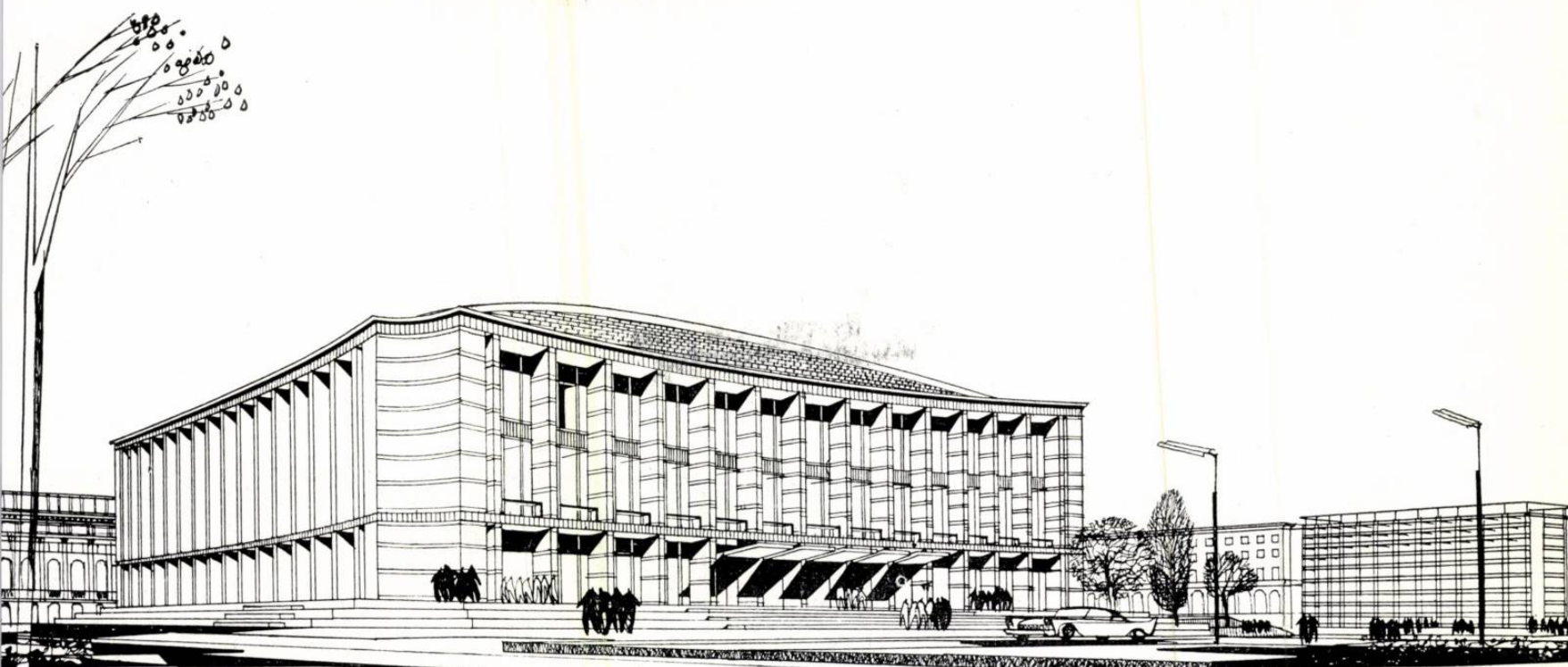
Colaboratori în colectivul de arhitectură: arhitecții Z. Grundl, D. Hariton, R. Belea,

V. Protopopescu ș.a.

Directorul șantierului, ing. S. Duncan; inginer șef, M. Gavrilescu.

Macheta de ansamblu

Perspectiva sălii

Din inițiativa conducerii de partid și de stat se construiește în cadrul Palatului Republicii Populare Române o mare sală polivalentă cu o capacitate de cca. 3 300 de locuri, pentru congrese, mitinguri, consfățuri, spectacole ale unor mari ansambluri artistice, concerte cu caracter de masă și cinematograf.

Termenul de dare în folosință a noii săli este 30 decembrie 1959.

Proiectarea a început în noiembrie 1958 în cadrul I.P.B.

Șantierul s-a deschis la 15 noiembrie 1958, execuția fiind asigurată de Sectorul tehnic al Gospodăriei de Partid a C.C. al P.M.R.

Sarcina de proiectare a fost predată la 30 decembrie 1958, iar proiectul tehnic la 1 martie 1959.

Proiectul de execuție și detaliile se elaborează paralel cu execuția după un grafic care indică termenele necesare proiectării și execuției, pentru a putea realiza lucrarea la data fixată.

Amplasamentul a fost ales în urma unui studiu urbanistic de ansamblu, care realizează cadrul viitor al pieței Republicii, precum și al pieței noi ce se construiește în prezent în jurul sălii.

Sistematizarea acestui mare ansamblu urbanistic care va fi piața centrală a Capitalei, cu caracter reprezentativ, politic și cultural, a fost încredințată unui colectiv compus din prof. arh. N. Bădescu, acad. prof. arh. D. Marcu și prof. arh. H. Maicu.

Studiile se elaborează de către un colectiv condus de arh. Tr. Stănescu, din sectorul de sistematizare al I.P.B.

Pe baza acestui plan de sistematizare, I.P.C.T. proiectează în piața sălii cca. 1 000 de apartamente, care vor fi terminate în acest an și a căror execuție a fost încredințată M.C.M.L.

Soluția urbanistică asigură sălii accesul, circulația și parcajele necesare, creînd legături organice cu piața Republicii, cu viitorul inel, cu străzile Știrbei-Vodă, Luterană, 13 Decembrie, Brezoianu și cu grădina Cișmigiu.

Sala va avea legătură directă cu cele două săli centrale ale Palatului Republicii, printr-un corp de legătură care cuprinde, pe lângă o scară monumentală, și o serie de birouri și săli de lucru necesare desfășurării congreselor. Intrarea pentru public este plasată pe axa principală de compoziție, în fațada principală.

Prin cinci vestibuli, publicul pătrunde în holul principal; de aci, coborînd cîteva trepte, se ajunge în marele foaier al garderobelor, care ocupă suprafața așezată sub parterul sălii. În continuare, fluxul publicului este condus spre sală prin două ample galerii cu trepte care se desfășoară de o parte și de alta a sălii, dînd astfel posibilitatea de a o încălca la diferite niveluri.

Accesul la nivelul parterului sălii se mai poate face prin două scări monumentale ce se desfășoară pe trei rampe și care sînt situate în stînga și în dreapta holului principal. Aceste scări se opresc la nivelul parterului sălii, în foaierele-galerie care se desfășoară în jurul miezului central pe două niveluri.

Din foaierele-galerie se accede prin două intrări în parterul sălii, precum și la loja oficială. În același foaier sînt situate, în dreapta și în stînga, două scări elicoidale, dimensionate în raport cu fluxul publicului ce urcă mai departe la al doilea foaier, legat prin două vomitorii cu partea superioară a gradinelor sălii. În acest ultim foaier (care are mărimea holului principal) se află și bufetul. Aci este și punctul terminus al celor două scări în galerie, care mărginesc sala de o parte și de alta și dau posibilitatea de a o încălca la toate nivelurile.

Scările, accesul și spațiile de circulație în sală sînt astfel dimensionate, încît evacuarea celor 3 300 de persoane se poate face în condiții optime.

Sala este concepută în formă de potcoavă înscrisă aproape într-un pătrat (52x56 m).

Parterul sălii, avînd o curbă de vizibilitate corectă, este cuprins de ampla potcoavă a gradinelor, care pornesc de la nivelul sălii în apropierea scenei și se ridică de jur împrejurul ei, continuînd și dezvoltînd imaginea sa fără nici o întrerupere, fără nici un accident. Astfel se asigură o vizibilitate foarte bună de la fiecare loc spre scenă și spre întreaga sală, și invers.

Plafonul sălii, avînd dublă curbura, este conceput în fișii decalate care coboară spre scenă, dînd imaginea unei scoici uriașe luminată de-a lungul nervurilor sale longitudinale și al spațiilor de decalaj dintre fișii transversale. Pereții și plafonul sălii au un tratament acustic special, pentru a obține sala complet absorbantă.

Scena are lățimea de 30 m în față și 20 m în fund și o adîncime de 11 m. Fosa orchestrei este prevăzută pentru 50 de orchestrați.

Peretele din fundul sălii este ocupat de friza continuă de ferestre a etajului tehnic prevăzut pentru instalații de traducere simultană în 8 limbi, stereoreverberație, proiecții, transmisiuni de radio și televiziune, care cer — toate — vizibilitate directă asupra sălii și a scenei.

Pentru congrese și consfătuiri, accesul delegaților se face prin cele două intrări de onoare ale Palatului Republicii, care, prin sala de la parter a palatului, conduc la scara monumentală ce leagă această sală cu nivelul prezidiului (printr-o rampă centrală) și cu nivelul garderobelor (prin două rampe laterale).

De la nivelul prezidiului se accede, prin două rampe ale acestei scări, la nivelul sălii de la etajul I al palatului.

Pentru invitați funcționează intrarea principală a sălii dinspre noua piață în construcție; pe cele două fațade laterale sînt prevăzute intrări pentru corpul diplomatic și alte oficialități. Una dintre aceste intrări laterale duce direct, fără interferență de flux, pînă la loja oficială.

Ca și în corpul de legătură, în corpul principal al construcției sînt prevăzute săli și birouri necesare desfășurării congreselor.

Pentru spectacole artistice, legătura cu sălile palatului se întrerupe, birourile din corpul de legătură și cele din parterul clădirii folosindu-se drept cabine pentru artiști.

Pentru spectacolele de cinematograf, fundul scenei e prevăzut cu un ecran de $20,80 \times 8$ m.

Sala, avînd un total de 3 300 de locuri, cuprinde la parter 1 120 de locuri, pe gradenele laterale și de fund, 2 132 locuri și în loja oficială 48 de locuri.

Pe scenă se poate instala un podium pentru prezidiu cu o capacitate de 120 de persoane.

★

Din punctul de vedere al aspectului exterior, am urmărit atenuarea volumului mare determinat de capacitatea sălii, prin curbarea ușoară a suprafețelor și prin țesirea în curbă a muchiilor sale.

Ritmul verticalelor exprimă în exterior structura, vibrînd suprafețele și ușurînd volumul aparent al clădirii.

Aceași preocupare a determinat alegerea sistemului de acoperire în cupolă și vibrarea timpanelor, precum și folosirea culorii pe panourile fațadelor laterale. Sperăm că această preocupare de a ușura și de a reduce aparent volumul clădirii să-și atingă scopul urmărit și să confirme valabilitatea teoretică și practică a mijloacelor plastice adoptate.

Credem de asemenea că în favoarea aspectului exterior vor interveni și spațiile verzi din jurul clădirii, cît și întregul ansamblu de blocuri ce se ridică în piață.

Date mai precise asupra finisajelor exterioare și interioare le rezervăm cititorilor pentru un articol pe care-l vom publica după realizarea completă a clădirii.

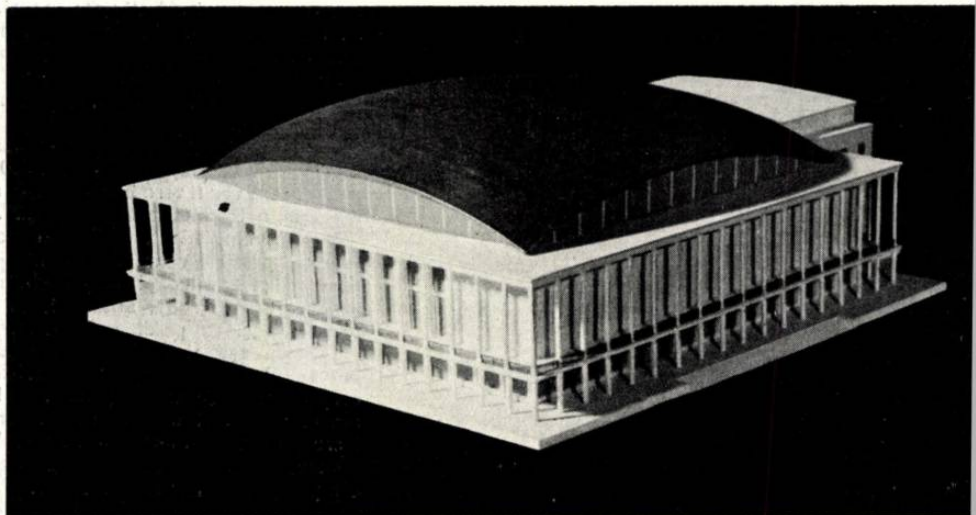
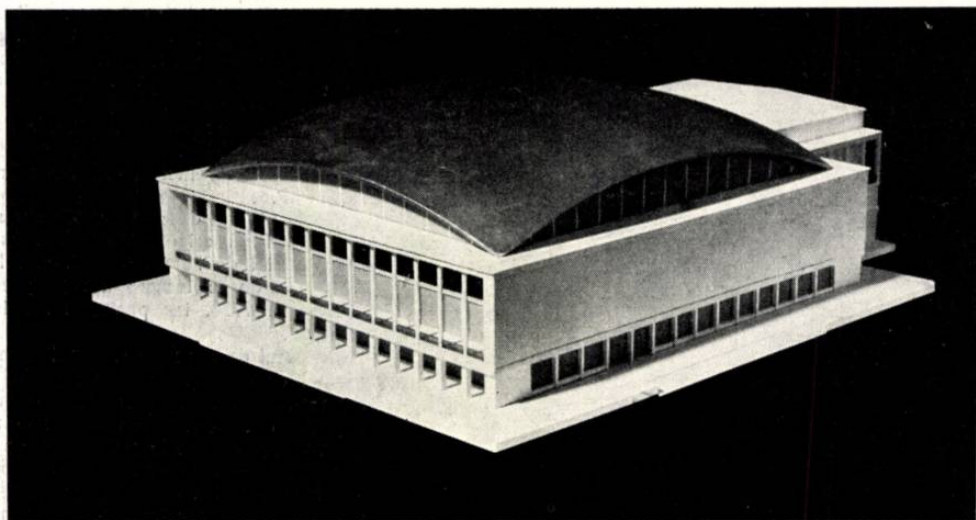
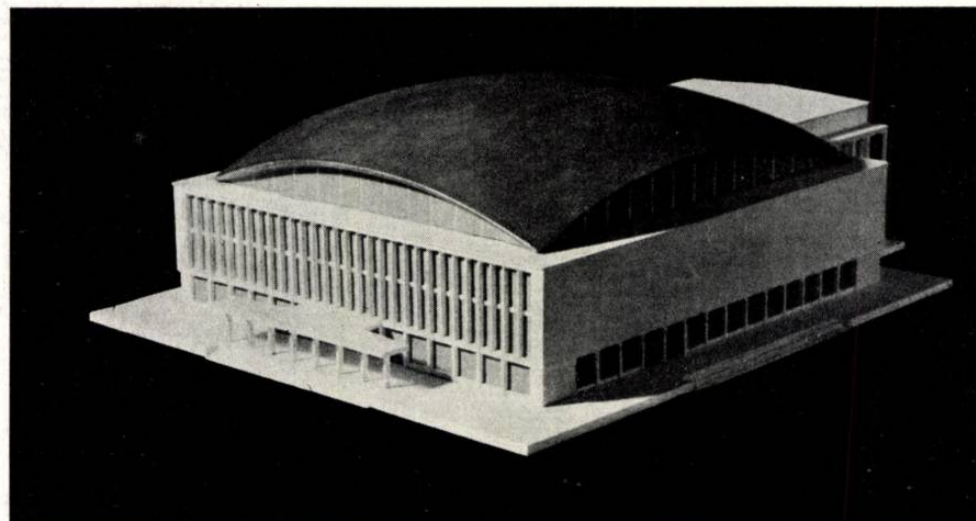
Alegerea soluției de rezistență a fost determinată de următorii factori:

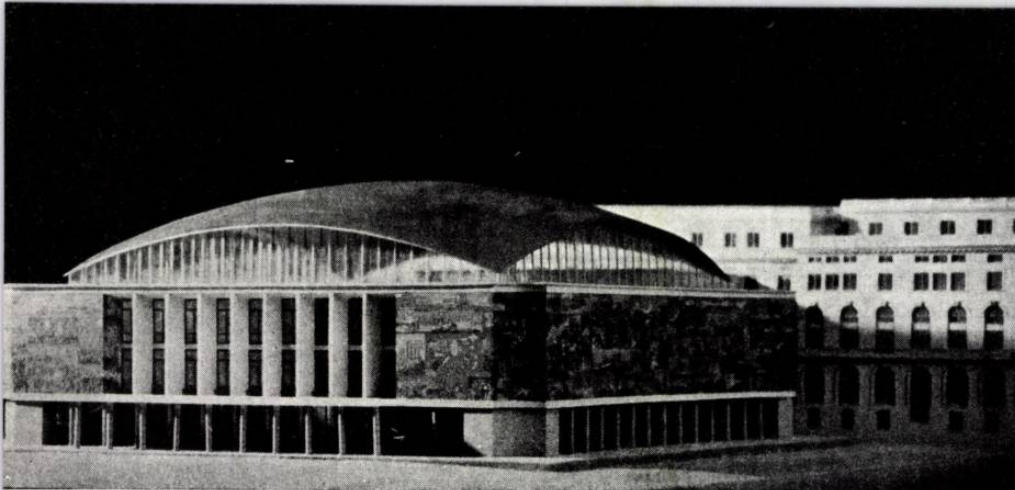
- garantarea rezistenței, rigidității și stabilității în timp;
- garantarea termenului de execuție;
- concordanța cu forma arhitecturală;
- soluționarea economică din punctul de vedere al folosirii materialelor de construcție.

Aceste probleme au fost puse pentru:

1. scheletul structurii principale a clădirii sălii;
2. acoperirea sălii propriu-zise;
3. scheletul corpului de legătură.

1. Pentru scheletul principal s-a ales o structură de rezistență de beton armat monolit pe tălpi izolate de beton simplu și cuzineți de beton

4

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 — Variante de studiu — Machete

armat pentru stâlpii centrali. Întregul perete al subsolului este limitat de un perete de beton simplu și parțial zidărie armată, formînd împreună cu planșeul, peste subsol, o cutie rigidă, capabilă să uniformizeze tasările și să amortizeze, în condiții bune, șocul seismic. Scheletul propriu-zis este realizat din conlucrarea cadrelor cu diafragmele verticale și cu planșeele.

2. Acoperirea sălii este realizată din ferme metalice cu o deschidere de 52 m, rezemate pe o direcție și legate la partea superioară cu o pînză de beton armat.

3. Soluția de rezistență pentru corpul de legătură și fundațiile sînt realizate după același principiu. Pentru schelet s-a ales o structură de cadre pe două direcții.

Instalațiile electrice au comportat studii și proiecte pentru: iluminat general și de siguranță, instalații electrice de forță, de telefon, instalații pentru avertizoare de incendiu, transmisiuni radiodifuzate, traducerea simultană în 8 limbi, amplificarea sală, stereoreverberație, regie și apel ascultare în cască cu fir, transmisiuni televizate, proiecție cinematografică, iluminare pentru filmat, iluminatul general mixt, cu lumină fluorescentă și incandescentă, iluminatul direct și indirect.

Comanda iluminatului se face centralizat pentru sală și anexele principale. Aprinderea se poate face parțial, însă uniform repartizată. În sală — în cazul filmării sau utilizării pentru spectacole — aprinderea, stingerea și creșterea intensității se pot face gradat pentru lumina incandescentă și fluorescentă.

Filmarea și transmiterea imaginilor televizate sînt posibile fără a se recurge la mijloace suplimentare (reflectoare speciale etc.).

Pentru transmisiuni de radio-televiziune au fost prevăzute încăperi speciale pentru regia tehnică și legătura directă cu clădirea Radiodifuziunii. Încăperile pentru control și crainic sînt dispuse la partea din fund a sălii, în etajele tehnice.

În aceleași etaje tehnice se găsesc: camerele pentru aparatele de proiecție, film normal, cinemascop și diapozitive, precum și încăperile tehnice pentru traducerea simultană în 8 limbi.

Instalația de amplificare are scopul de a asigura amplificarea vorbirii, difuzitatea și inteligibilitatea în toată sala prin difuzoare uniform repartizate pe spătarele scaunelor (cca. 3 000 de difuzoare de mică capacitate).

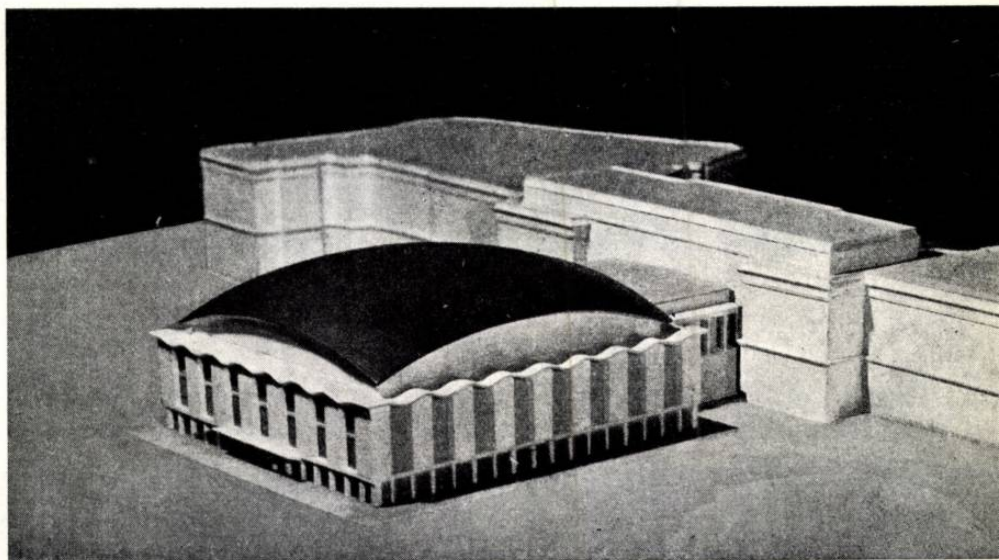
Instalația de stereoreverberație este cerută de funcțiunea polivalentă a sălii, și anume pentru sonorizarea producțiilor muzicale de diferite genuri.

Sonorizarea este asigurată de un număr de 110 difuzoare de calitate superioară, asigurînd astfel redarea fidelă a întregii game de frecvență.

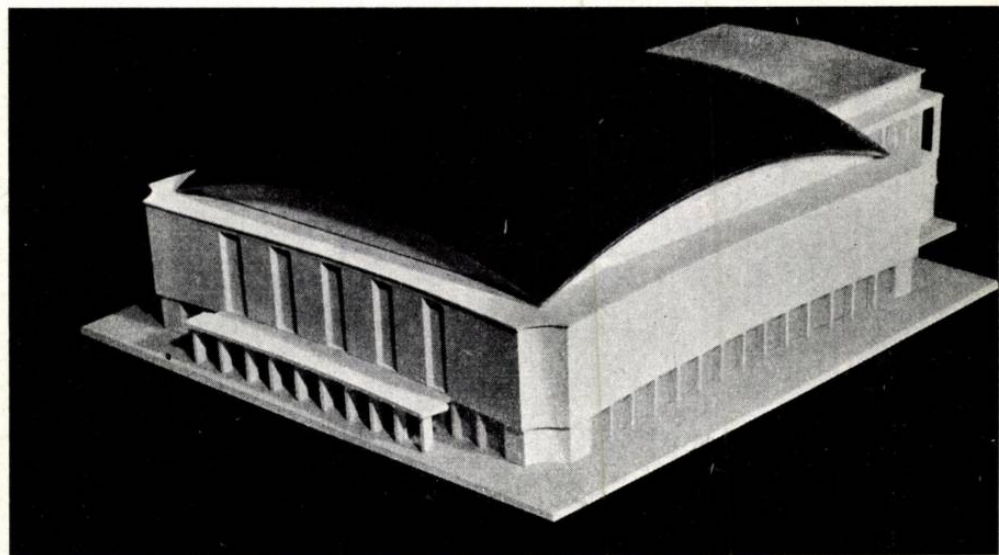
Instalația generală de încălzire va prelua și vechea centrală a palatului, asigurînd astfel întregului ansamblu încălzire centrală.

Instalația de încălzire cu radiatoare asigură temperaturile minime necesare. Completarea caloriilor necesare pînă la temperaturile standard se realizează prin instalațiile de ventilație. În timpul verii, condiționarea aerului este asigurată de stația centrală de răcire. Sala propriu-zisă este încălzită numai cu aer cald furnizat de instalația de condiționare; de asemenea, încăperile tehnice de radio, televiziune și traduceri simultane.

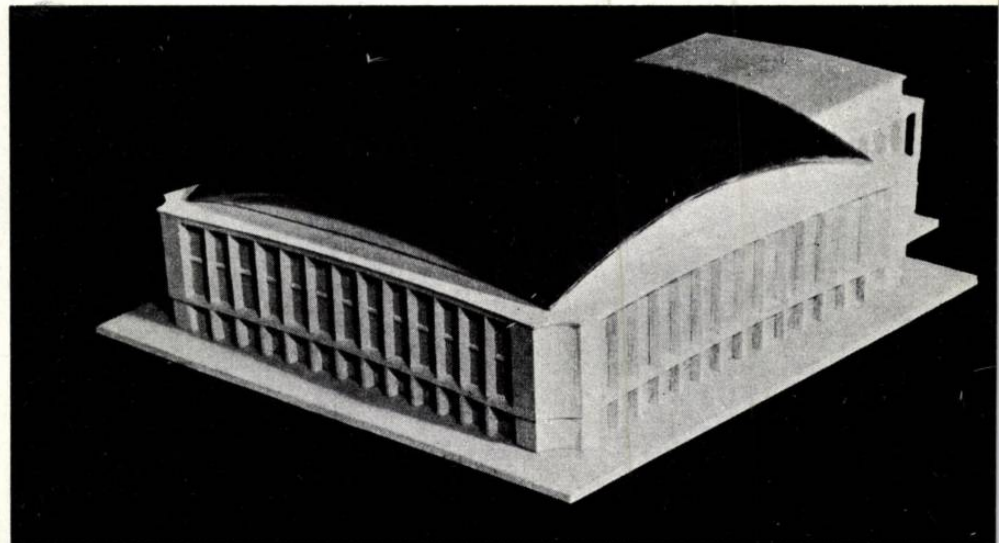
Prin construirea acestei mari săli, Palatul Republicii va primi un nou conținut politic, ideologic și cultural, corespunzător dezvoltării socialiste a patriei noastre.

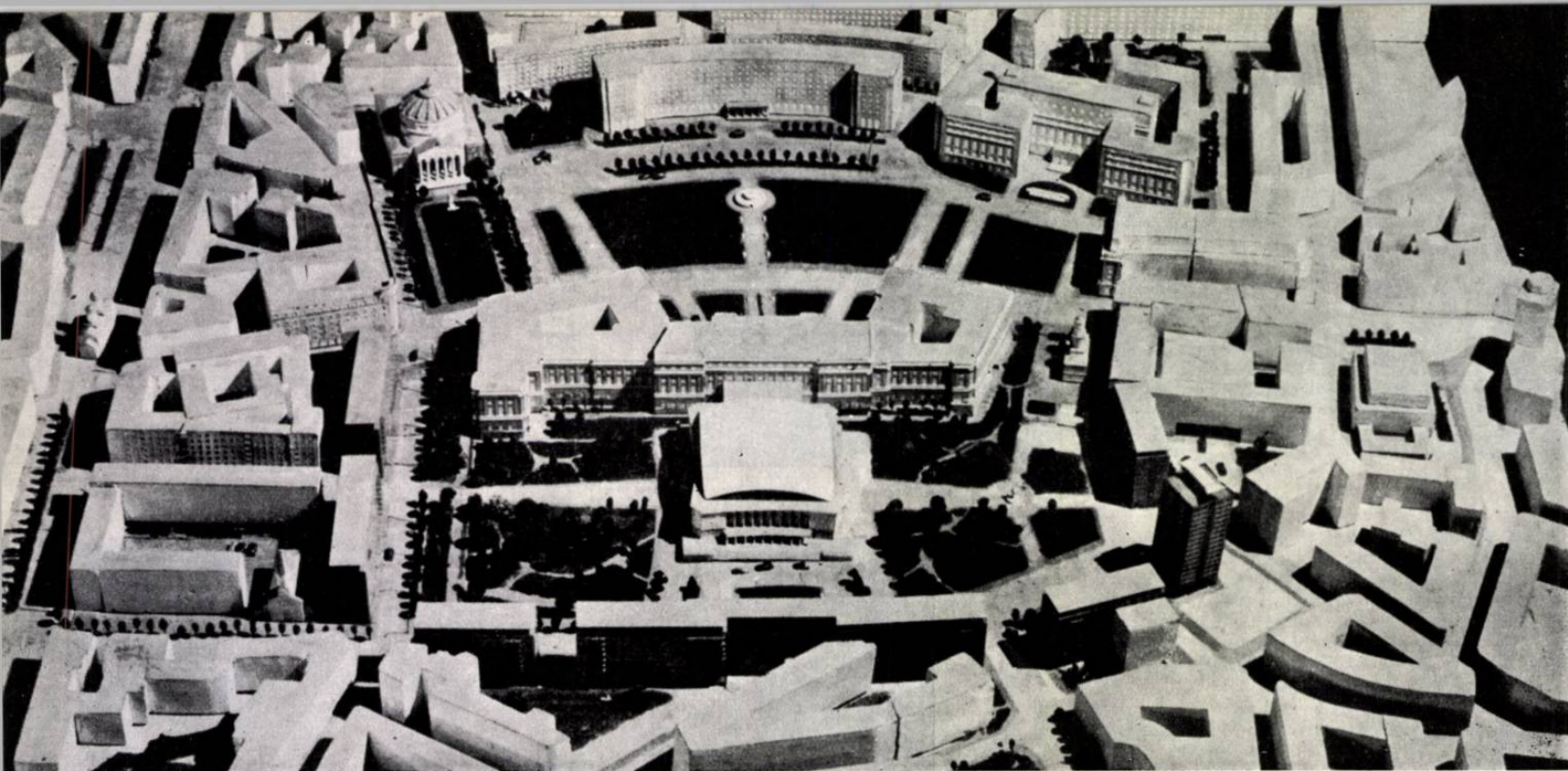
5

6

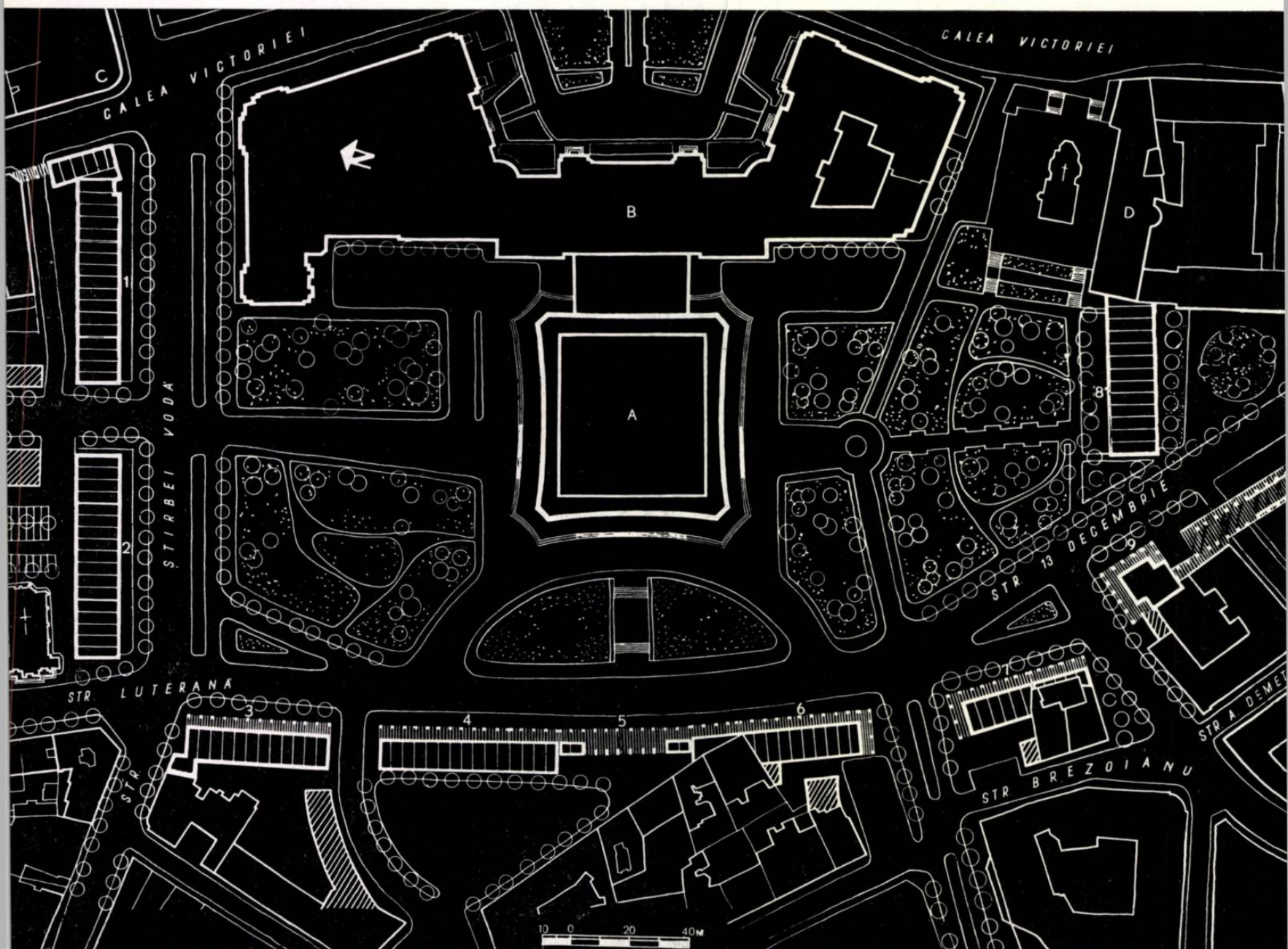

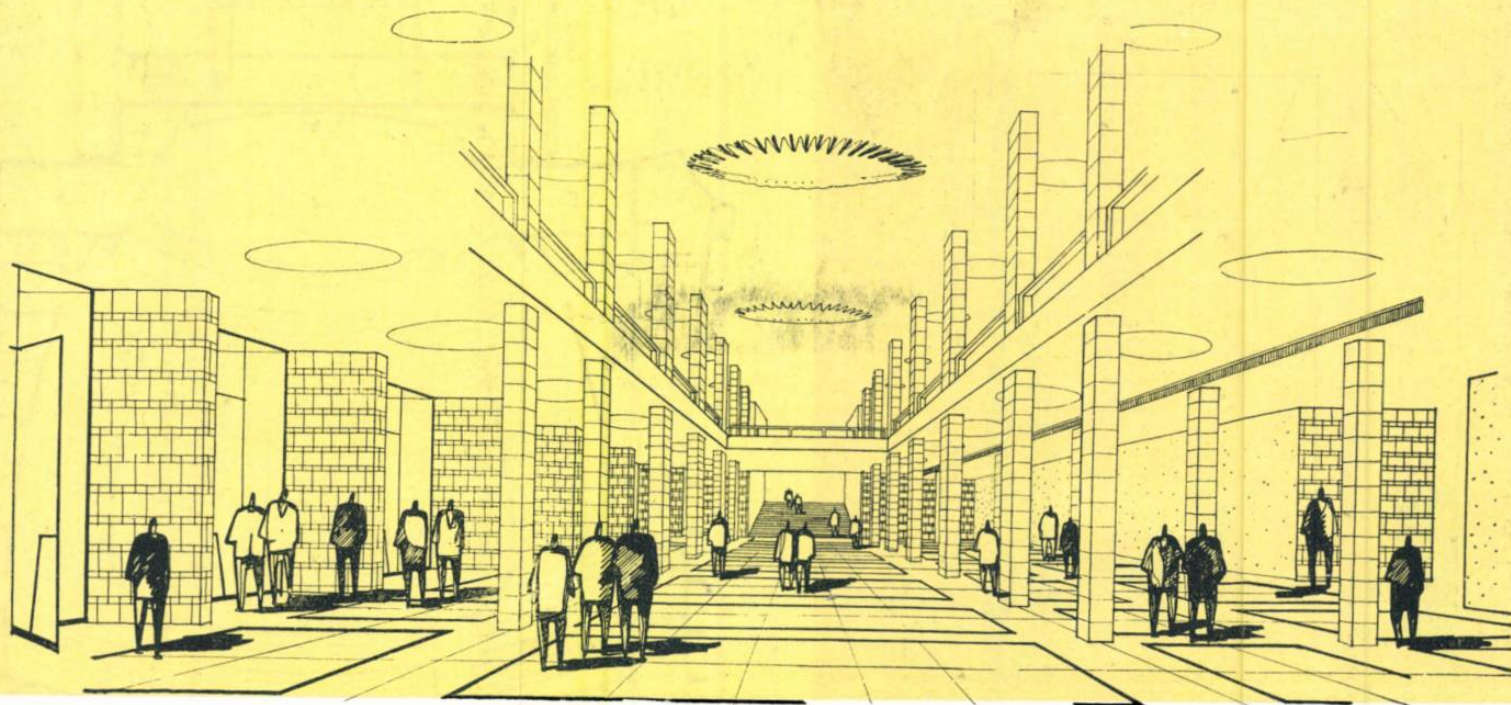
7

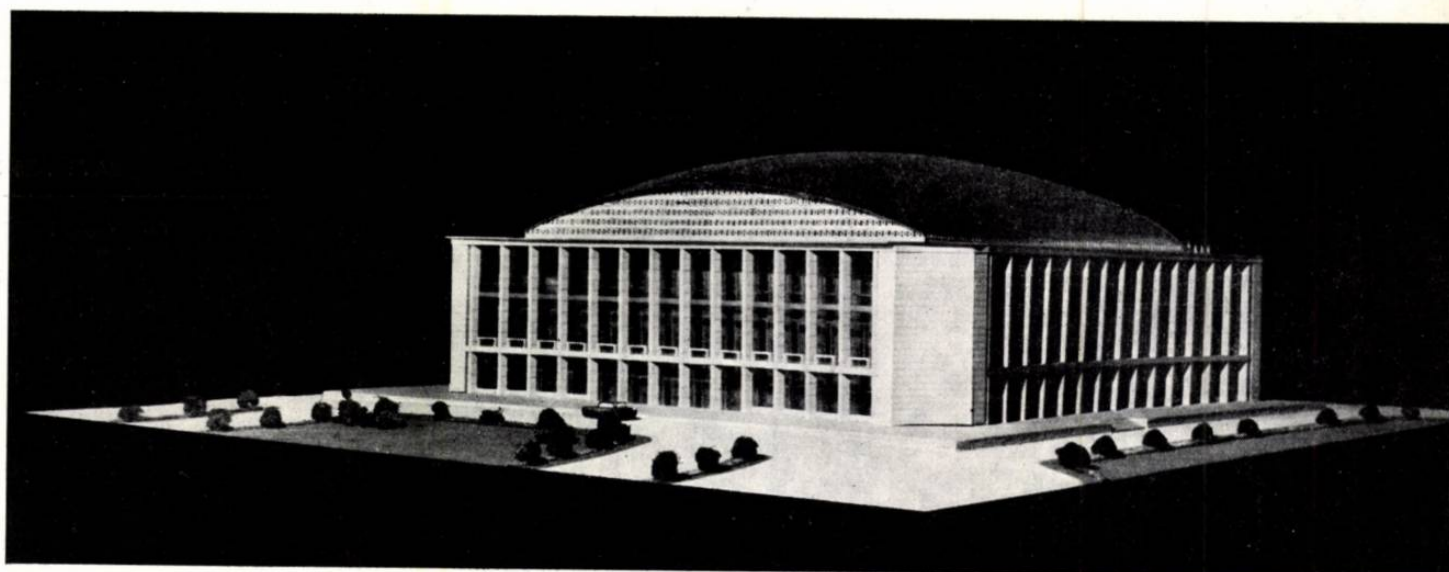
Macheta de ansamblu

Plan de situație. 1—8. Blocuri cu parter și 9 etaje—9. Bloc punct cu parter, mezanin și 15 etaje
A. Noua sală a Palatului R. P. R.—B. Palatul R. P. R.—C. Hotelul Athenée Palace—D. Galeria Crețulescu

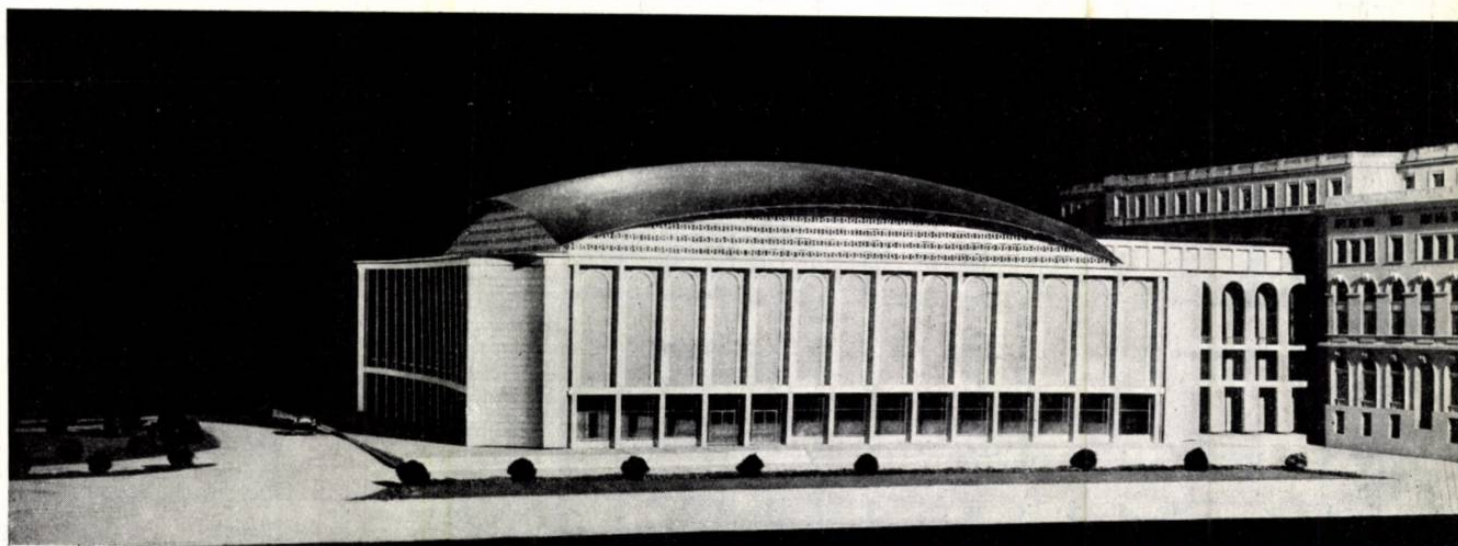

Perspectivă din holul principal

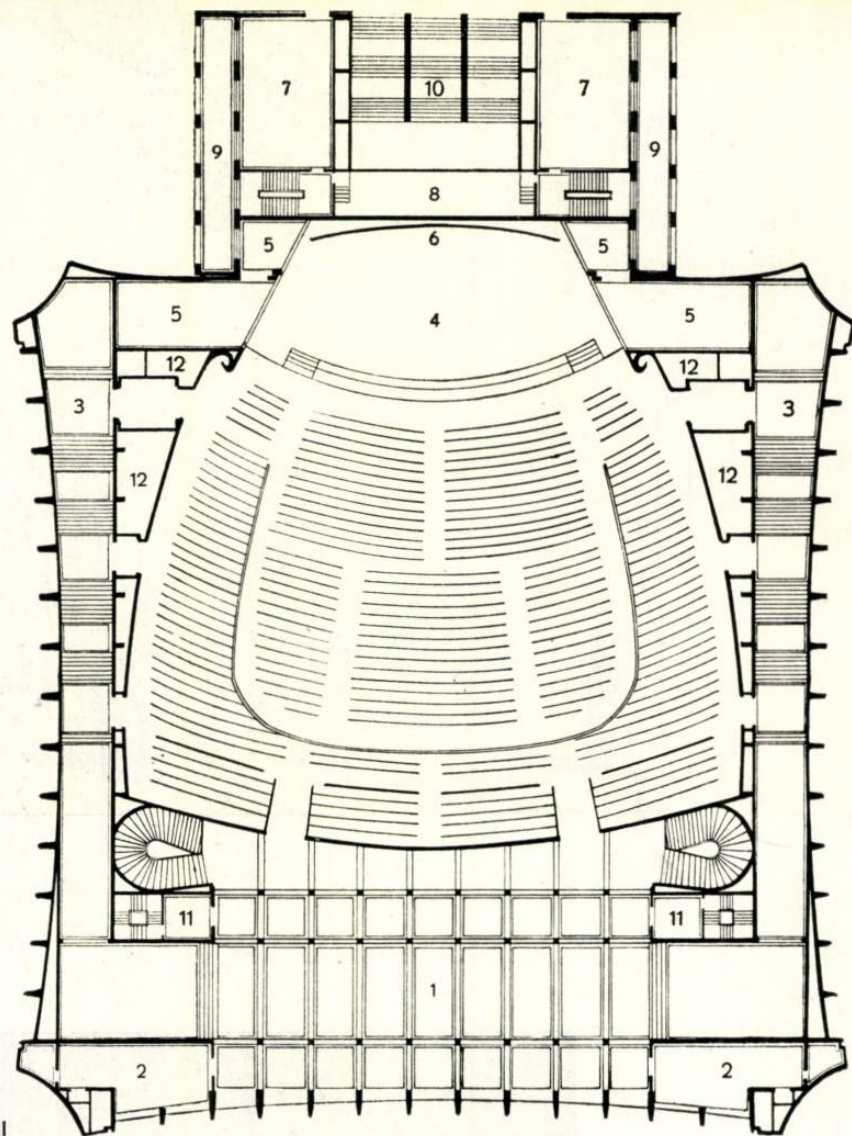

Varianța definitivă — Vederi ale machetei

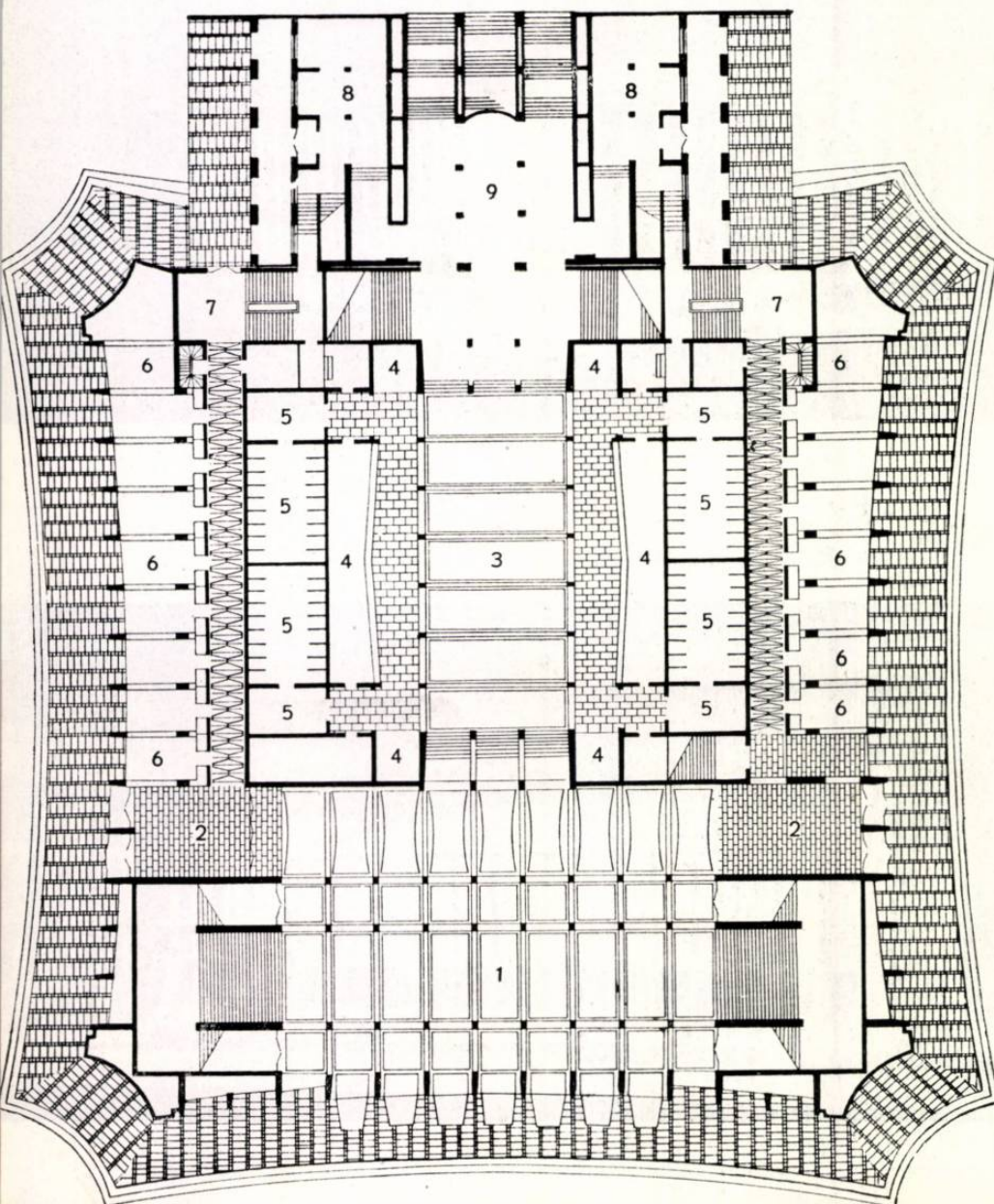

Perspectivă din galeria laterală de acces în sală

Plan etaj II

Plan parter

DATE TEHNICE

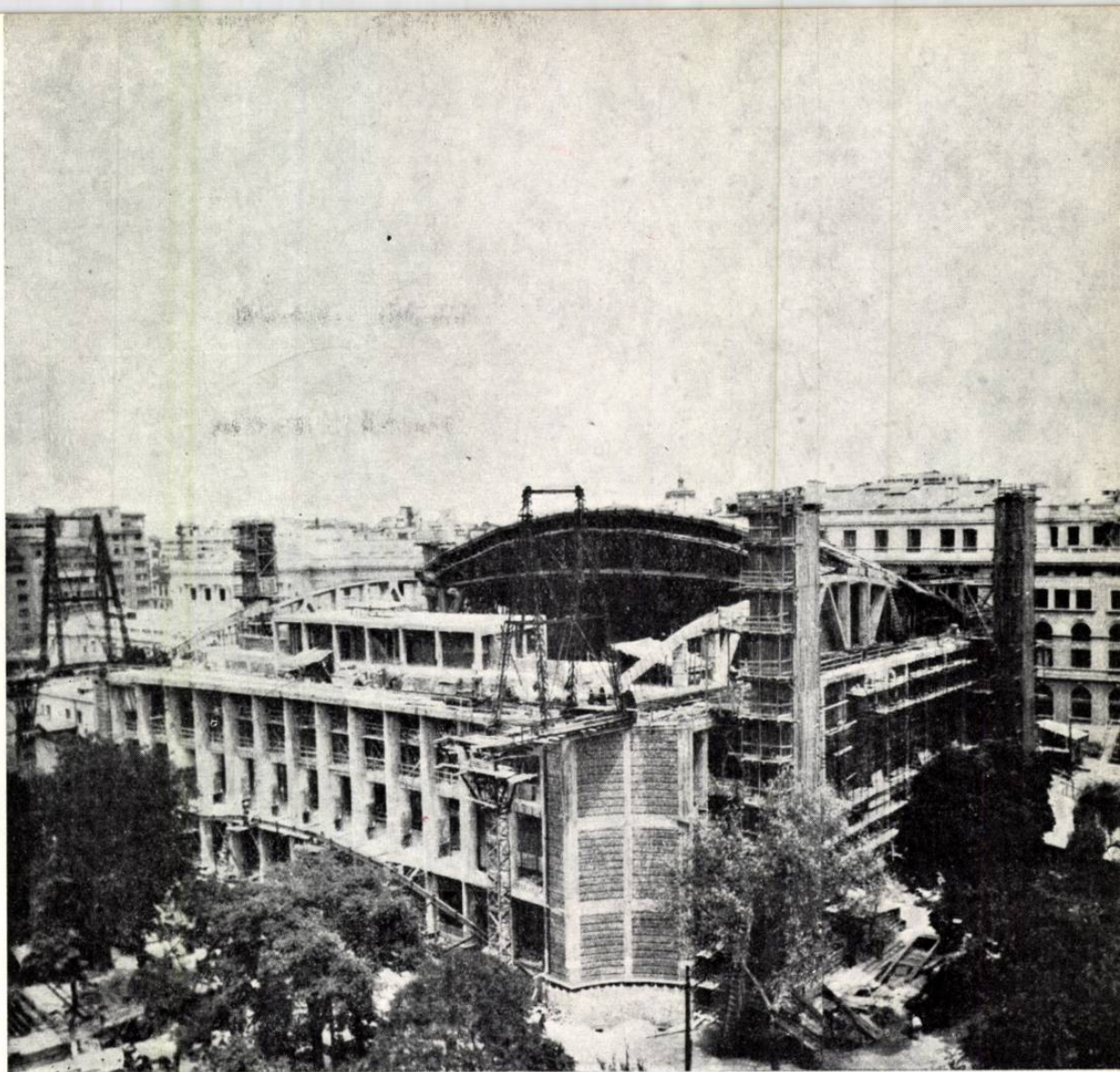
Suprafața rezervată pentru cabinele actorilor	500 m ²
Suprafața scenei	275 m ² (30 × 20 × 11)
Suprafața ecranului	20,80 × 8,00 m
Volumul:	
Corpul sălii	120 000 m ³
Corpul de legătură	43 500 m ³
Total	163 500 m ³
Volumul anexat din palatul R.P.R.	30 500 m ³
Suprafețe desfășurate:	
Corp sală	15 100 m ²
Corp legătură	5 200 m ²
Total	20 300 m ²
Suprafață anexată din palatul R.P.R.	1 700 m ²
Suprafața clădită pe sol:	
Corp sală	4 400 m ²
Corp legătură	800 m ²
Total	5 200 m ²
Volum total sală	24 800 m ³ /3 300 spect. = cca. 7,50 m ³ /pers.

Plan parter

1. Hol — 2. Accese secundare — 3. Hol garderobă — 4. Garderobă — 5. Grupuri sanitare — 6. Birouri — 7. Intrări de serviciu — 8. Hol pentru artiști — 9. Hol cu scara de acces la Palatul R.P.R.

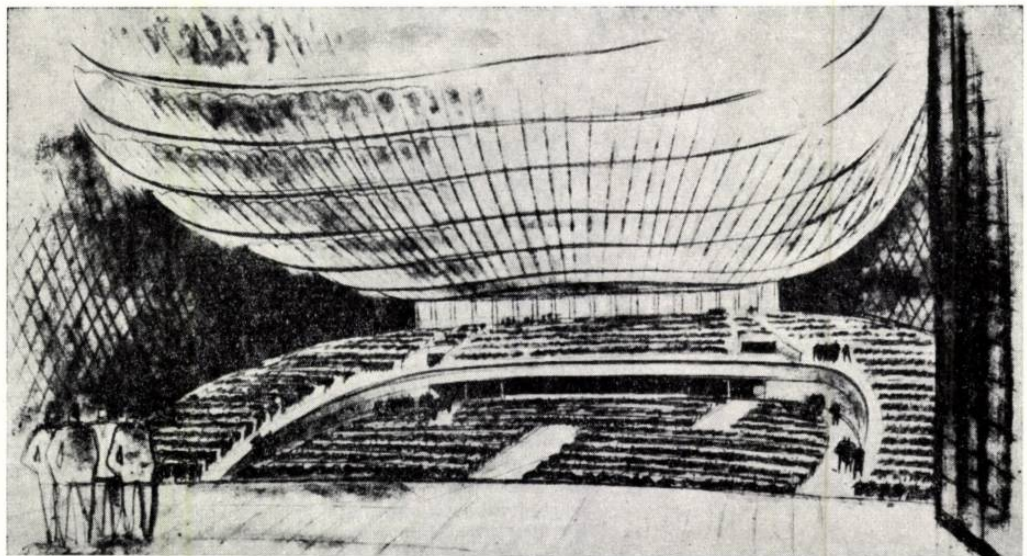
Plan etaj II

1. Degajament bufet — 2. Oficii bufet — 3. Galerii laterale de acces în sală — 4. Scena — 5. Buzunare scenă — 6. Ecran cinematografic — 7. Săli de ședință — 8. Camera difuzoare pentru cinema — 9. Loggie — 10. Scara de acces la palatul R.P.R. — 11. Scări de acces la nivelul tehnic — 12. Încăperi tehnice (control lumină și sunet)

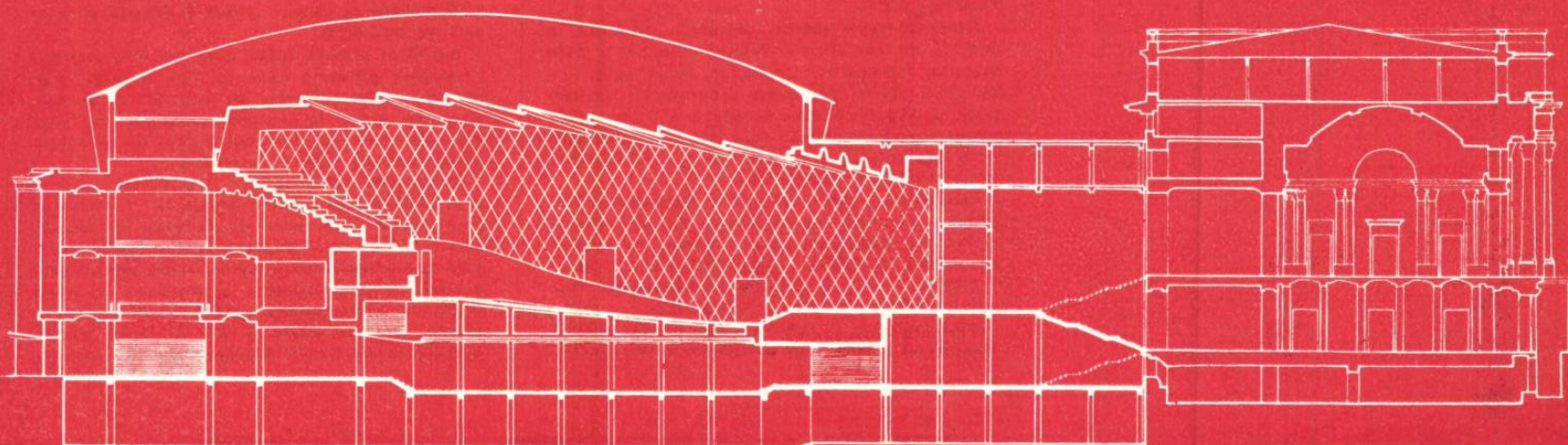

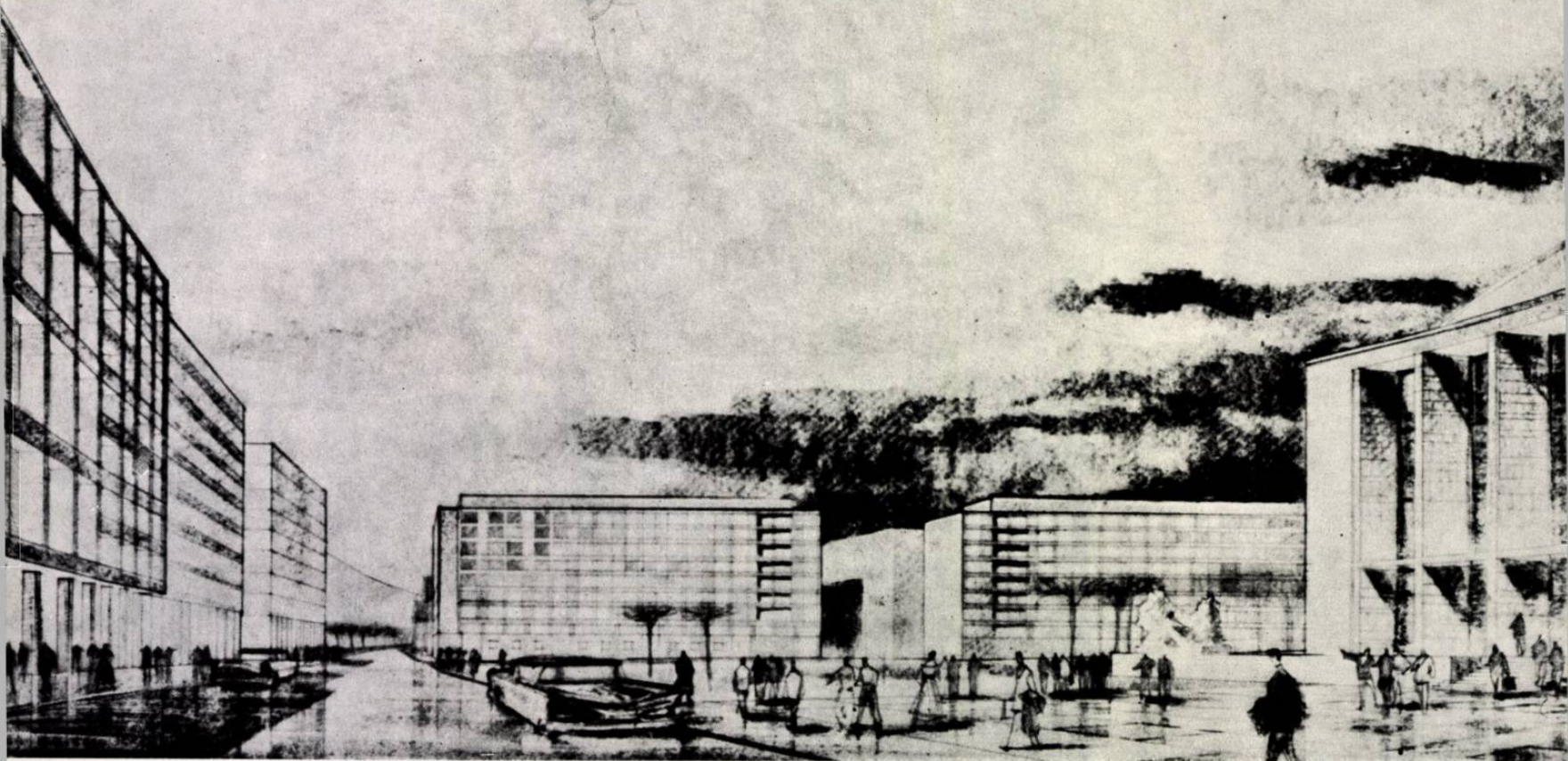
Vederea sălii Palatului R.P.R. în execuție

Perspectiva interioară a sălii

Secțiune

Perspectivă

Arh. A. Moiescu

LOCUINȚE ÎN PIAȚA NOII SĂLI A PALATULUI R.P.R.

Colectiv de proiectare:

Șef proiect complex, arh. A. Moiescu

Șef atelier, arh. L. Garcia

Autori pentru partea de arhitectură, arhitecții

Gh. Filipeanu, L. Garcia, A. Moiescu, T. Niga

În colaborare cu un colectiv de coautori.

Autor pentru partea de rezistență, ing. A. Bo-

verman în colaborare cu un colectiv de coautori

Activitatea de construcție și reconstrucție a Capitalei se desfășoară pe zi ce trece într-un ritm mai impresionant, iar prefacerile adânci ale bătrânei noastre Capitale, care la 500 de ani de viață a început să întinerească uluitor de repede, nu mai surprind azi numai pe provinciali, ci constituie un adevărat caleidoscop și pentru bucureșteni. Riscul de a nu mai recunoaște orașul devine tot mai mare pentru cei care nu «călătorească» destul prin oraș sau nu se îngrijesc să fie informați «la zi».

Nenumărate construcții noi au apărut și apar mereu în toate colțurile orașului și mai ales în centru, care se înfrumusețează și își schimbă fața de la o zi la alta.

În acest imens șantier de reconstrucție a Capitalei, reconstrucția pieței Republicii constituie ansamblul cel mai important început în acest an. S-a început aci realizarea unei noi săli a Palatului R.P.R. pentru adunări, festivități, spectacole etc., putînd cuprinde cca. 3 300 de spectatori, iar în jurul acestei săli, pe laturile pieței ce se creează, s-a început construirea unor blocuri de locuințe — cca. 1 000 de apartamente — care vor constitui cadrul firesc al noii săli și al pieței din spatele Palatului R.P.R.

Sistematizarea acestui ansamblu situează în centrul de compoziție Palatul Republicii, care împarte întregul ansamblu în două spații cu caracter diferit: platforma superioară — actuala piață a Republicii care urmează a fi în curînd sistematizată și lărgită — și platforma inferioară — în fața noii săli — care urmează a fi construită pînă la sfîrșitul acestui an.

Realizarea pieței noii săli a Palatului R.P.R. a făcut necesară restructurarea cu îndrăzneală a situației existente, care prezenta un aspect dezordonat și diform, inadmisibil pentru centrul Capitalei noastre — rezultat al dezvoltării haotice a orașului în vremea burgheziei.

Sistematizarea și reconstrucția acestei părți a orașului va constitui un eveniment istoric pentru

Capitală. Datorită grijii partidului și guvernului nostru se realizează aci primul ansamblu arhitectural central încheiat, armonios și unitar al Bucureștiului, așa cum nu au putut și nici nu ar fi putut visa să proiecteze arhitecții în epoca burgheziei. Toate încercările depuse de monarhie în trecut de a realiza un centru nu au făcut decît să mărească haosul din jurul fostului palat și să creeze ... «pustiul de asfalt» menit să țină cît mai la distanță poporul.

O dată cu răsturnarea monarhiei, vechiul conținut al palatului — devenit proprietatea întregului popor — s-a schimbat, amenajîndu-se aci Muzeul de artă al R.P.R., factor activ în dezvoltarea revoluției culturale în țara noastră. Construirea noii săli a palatului dezvoltă și adîncește și mai mult acest nou conținut, aduce în palatul fostei monarhii — unde nu călcau decît magnații financiari și politici ai vremii — masele largi ale oamenilor simpli din popor, ce devin astfel beneficiarii permanenți ai palatului construit din munca lor. Palatul se transformă astfel într-un vast ansamblu cultural, care va atrage zilnic mari mase de spectatori în sala nouă și în sala mică de concerte, în Muzeul de artă și în fosta sală a tronului, care va putea fi folosită și ea ca sală de festivități.

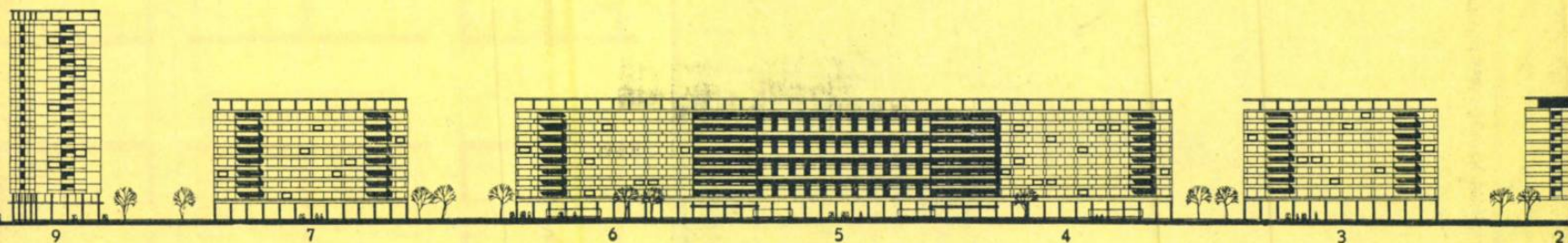
Am făcut această introducere pentru a clarifica principiile generale care au stat la baza proiectării noului ansamblu de locuințe ce se construiește acum în spatele palatului, în jurul noii săli care va constitui elementul principal al compoziției acestui ansamblu.

Rezolvarea sistematizării acestei noi piețe a avut deci ca parametri principali: construirea unui număr important de locuințe în blocuri (cca. 1 000 de apartamente), economice și dispunînd de tot confortul modern; rezolvarea corectă urbanistică a funcțiunilor și circulației în noua piață, cît și încheierea arhitecturală unitară a acestui nou ansamblu, în așa fel încît centrul orașului să se ridice la înălțimea cuvenită cotiturii

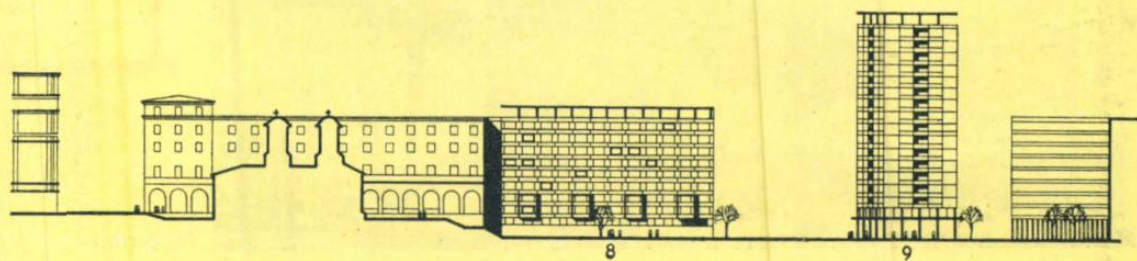
Desfășurarea laturii de nord a pieței,
cu blocurile 1 și 2

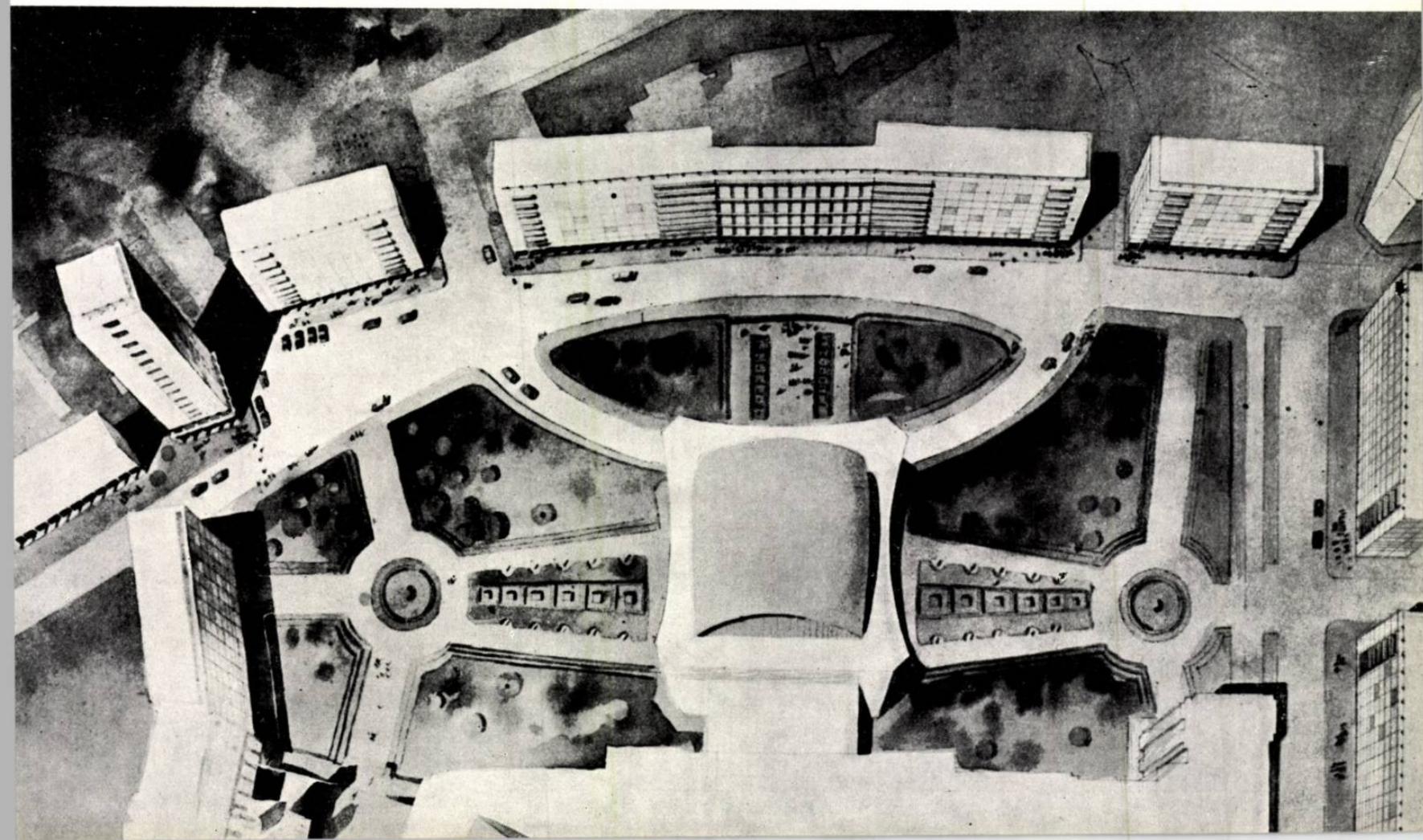
Desfășurarea laturii de vest a pieței,
cu blocurile 2, 3, 4, 5, 6, 7 și 9

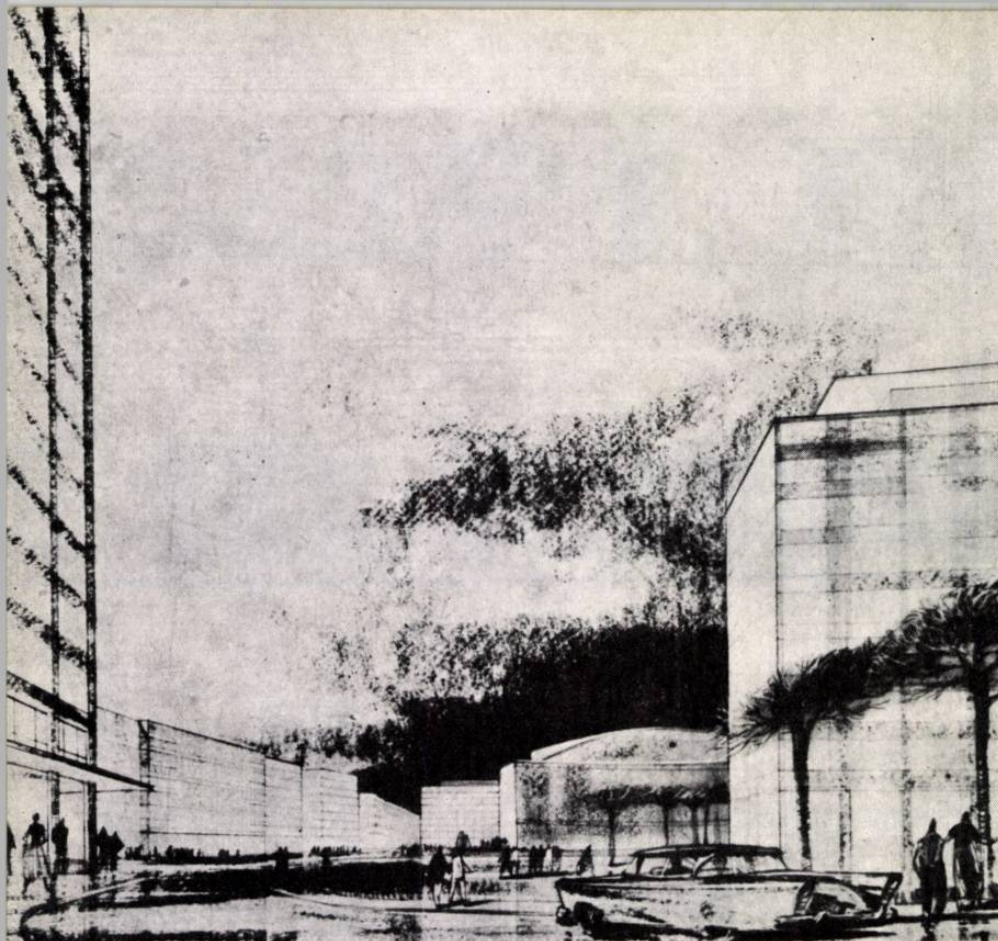

Desfășurarea laturii de sud a pieței,
cu blocurile Crețulescu, 8 și 9

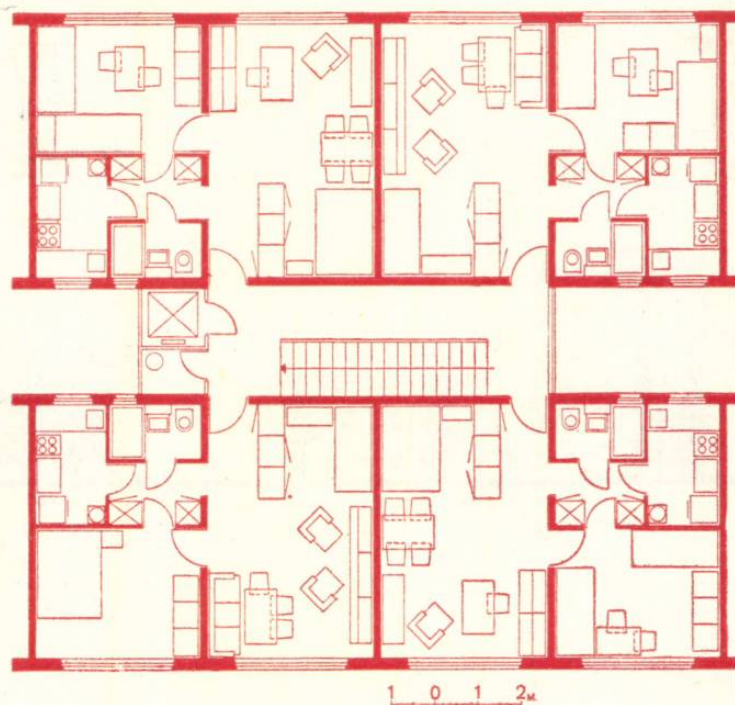

Perspectivă aeriană a ansamblului

Perspectivă

Tronson tip A — Plan nivel curent

istorice prin care a trecut țara noastră în ultimii 15 ani, la înălțimea cuvenită Capitalei republicii noastre.

Funcțiunile noii piețe, în care fluxul de vehicule și în special de pietoni va fi foarte important mai ales la orele de schimb a seriilor de spectatori în sala mare, au făcut necesară o atenție specială pentru a rezolva optim circulațiile pe toate direcțiile de acces și degajare în piață.

*

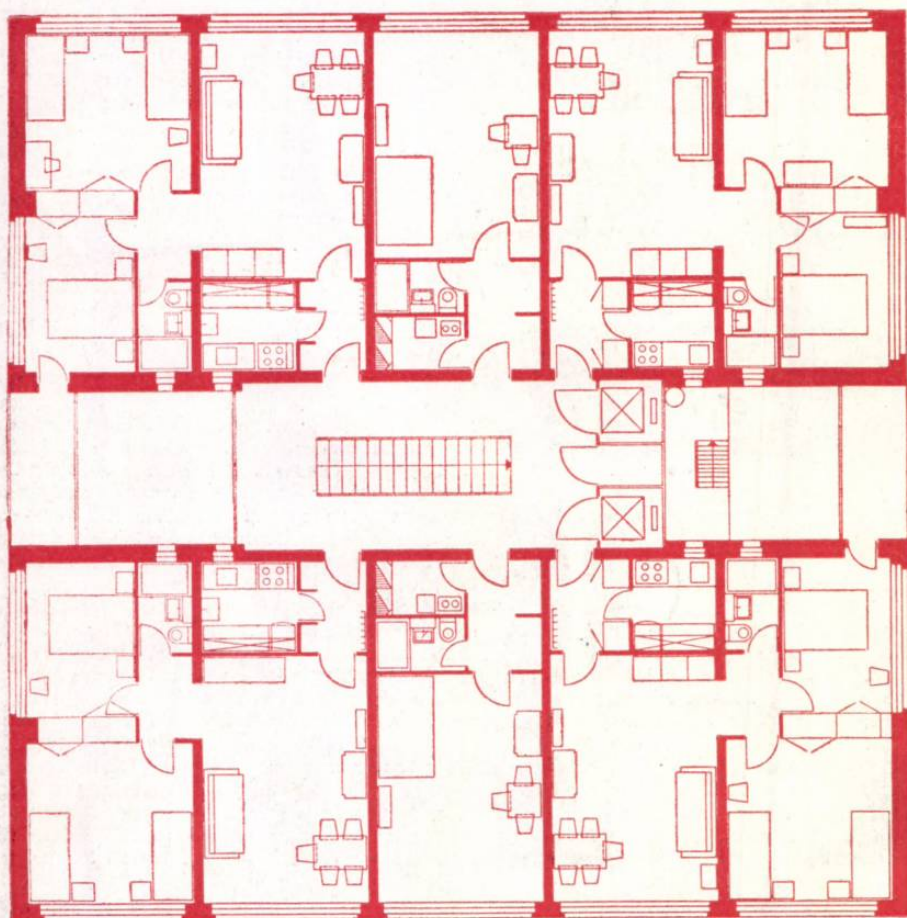
Intersecția Știrbei-Vodă — Luterană, atît de chinuită înainte, se îndreaptă și se lărgeste, trece-

rea spre Cișmigiu se deschide pe două accese importante — prin strada Șipotul Fintinilor și prin strada Valter Mărcineanu — iar legătura cu strada Brezoianu, care degajează circulația spre cheiul Dîmboviței, se deplasează din strada Al. Constantinescu pe o străpungere nouă, mai largă și într-o așezare mai favorabilă.

De asemenea, accesul principal de pietoni din calea Victoriei spre sală și spre Cișmigiu se rezolvă prin reamenajarea trecerii pe lângă biserica Crețulescu. Toate aceste accese formează tot atîtea perspective interesante spre piață: din Luterană, de-a lungul frontului ușor concav de pe latura vestică, cu vedere unghiulară asupra

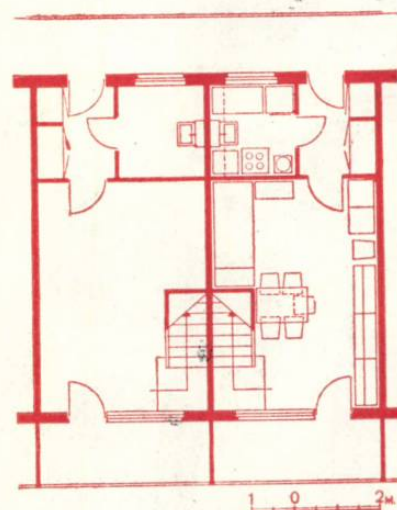
sălii și avînd cap de perspectivă o clădire înaltă la intrarea în strada 13 Decembrie; din calea Victoriei, asupra noilor fronturi de locuințe și spre Cișmigiu; axial, spre o latură a sălii din noua stradă care va străpunge latura nordică, sau din fața intrării principale a sălii, pe sub porticul ce traversează pe sub blocul din fața acestuia etc.

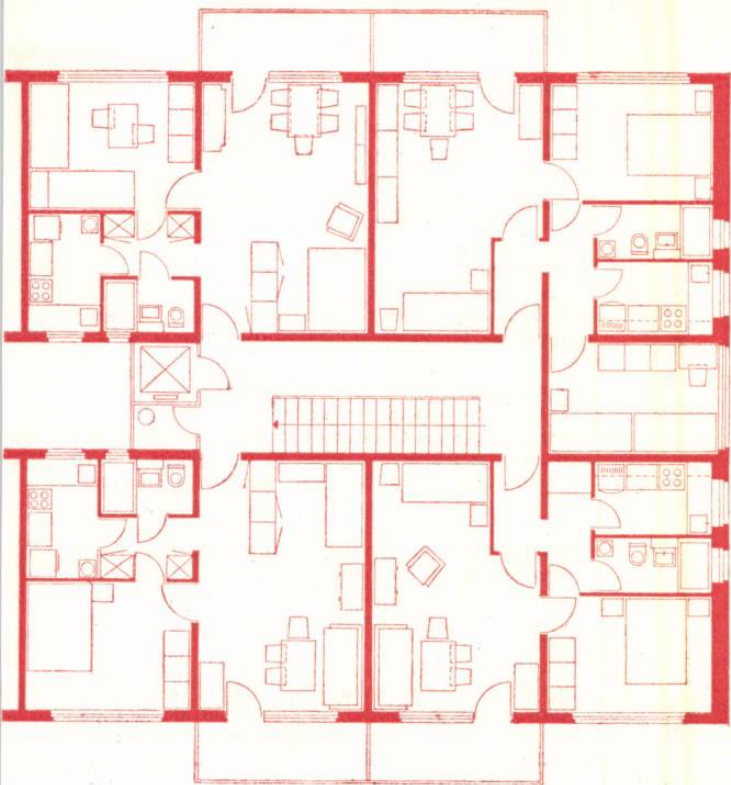
Pentru a evita aspectul neplăcut al unor parcaje mari de mașini, în fața sau în apropierea sălii în piață nu au fost prevăzute decît parcaje minime, necesare intrărilor oficiale, parcajele mari fiind scoase din piață și împărțite prin diferitele spații rezultate în apropierea pieței, în spatele blocurilor.

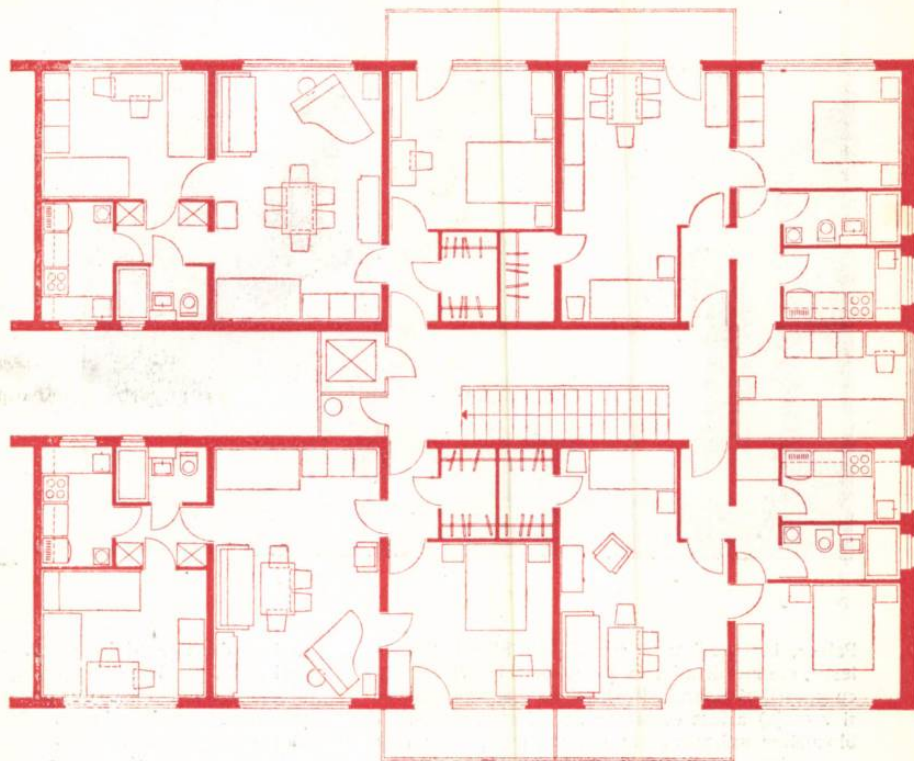
Bloc 9 — Plan nivel curent

Tronson tip D — Plan niveluri 1, 3, 5, 7

Tronson tip B — Plan nivel curent

Tronson tip C — Plan nivel curent

Crearea în jurul sălii a unui parc destul de mare formează o legătură gradată și firească de plantații cu Cișmigiul, diferențiind și caracterul pieței din spatele Palatului R.P.R. — dominat de funcțiile sale principale de locuit, culturale și în mai mică măsură și comerciale — față de piața din fața palatului, care va avea mai ales un caracter politic și administrativ, mai oficial și mai impozant.

Regimul de construcție și alinierea au fost dictate în primul rând de nevoia de a realiza un spațiu suficient degajat circulației, ordonat și bine proporționat în raport cu noile volume construite.

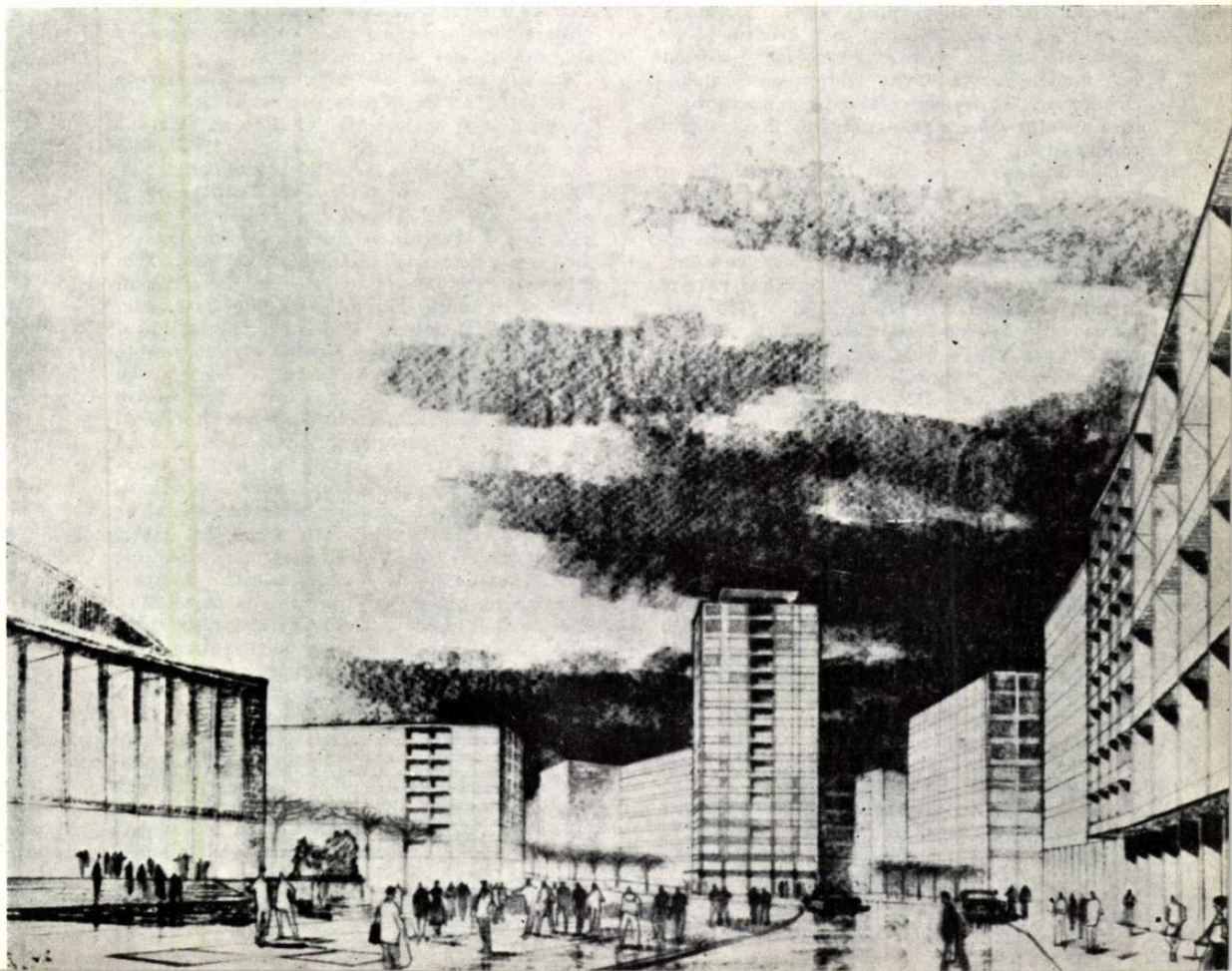
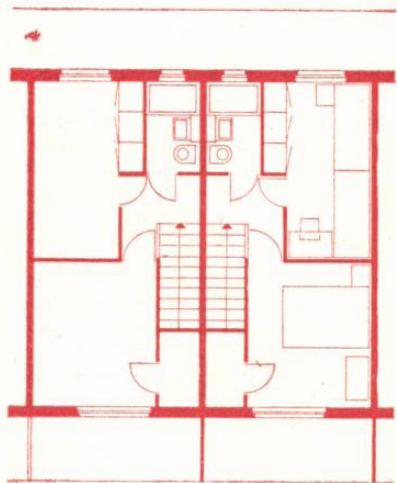
Pentru a sublinia importanța volumului sălii, care constituie dominantă compoziției, frontul din fața sălii a căpătat o ușoară concavitate, deschisă tocmai spre accesul principal în sală. Această soluție rezolvă firesc circulația pe străzile Luterană — 13 Decembrie — Brezoianu și acoperă în același timp aspectul haotic al blocurilor vechi rămase pe străzile 13 Decembrie și Brezoianu, care nu puteau rămâne deschise spre piață fără a prejudicia grav ordinea și unitatea necesare fronturilor ei. Soluționarea acoperirii acestor blocuri — în special în fața intrării sălii — a constituit o problemă dificilă pentru proiectanți. Ea a fost însă, în

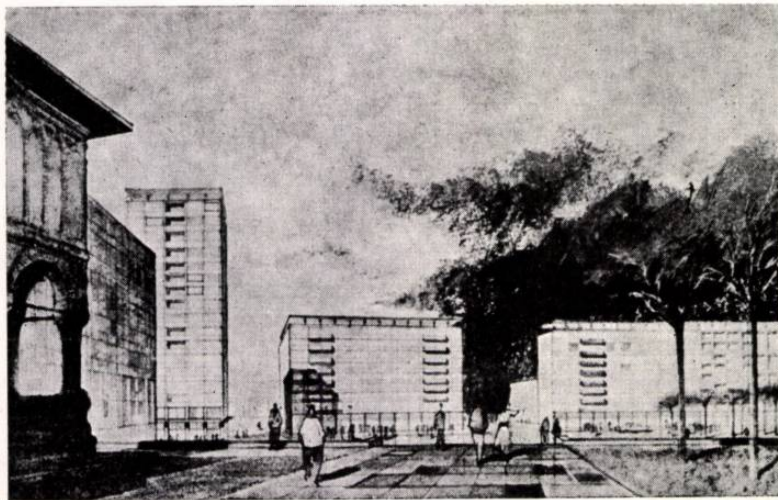
cele din urmă, rezolvată satisfăcător prin crearea unui bloc special (nr. 5) așezat pe axa principală a sălii, mai îngust decât celelalte — cu apartamente duplex deservite de coridoare exterioare din două în două etaje — precum și completarea în față, până la aliniere, a blocului din strada 13 Decembrie nr. 29 cu construcția 5 care va acoperi vechea fațadă a blocului. Blocul cu apartamente duplex așezat în fața sălii a permis și crearea unor loggii pe două niveluri, care constituie astfel o ordonanță majoră ce subliniază fericit axa compoziției pieței.

Fronturile laterale ale pieței sînt legate pe latura nordică de alinierea Știrbei-Vodă — Athenée

Perspectivă

Tronson tip D — Plan niveluri 2, 4, 6, 8

Perspectivă

Palace, iar pe latura sudică, de blocul Crețulescu, ele încadrând sala pe ambele laturi paralel cu pereții ei laterali. Regimul de înălțime (parter și 9 etaje) a fost dictat de necesitatea acoperirii blocurilor existente din spatele fronturilor nou construite, de legăturile la cornișe cu piața Republicii la blocul Crețulescu și la Athenée Palace.

Înălțimea exactă și adâncimea blocurilor au fost precizate apoi de limitele posibilităților macaralelor folosite — maximum 15 m în adâncime și 27 m în înălțime — ceea ce a făcut necesar ca etajul 9 — care era necesar pentru ascunderea blocurilor din spate — să fie realizat în retragere, peretele exterior al său urmînd a fi executat — spre deosebire de celelalte opt etaje — din zidărie obișnuită și nu din panouri prefabricate.

Excepție de la regimul general de construcție al blocurilor — p + 9 etaje — va face o singură construcție așezată în colțul de sud-vest al pieței. Aci se va înălța un bloc înalt compus din parter-mezanin și 15 etaje de locuințe, care va puncta cu un accent capătul perspectivei celei mai importante: accesul dinspre strada Luterană. Prin proporțiile sale zvelte, acest bloc va atenua impresia de masivitate și greutate a volumelor din piață, în special a volumului sălii, care domină și prin masa sa toate celelalte volume. Păstrarea unei cornișe unice — care se află cam la aceeași înălțime cu cupola sălii — fără nici o întrerupere, ar fi introdus o notă prea rigidă și severă, nepotrivită cu caracterul mai animat și optimist pe care va trebui să-l sugereze noile construcții, în timp ce volumul blocului înalt credem că va constitui tocmai pigmentul necesar spargerii monotoniei, fără a dăuna unității ansamblului, ci, dimpotrivă, întregind-o fericit. Este « accentul » care pune în valoare prin contrast « dominantă » compoziției.

Distribuirea elementelor mai accentuate ca volum sau profunzime ale fronturilor pieței a ținut seama în primul rînd de sublinierea părților principale ale ansamblului, subordonîndu-se dominantei compoziției — noua sală a Palatului R.P.R. Astfel volumul cel mai lung și cel mai reliefat se află în fața sălii — blocurile 4, 5 și 6 care formează în aparență un singur volum simetric față de axa sălii — fiind puternic accentuat de contrastele de umbră și lumină ale loggiilor, balcoanelor și porticelor de la parter, din fața magazinelor. Pentru a accentua latura de est din fața sălii — de-a lungul arterei majore de circulație — aceasta a fost tratată la parter în întregime cu magazine retrase sub portice, ceea ce subliniază caracterul mai accentuat public al acestei părți și o leagă întrucîtva de subsolul sălii. Aceste portice puternic luminate noaptea de vitrinele magazinelor vor asigura astfel și la orele mai tîrzii aspectul festiv al frontului din fața sălii. Tocmai pentru a sublinia și mai bine acest lucru, pe fronturile laterale, magazinele au fost așezate numai ca niște rapeluri la capetele blocurilor, restul blocurilor constituind un fond mai discret, de locuințe. Concentrarea porticelor și magazinelor pe latura estică este motivată și de dificultățile mai mari de rezolvare a lor pe frontul străzii Știrbei-Vodă, care are o pantă de peste 2,5%; de asemenea la blocul învecinat cu blocul Crețulescu, de ruperea neplăcută a registrului de magazine — situat cu două etaje

mai jos decît arcadele acestuia — cît și de accesul mai puțin potrivit din parc. La parterul și mezaninul blocului înalt de pe latura sudică este proiectat localul unei mari cofetării. Sala propriu-zisă a cofetăriei va fi așezată la mezaninul blocului, avînd deschisă o frumoasă priveliște asupra pieței.

Celelalte magazine nu prezintă probleme speciale prin profilul lor. O mențiune specială ar trebui poate făcută numai pentru complexul Gospodina-bufet expres așezat la parterul blocului 3, în colțul dintre Știrbei-Vodă și Luterană. Așezarea lui pe traseul fluxurilor principale ale locatarilor în drum spre și de la serviciu (scurgera spre principalele linii de tramvai fiind pe Luterană, Știrbei-Vodă și spre Ateneu) va asigura buna deservire a locatarilor cu semipreparate și preparate culinare pentru acasă sau servite chiar în localul bufetului.

*

Etajele 1—8 ale blocurilor (1—15 la blocul înalt) vor fi ocupate de apartamente de locuit — în total, aproape 1 000 în toate clădirile de pe conturul pieței și pe strada 13 Decembrie pînă la blocul de la nr. 5. Majoritatea apartamentelor — 60% — vor avea două camere, cu o suprafață locuibilă de aproape 31 m². Restul apartamentelor (40%) vor avea în marea majoritate trei camere (cca. 35%), cu suprafețe de cca. 37 m² la apartamentele duplex și de cca. 42 m² la apartamentele din capete. În afară de acestea — din cauza legăturilor — la blocurile învecinate mai apar 16 apartamente cu 4 camere și 36 de garsoniere a căror pondere nu depășește împreună 5% din totalul apartamentelor.

Situația specială a acestei piețe importante și centrale, pe de o parte, și schimbarea care începe deja să se facă simțită și se va accentua tot mai mult în viitorul apropiat, a felului de viață, fie prin luarea mesei la cantine-restaurant, fie în special prin reducerea activității culinare a gospodinei numai la încălzirea unor mîncăruri gata preparate sau semipreparate în exterior au permis așezarea bucătăriilor de dimensiuni minime (cca. 4 m²) în interiorul apartamentului, fiind ventilate prin curți interioare. Alegerea acestui partiu a permis ventilarea și luminarea tuturor pieselor anexe care au nevoie de mai puțină lumină decît încăperile de locuit — scări, băi și bucătării — prin aceste curți interioare. Prin aceasta s-a scurtat frontul de fațadă al apartamentului la numai două travee (8 m), sporind sensibil numărul de apartamente pe aceeași lungime totală de front, fără cheltuieli edilitare suplimentare. Așezarea bucătăriilor în fațade — în afară de faptul că nu ar fi fost acceptabilă în condițiile urbanistice date — ar fi redus numărul de apartamente pe același amplasament cu peste 20%, ceea ce ar fi însemnat o folosire mai puțin rațională a lucrărilor edilitare și de demolare, care s-ar fi repartizat la un număr mai redus de apartamente, ridicînd de fapt cu o cotă echivalentă costul fiecărui apartament.

Această soluție a dat și alte avantaje în distribuția interioară a apartamentelor, prin posibilitatea de comandă a ambelor încăperi, fără a desființa legătura directă dintre ele.

Nu voi intra într-o analiză prea amănunțită a funcționării apartamentului. Voi sublinia numai

realizarea unui coeficient K_s foarte bun (0,56), destul de greu de realizat în condițiile de comandă a ambelor încăperi — și chiar a celor trei încăperi la apartamentul de capăt — și ale cuplării instalației băii și bucătăriei, ceea ce a permis proiectarea unui nod sanitar prefabricat unic pentru absolut toate tipurile de apartamente. Această soluție, cu curți interioare, a permis deci realizarea unor coeficienți economici foarte buni, fără a reduce confortul și fără a renunța la gruparea instalațiilor (care este optimă prin adunarea lor compactă de la toate patru apartamentele în jurul curții).

Această grupare a instalațiilor permite de altfel și reducerea sensibilă a racordărilor la toate lucrările edilitare: apă, canal, lumină, gaze și chiar și scurgerile apelor de la terasele superioare, care pot fi făcute în burlane exterioare fără a prejudicia fațadelor. De asemenea, scoaterea bucătăriei — care introduce totdeauna o travee mai mică — în fațadă, a permis unificarea totală a traveelor de fațadă la 4,00 m, travee recunoscute prin posibilitățile remarcabile pe le care oferă în realizarea unei scări plăcute a fațadelor.

O privire cît de sumară asupra unei secții tip scoate în evidență simplitatea și claritatea constructivă a soluției de plan, care prin însuși partul ales a oferit condiții optime pentru o industrializare destul de avansată a sistemului constructiv. Traveea unică de 4,00 m și continuitatea zidurilor longitudinale care separă scările și curțile de apartamente au permis cu ușurință alegerea soluției constructive pe sistem de pereți de beton monolit (de 15 cm grosime) turnați în cofraje de inventar (așa-numitul sistem « fagure »). Dimensiunile uniforme ale « fagurelui » au ușurat mult realizarea cofrajelor de inventar pentru pereți și planșee de dimensiuni uniforme pe un modul unic. De asemenea, unicitatea traveei a permis realizarea fațadelor cu panouri prefabricate gata finisate (de maximum 1 500 kg, limitat de capacitatea macaralei), acoperindu-se toate fațadele întregului ansamblu cu numai 28 de tipuri de asemenea panouri (socotind în acest număr și elementele de același tip, însă simetrice).

Prin realizarea cofrajelor de inventar din placaje de calitate superioară se va putea evita tencuirea acestor pereți, care ies din cofraj foarte netezi și pot fi acoperiți direct cu tapet. Soluția constructivă în sistem fagure are pentru etapa actuală serioase avantaje: reduce sensibil consumul de oțel-beton cu peste 300 t la întreaga lucrare, reprezentînd o reducere de peste 15—20% față de consumul de oțel-beton în soluțiile tradiționale. Reducerea tencuielilor și a greutateii zidurilor exterioare echivalează cu o reducere a greutateii construite pe metru pătrat de etaj cu aproape 300 kg (cca. 900 kg/m², față de 1 100—1 200 kg/m² în soluțiile tradiționale).

Avantajele soluției constructive se concretizează și în reducerea sensibilă a manoperei de la 1 500—1 550 ore/apartament cît este azi uzual, la cca. 1 300 ore/apartament.

Eliminarea tencuielilor pe fațade și la majoritatea pereților interiori, terminarea o dată cu turnarea betoanelor a majorității pereților interiori și a tuturor celor de fațadă, reducerea numărului operațiilor pe șantier și montarea unor elemente prefabricate (panouri de fațadă, bloc sanitar, cofraje de inventar etc.), folosirea la maximum a macaralelor și reducerea în ansamblu a manoperei sînt condițiile principale care au permis planificarea executării tuturor acestor 1 000 de apartamente într-un termen scurt: mai-decembrie.

În sfîrșit, toate acestea adunate la un loc au dus la un preț de cost destul de redus (cca. 1 400 lei/m² locuibil și cca. 750 lei/m² construit la apartamente), dacă se ține seama de confortul modern — încălzire centrală, apă caldă și rece, gaze la bucătărie, lift, ferestre mari și luminoase cu jaluzele venetiene de aluminiu eloxat în culori — cît și de finisajele de bună calitate ce vor fi realizate — tapet pe pereții camerelor, tîmplărie de bună calitate, pardoseli de parchet etc.

Sperăm că realizarea practică pe teren va confirma sau chiar va depăși așteptările colectivului de proiectare, care s-a străduit din răstputeri ca, într-un termen de proiectare excepțional de scurt, să facă față sarcinilor primite pentru realizarea unor locuințe cît mai ieftine, mai bune și mai frumoase.

Arh. V. Sebestyén

STUDII PENTRU SISTEMATIZAREA CENTRULUI ORAȘULUI GALAȚI

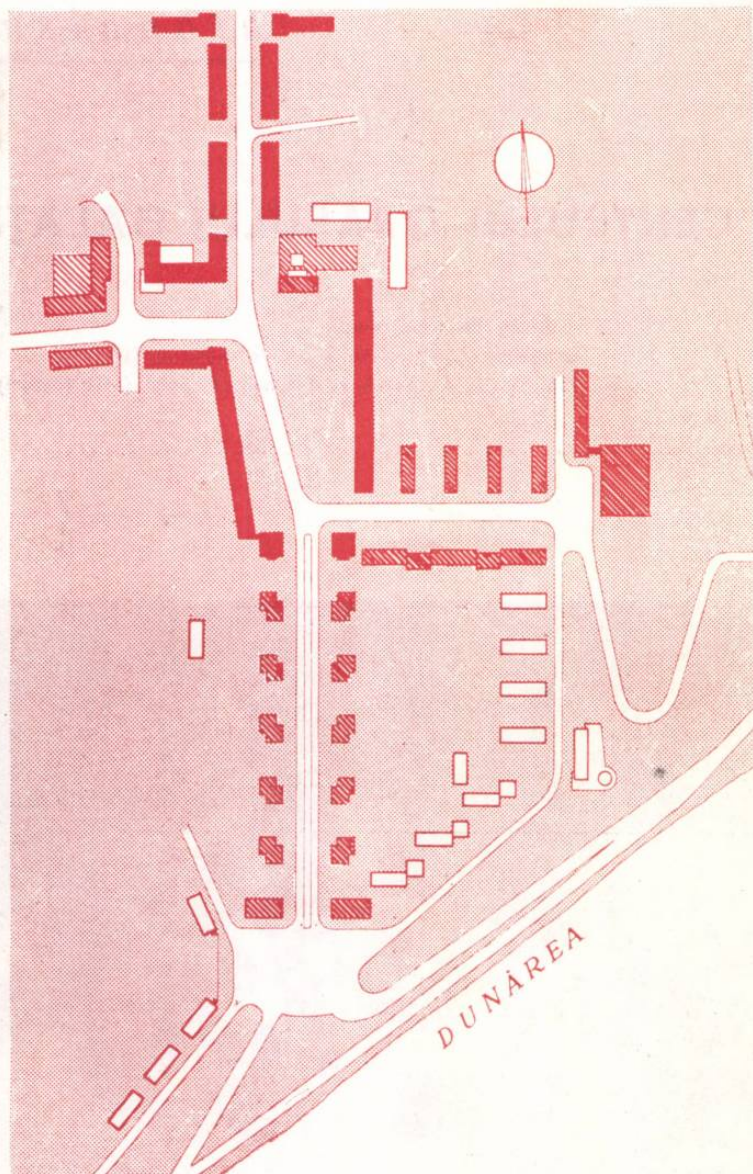
Colectiv de proiectare:

arhitecții V. Sebestyén și C. Frumuzache (autori),

Gh. Dorin, Al. Vișan, A. Naiman, R. Sohn (colaboratori).

Noi blocuri construite în centrul orașului Galați

Patria noastră sărbătorește anul acesta cea de-a XV-a aniversare a eliberării de sub jugul fascist. Ca și în celelalte orașe ale țării, în Galați, avântul construcției socialiste este oglindit printr-un șir întreg de investiții majore, care contribuie la schimbarea aspectului general al orașului, permițând de pe acum să întrevădem înfățișarea sa de mâine. Paralel cu marile unități industriale care au luat ființă sau și-au dezvoltat cu mult capacitatea inițială de producție — cum ar fi uzinele « Nicolae Cristea », întreprinderea de cuie, sîrmă și lanțuri, șantierul naval etc. — s-au mărit și investițiile social-culturale menite să contribuie la ridicarea nivelului de trai al locuitorilor din această capitală de regiune.

Orașul Galați a suferit mari pagube în urma războiului și a cutremurului. Rănilor apărute atât în zonele industriale, cât și în cadrul zonelor de locuințe, și în special în centru, au impus, încă din primele momente, necesitatea întocmirii unei schițe de sistematizare a orașului care să-i asigure dezvoltarea planificată și rațională.

Schița de sistematizare aprobată de Consiliul de Miniștri în 1955 a fixat și etapele de dezvoltare a orașului. În conformitate cu această schiță, pe lângă unitățile industriale, în prima etapă urma să se înceapă reconstruirea centrului orașului. Sarcina de proiectare generală, întocmită și aprobată în 1956, a devenit pentru constructorii din oraș un plan concret de reconstruire a centrului. În această perioadă, reconstrucția centrului orașului Galați constituia prima lucrare de acest gen din țara noastră.

Planul de ansamblu, așa cum este propus astăzi, nu diferă decât prin mici modificări de detaliu de planul de ansamblu al sarcinii de proiectare care a fost elaborată în 1956. Desigur că, între timp, au apărut unele dotări noi ce urmează a fi amplasate tot în cadrul ansamblului central și care au contribuit la dezvoltarea acestuia. Astfel, studiile făcute în vederea amplasării Casei Sindicatelor — care cuprinde și săli de ședințe și sport cu o capacitate de 1 800 — 2 000 de locuri, clădire amplasată pe latura estică a ansamblului, pe artera de legătură dintre centru și zona industrială — au contribuit la soluționarea mai judicioasă a acestei zone.

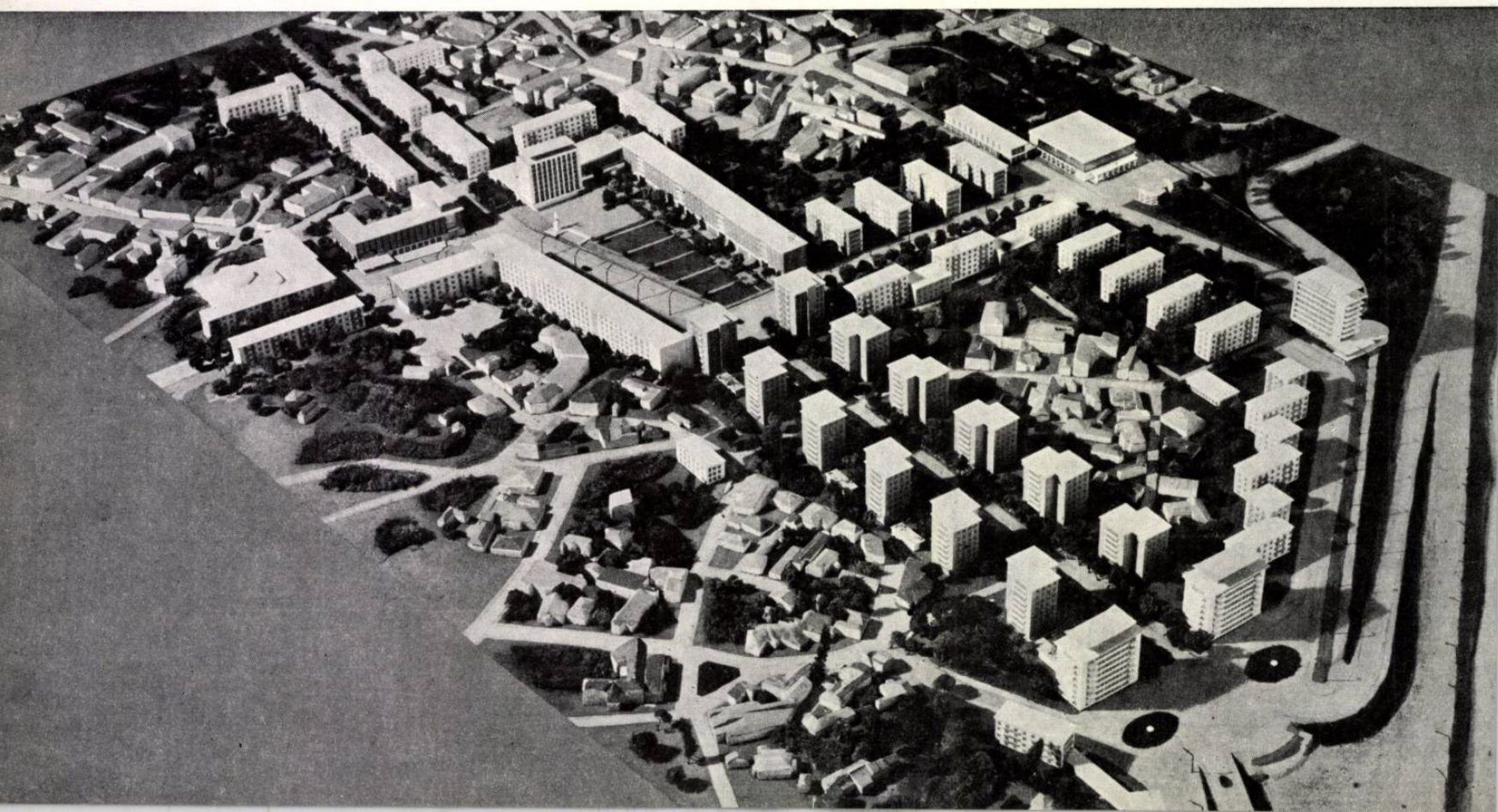
S-a păstrat ideea din schița de sistematizare prin care se preconiza ca faleza estică a orașului să fie tratată cu un front de construcții de locuințe retrase mult de la marginea falezei, iar în spațiul dintre construcțiile de locuit și marginea pantei, în cadrul unei fișii plantate, să se amplaseze unele dotări importante ale orașului. Particul de arhitectură al acestora trebuia să fie conceput astfel încât să profite, prin trepte și denivelări, atât de fișa plantată din partea superioară, cât și de zona verde de separație sanitară ce se va dezvolta pe terasa inferioară a orașului.

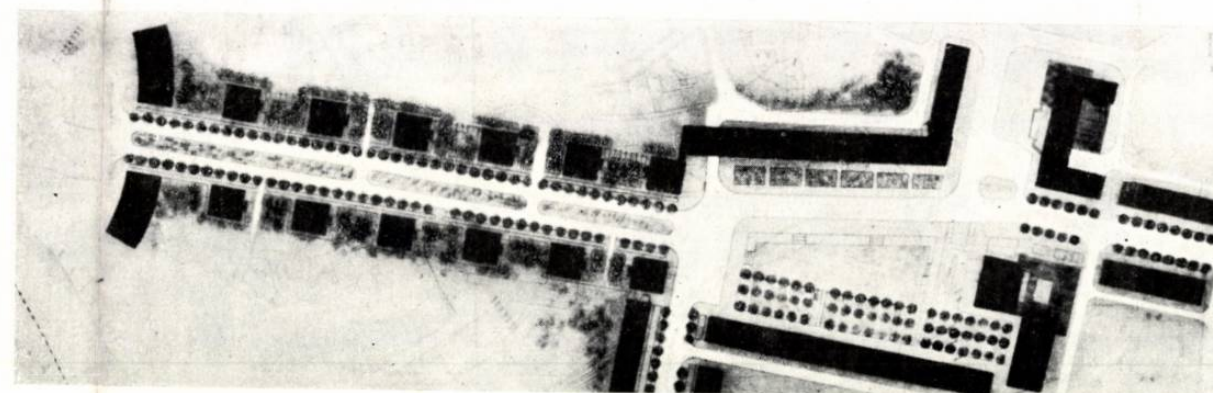
Poziția Casei Sindicatelor a fost astfel studiată încât să fie văzută direct din cadrul pieței centrale, contribuind la imaginea generală a centrului, fără însă a bara, prin poziția ei, vederea liberă spre est a pietonilor. Din acest motiv s-a creat o arteră asimetrică, avînd pe partea sudică un trotuar foarte larg și bogat plantat, menit să asigure circulația pietonieră importantă ce va exista între centru — gara fluvială și întreaga zonă industrială din vale. Acest sistem permite, de asemenea, o bună punere în valoare a primului bloc punct al esplanadei spre Dunăre, care va constitui o primă imagine a centrului pentru cei ce vin dinspre gara fluvială.

A fost studiată de asemenea și problema modului de rezolvare a punctului unde se întâlnește faleza estică — ce separă orașul de zona sa industrială

1

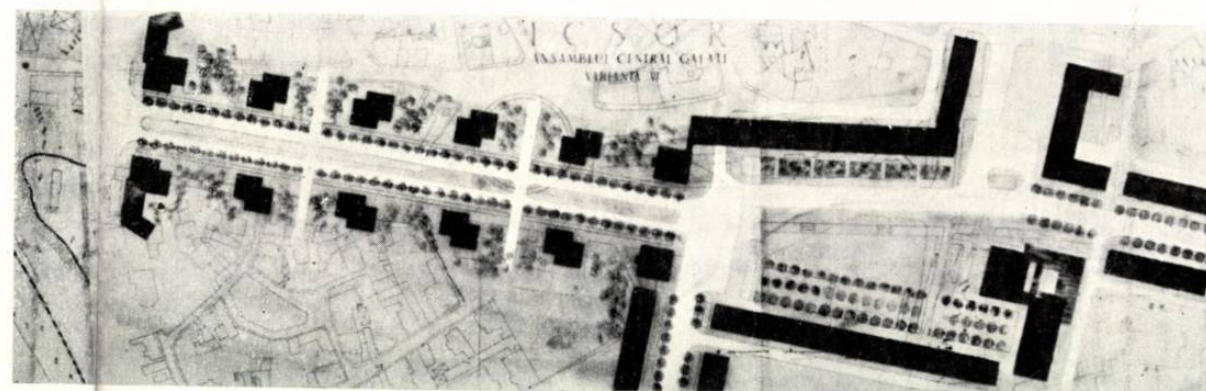
2

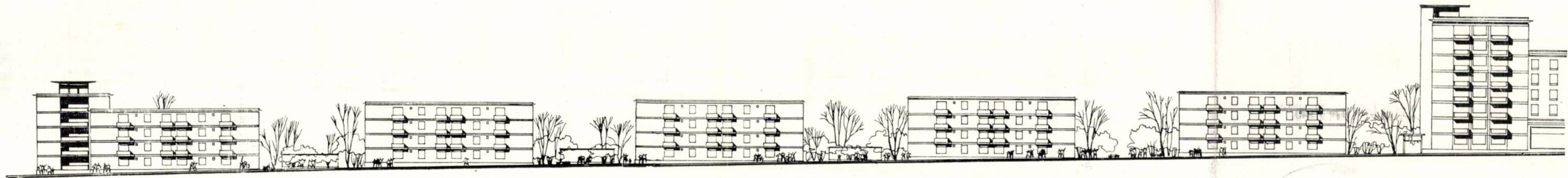
VARIANTA a III-a

Prin care se propune reconstruirea esplanadei pe ambele părți cu blocuri punct avînd subsol, parter și 7 etaje. Blocurile sînt concepute pe baza planului blocului P_1 putîndu-se adapta la un sistem de construcție cu pereți turnați

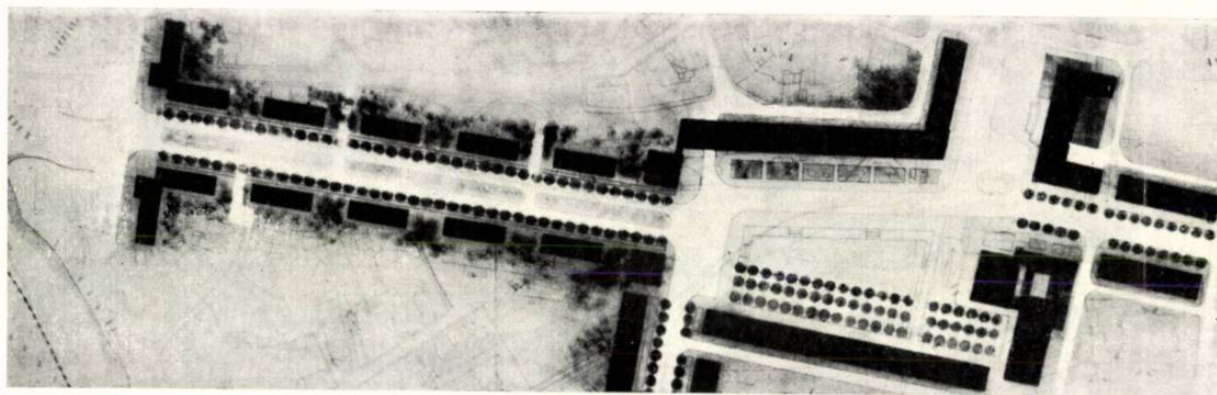
VARIANTA a IV-a

Prin care se propune reconstruirea esplanadei pe ambele părți cu blocuri punct avînd subsol, parter și 7 etaje. În cele 12 blocuri se pot realiza cca. 576 apartamente. În afară de primele 2 blocuri, restul sînt concepute pe baza planurilor blocului P_3 putîndu-se adapta pentru un sistem constructiv cu ziduri turnate

VARIANTA I

Prin care se propune reconstruirea esplanadei pe ambele părți cu blocuri avînd subsol, parter și 3 etaje. În felul acesta se pot realiza cca. 336 de apartamente (inclusiv primele 2 blocuri punct cu subsol, parter și 7 etaje). Blocurile sînt realizate prin asamblarea unor secțiuni directive I.P.C.T.

Tabelul 1 — ECONOMIILE REZULTATE DATORITĂ UNEI MAI RAȚIONALE UTILIZĂRI A FUNDAȚIILOR

Numărul nivelurilor	Cost fundații lei/m²	Cost total infrastructură			Spor pentru schelet pe apartament	Spor pentru ascensor pe apartament	Economia pe apartament față de s+p+3
		lei/m² construit	lei/m² desfășurat	lei/apartament (55 m²)			
s+p+3	110	920	230	12 670	0	0	0
s+p+4	180	1 000	200	11 000	90	0	—1 580
s+p+5	200	1 030	172	9 460	220	3 130	+ 140
s+p+6	220	1 055	151	8 300	390	2 760	—1 240
s+p+7	240	1 080	135	7 420	600	2 600	—2 050

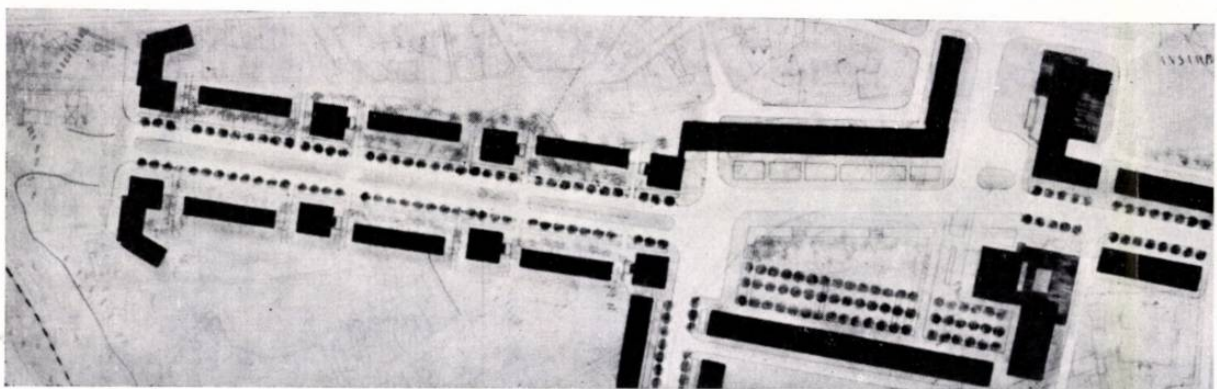
Tabelul 2 — ECONOMIILE REZULTATE DATORITĂ UNEI MAI RAȚIONALE UTILIZĂRI A LUCRĂRIILOR EDILITARE

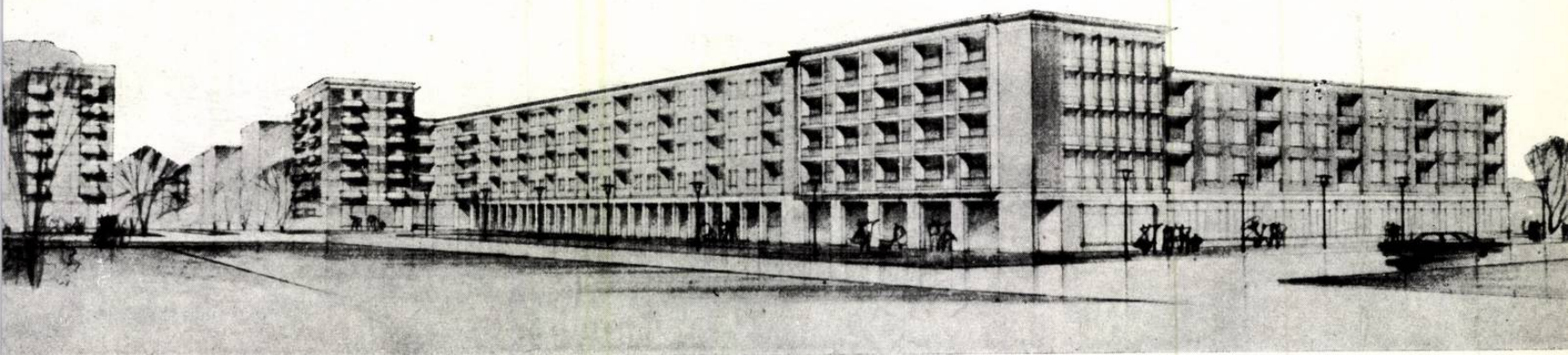
Numărul nivelurilor	Numărul apartamentelor realizabile pe esplanadă în prima etapă	Costul evaluat al lucrărilor edilitare de pe esplanadă	Costul lucrărilor edilitare aferent unui apartament	Economie pe apartament în raport cu soluția cu s+p+3
s+p+3	336	4 600 000	13 700	0
s+p+4	396	4 600 000	11 600	2 100
s+p+7	576	4 600 000	8 000	5 700

VARIANTA a II-a

Prin care se propune reconstruirea esplanadei pe ambele părți cu o alternanță de blocuri punct cu subsol, parter și 7 etaje, cu blocuri avînd subsol, parter și 3 etaje. Blocurile punct sînt realizate pe baza principiului de plan folosit la blocurile P₁

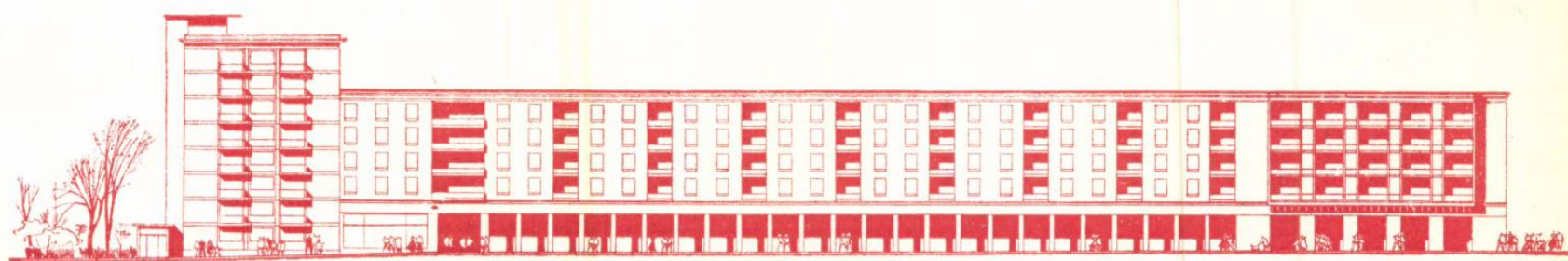

3

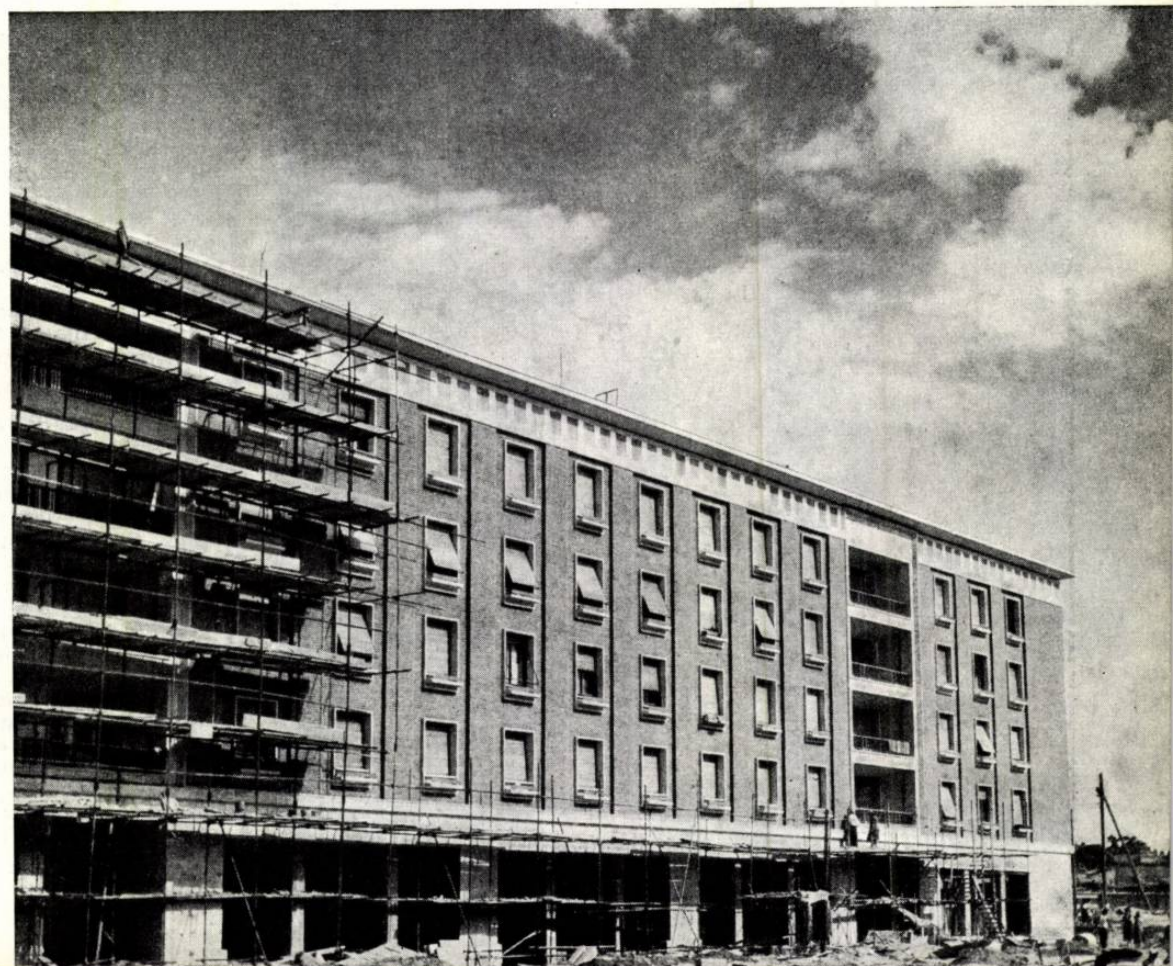

4

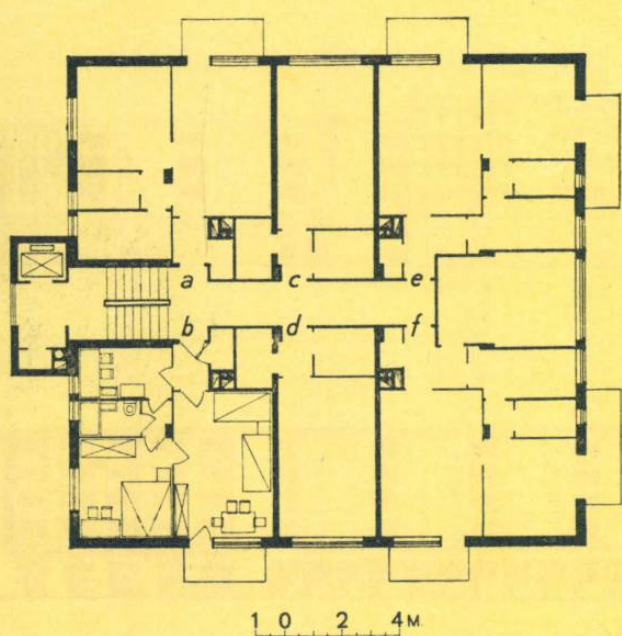

5

6

- 1 — Plan de situație
 Poșat — clădiri construite
 Hașurat — clădiri prevăzute
 pentru etapa I
 Nepoșat — clădiri prevăzute
 pentru etapa a II-a
 2 — Machetă de ansamblu (variantă)
 3 — Perspectivă din piață
 4, 5 — Desfășurări ale laturilor
 pieței
 6 — Vedere de pe șantier

1, 2, 3, 5 — Vederi ale blocurilor nou construite
4 — Bloc punct P₁ — Plan etaj curent

1 2 3
4
5

Suprafața construită palier	316,22 m ²
Suprafața locuibilă palier	165,22 m ²
Număr apartamente palier	6
K _a palier	0,53
Suprafața locuibilă apartament a	28,62 m ²
Suprafața locuibilă apartament b	28,62 m ²
Suprafața locuibilă apartament c	18,78 m ²
Suprafața locuibilă apartament d	18,78 m ²
Suprafața locuibilă apartament e	28,14 m ²
Suprafața locuibilă apartament f	28,14 m ²

— cu faleza dinspre sud a malului Dunării. În acest punct s-a prevăzut amplasarea celui de-al doilea hotel, care va fi situat în zona centrală a orașului. Rezolvată pe mai multe niveluri, această construcție va reprezenta un punct de atracție, atât pentru priveliștea ce se deschide dinspre hotel, cât și pentru cei ce se apropie pe Dunăre venind dinspre mare.

Aceste dotări, cât și fronturile de case dintre ele, au constituit obiectul studiilor noastre pentru înțelegerea ansamblului central, a cărui realizare este propusă, în mod eșalonat, pentru următorii 2—3 ani.

Ca investiție concretă, în fază de proiect tehnic, în momentul de față se studiază blocurile punct ale esplanadei spre Dunăre. Modul de tratare a esplanadei a constituit problema cea mai viu dezbătută în ultima perioadă. Forurile de avizare, considerând că soluția cu blocuri punct cu 8 niveluri nu este cea mai adecvată, au solicitat un studiu tehnico-economic comparativ al diverselor posibilități de reconstrucție a acestei esplanade.

Au fost studiate comparativ 6 variante. Principiile care au stat la baza acestui studiu comparativ au fost următoarele:

- încercarea de a exprima prețul de cost diferit al fundațiilor (în cazul unor construcții cu 4 pînă la 8 niveluri) raportat la un apartament;
- prețul de cost pe apartament ce derivă din lucrările edilitare, în funcție de densitatea construcțiilor de-a lungul esplanadei;
- prețul de cost echivalent al dărîmărilor construcțiilor existente (costul de înlocuire) necesare pentru a se realiza diferitele soluții.

Din studiile efectuate au rezultat următoarele date:

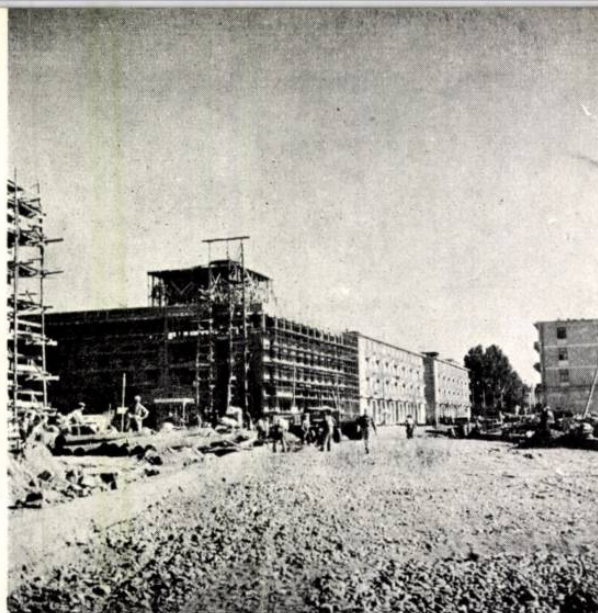
a) Datorită terenului de fundare alcătuit dintr-un loess sensibil la înmuiere străbătut de o serie de hrube și pînă este necesară, fie o fundare pe un radier de beton armat, fie îmbunătățirea prealabilă a terenului cu ajutorul piloților de pămînt. În ambele soluții, costul fundațiilor și al subsolurilor — obligate din cauza terenului — este foarte mare și nu diferă decît în foarte mică măsură, în funcție de numărul de niveluri. Din această cauză, chiar dacă ținem seama de necesitatea unui schelet de beton armat, mai costisitor în cazul construcțiilor cu 8 niveluri, și de costul ascensorului, costul pe apartament este totuși, în final, cu cca. 2 000 lei mai scăzut decît în cazul unor construcții cu 4 niveluri și cu 500 lei mai scăzut decît în cazul construcțiilor cu 5 niveluri (fără ascensor) (vezi tabelul 1).

b) Costul lucrărilor edilitare de-a lungul esplanadei este practic identic în toate soluțiile. Faptul că acest cost se repartizează la un număr de niveluri ce variază de la simplu la dublu între varianta I și varianta a III-a, poate duce la o reducere a costului global al investiției cu cca. 5 700 lei pe apartament în varianta a III-a (cu construcții cu 8 niveluri), față de varianta I (cu construcții cu 4 niveluri); trebuie însă ținut seama de faptul că o dată cu executarea în viitor și a altor construcții în cvartalele învecinate, costul acestor lucrări edilitare se va repartiza la un număr mai mare de apartamente.

c) Din punctul de vedere al dărîmărilor, desigur că soluțiile cu densitatea cea mai mare (varianta a III-a) prezintă cele mai mari avantaje. În cazul acestor construcții, dărîmările raportate la apartamentele ce urmează a fi realizate sînt cu aproape 50% mai mici decît în varianta I.

d) În ceea ce privește concepția generală a esplanadei, am considerat că soluția din varianta I este săracă și că repetă în mod nereușit ideea care a stat la baza rezolvării străzii ce face legătura între orașul existent și piața centrală. Varianta a II-a, care a fost susținută de unii tovarăși datorită faptului că asigură construcțiilor înalte o distanță mai mare între ele, are totuși dezavantajul că, datorită lungimii reduse a esplanadei, acest ritm

6, 7, 8, 10 — Vederi ale blocurilor nou construite

9 — Bloc punct P_3 — Plan etaj curent

Suprafața construită palier 304,26 m²

Suprafața locuibilă palier 164,85 m²

Număr apartamente palier 6

K_s palier 0,542

Suprafața locuibilă apartament a 30,92 m²

Suprafața locuibilă apartament b 27,97 m²

Suprafața locuibilă apartament c 22,95 m²

Suprafața locuibilă apartament d 27,97 m²

Suprafața locuibilă apartament e 30,92 m²

Suprafața locuibilă apartament f 24,12 m²

6 7 8

9

10

larg nu poate fi repetat de suficiente ori pentru a fi perceput și a contribui la efectul de lungire a străzii.

Diferența dintre varianta a III-a și a IV-a constă în numărul și forma blocurilor ce urmează a se construi de-a lungul esplanadei. Varianta a IV-a este mai favorabilă, datorită realizării unei distanțe mai mari între blocuri; această soluție îmbină avantajele economice ce rezultă dintr-o densitate mare, cu ideea de a câștiga un spațiu cât mai larg între construcții, spațiu ce a fost mărit și prin forma specifică a blocurilor din această soluție.

Pe lângă avantajele economice, această variantă are o serie de avantaje din punctul de vedere al compoziției de ansamblu, dintre care enumerăm:

— Prin realizarea acestor construcții pe înălțime se obține o mărire a densității în zona centrală a orașului, foarte rațională din punct de vedere urbanistic, ținând seama de apropierea dotărilor principale ale orașului, precum și a locului de muncă.

Această densitate mărită va duce în final la o economie în cheltuielile de gospodărie a orașului și la descongestionarea mijloacelor de transport în comun.

— Crearea unui șir de blocuri tratate pe înălțimi cu spații bogat plantate între ele creează, față de fronturile închise ale pieței centrale, o imagine arhitecturală nouă, capabilă să exprime un caracter specific acestei esplanade care leagă piața centrală cu malul Dunării și cu locurile de agrement ce se vor amenaja în această parte a orașului.

— Primele două blocuri, P_1 și P_2 (subsol și 8 niveluri), în curs de execuție fac parte integrantă din esplanada care a fost concepută ca un tot unitar.

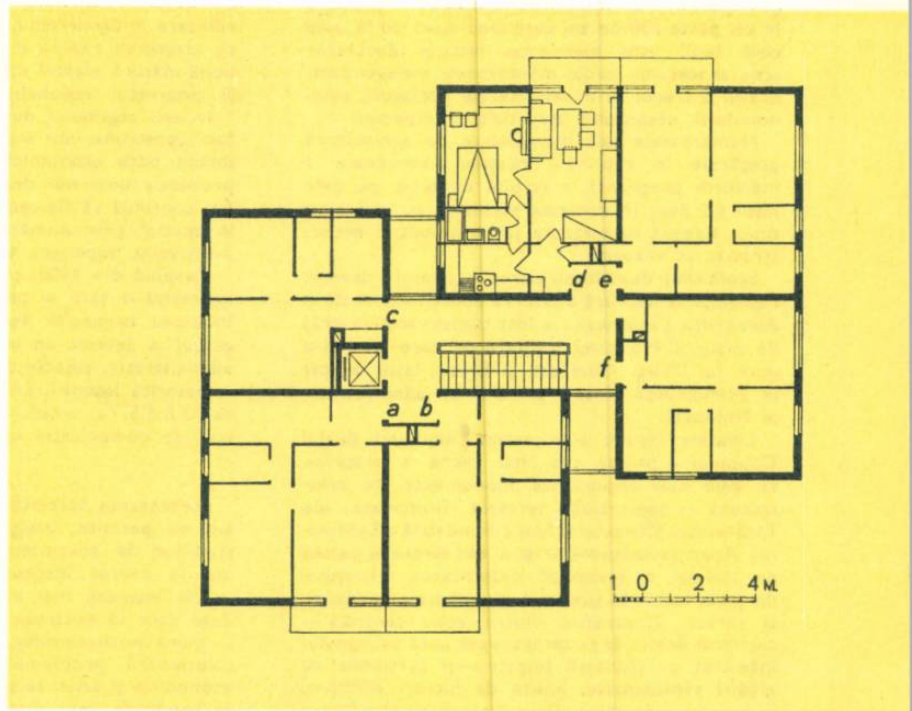
Revenirea după aceste două blocuri la un sistem de construcție cu clădiri avînd 4 sau 5 niveluri ar prezenta, pe lângă dezavantajele estetice, și dezavantajul că prin aceasta lungimea esplanadei (și așa insuficient de lungă în raport cu dimensiunile pieței centrale) va fi aparent micșorată, datorită fragmentării ei cu construcții cu regim de înălțime diferit.

— Executarea unor blocuri pe fronturi mici, pe panta esplanadei, înlătură dificultățile de execuție și proiectare care s-ar ivi în ipoteza unor construcții liniare și paralele cu esplanada; datorită pantei străzii, clădirile ar avea inevitabil socluri supraînălțate, costisitoare și inestetice.

Din punct de vedere constructiv, această soluție permite adoptarea unui sistem de execuție avansat (ziduri turnate). Repetarea într-o serie de cca. zece construcții va putea asigura avantaje serioase în ceea ce privește consumul de materiale principale, mîna de lucru și chiar fondurile. Pentru a se putea ajunge însă la aceste avantaje scontate în urma unui sistem constructiv nou este necesar ca planul blocurilor respective să fie subordonat cerințelor statice impuse de această soluție. Studiile efectuate pînă în prezent nu au ajuns încă la o soluție satisfăcătoare din toate aceste puncte de vedere; le publicăm doar ca o etapă de studiu.

Pînă în prezent, execuția lucrărilor pe șantier, chiar dacă nu s-a desfășurat în ritmul dorit, a reușit să înregistreze unele succese. Calitatea lucrărilor nu este încă în total satisfăcătoare, dar este indiscutabil că față de primele lucrări din orașul Galați, T.R.C.L. a înregistrat progrese însemnate pe linia îmbunătățirii calității lucrărilor de roșu și chiar și a finisajelor.

Actualmente — după terminarea primei etape a celor 6 blocuri ce leagă b-dul Republicii cu piața propriu-zisă — se lucrează la finisajele celor 3 blocuri importante M, L și G, care constituie laturile pieței centrale. De asemenea au început și lucrările de amenajare a pieței cu spații verzi și elemente decorative.

SISTEMATIZAREA ORAȘULUI IAȘI

Sistematizarea orașului Iași prezintă un interes deosebit pentru practica urbanistică din țara noastră, datorită complexității problemelor legate de importanța acestui centru în trecut și în prezent. În cei peste 550 de ani care s-au scurs de la data când Iașul este menționat într-un document scris al statului feudal moldovenesc independent, orașul a trecut prin nenumărate prefaceri, reînnoindu-și neconținut structura și aspectul.

Numeroasele sale monumente de arhitectură presărate în cuprinsul orașului constituie o mărturie pregnantă a rolului deosebit pe care Iașul l-a avut în decursul secolelor și, în același timp, fixează importante jaloane pentru reconstrucția sa viitoare.

Scurt timp după întemeierea sa, orașul a devenit reședința temporară a citorva domnitori, iar de la Alexandru Lăpușeanu a fost transformat în oraș de scaun al Moldovei, calitate pe care a avut-o până la Unire. Cum era și firesc, Iașul a fost în permanență centrul cultural și administrativ al Moldovei.

Limitele Iașului s-au extins, depășind dealul Copoului — partea cea mai veche a orașului, cu cele mai importante monumente de arhitectură — cuprinzând terasele învecinate ale Tătărașului, Cîrcului și lunca inundabilă a Bahluiului. Apariția industriilor și a căii ferate în partea de sud-est a favorizat dezvoltarea «orașului de jos», locuit în special de populația muncitoare și săracă. Contrastul dintre zona centrală — cartierul de vile de pe terasa superioară a Copoului înzestrat cu plantații bogate — și cartierele cu clădiri sărăcăcioase, lipsite de lucrări edilitare, se accentuează către sfârșitul secolului al XIX-lea și primele decenii ale secolului al XX-lea.

Defrișarea pădurilor și desființarea unui număr mare de iazuri care îndeplineau rolul unor rezervoare de atenuare a viiturilor, pentru a fi transformate în pășuni, au dus la degradarea solului de pe versanții dealurilor și colmatarea parțială a iazurilor rămase. Consecința acestor degradări a fost inundarea tot mai frecventă a zonei orășenești situate în lunca Bahluiului, producând pagube însemnate locuitorilor și întreprinderilor amplasate pe acest teritoriu. Paralel cu efectele catastrofale cauzate de revărsarea Bahluiului, s-a produs o continuă înrăutățire a microclimei,

concretizată prin intensificarea vînturilor dominante și reducerea precipitațiilor anuale.

Nepăsarea regimului burghez-moșieresc față de nevoile oamenilor muncii, lipsa lucrărilor edilitare în cartierele noi, care se extind o dată cu creșterea rapidă a populației, au alterat în bună măsură efectul urbanistic al monumentelor și pitorescul reliefului orașului.

În anii regimului de democrație populară au fost construite noi unități industriale, care au întărit baza economică a orașului și au creat premisele unei noi dezvoltări. Totodată, orașul Iași continuă să fie centrul cultural al Moldovei, în special prin numărul mare de instituții de învățămînt superior, tehnic și profesional.

Începînd din 1950, prin noua împărțire administrativă a țării și prin măsurile luate pentru întărirea organelor locale ale puterii de stat orașul a devenit un important centru politico-administrativ, reședință de regiune și de raion.

Datorită intensificării legăturilor multilaterale cu U.R.S.S. a crescut importanța orașului ca nod de comunicație internațională.

*

Prezentarea succintă pe care am făcut-o mai sus nu permite, desigur, o analiză detaliată a studiilor de sistematizare efectuate în ultimii ani în cadrul Institutului I.C.S.O.R.

Am încercat mai curînd să amintesc cîteva date care să ilustreze dificultățile care au stat în calea proiectanților, legate de complexitatea soluționării problemelor funcționale, tehnico-economice și artistice specifice orașelor socialiste în condițiile unui oraș cu bogate tradiții arhitecturale, prezentînd totodată numeroase aspecte negative, incompatibile cu concepțiile urbanismului modern. Aceste dificultăți evidente, precum și importanța în sine a sistematizării orașului Iași, au făcut ca această problemă să fie larg dezbătută în cadrul U.A. și să intereseze în egală măsură organele de stat.

În articolul de față voi căuta să prezint aportul pe care l-au adus ultimele două proiecte de sistematizare, și anume: schița de sistematizare întocmită de ISPROR în 1954 (autori, arhitecții G. Filipeanu și P. Niculescu) și studiul preliminar de sistematizare întocmit de I.C.S.O.R. în 1956

(autori, arhitecții I. Bedeus, L. Schmidl). Proiectată pe baza unui profil economic amplu, care prevedea dublarea populației orașului într-un termen relativ scurt, schița de sistematizare se poate caracteriza drept o încercare de a fixa imaginea viitorului oraș în faza finală a reconstrucției sale. Analizînd posibilitățile de dezvoltare teritorială a orașului, datorită creșterii masive a populației sale, se propune așezarea cartierelor de locuințe pe cele trei terase alungite așezate la nord-est de lunca Bahluiului: terasele Copou, Tătărași și Cîrc. Aceste terase sînt situate la un nivel ridicat în raport cu lunca inundabilă a Bahluiului, prezentînd condiții mai bune de fundare și construcție a cartierelor de locuințe. Văile care despart cele trei coline formează niște pene de verdeață menite să amelioreze condițiile igienice și să îmbogățească aspectul orașului. Cele trei terase sînt legate printr-o magistrală, care străbate orașul în direcția est-vest, trecînd peste două mari viaducte; ele oferă o perspectivă monumentală către lunca Bahluiului — prin amenajarea cornișei de sud a orașului. De-a lungul acestei magistrale se înșiră centrul civic format din două piețe mari așezate pe terasa Copoului și centrele cartierelor de pe terasele Tătărași și Cîrc. Se prevede de asemenea dezafectarea cartierelor de locuințe situate în lunca Bahluiului, datorită nivelului ridicat al apelor subterane și inundabilității acestei zone. În locul cartierelor de locuințe necorespunzătoare din această zonă se propune amenajarea unui mare parc, menținîndu-se în lunca Bahluiului complexul C.F.R., zona industrială și de depozite a orașului.

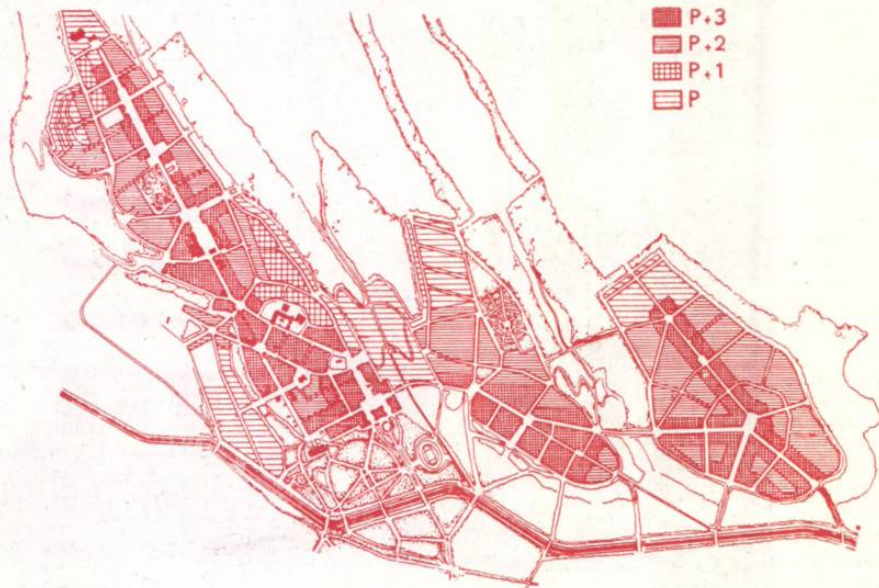
Se remarcă în cadrul proiectului preocuparea autorilor de a pune în valoare monumentele de arhitectură grupate pe terasa Copoului, prin amenajarea unor zone plantate și menținerea unui regim de construcții cu maximum 3 niveluri, pentru a nu altera scara monumentelor. În schiță se urmărește de asemenea accentuarea reliefului frîmțit al orașului, prin amenajarea cornișelor și tratarea corespunzătoare a punctelor mai ridicate, pentru a obține o siluetă armonioasă a orașului.

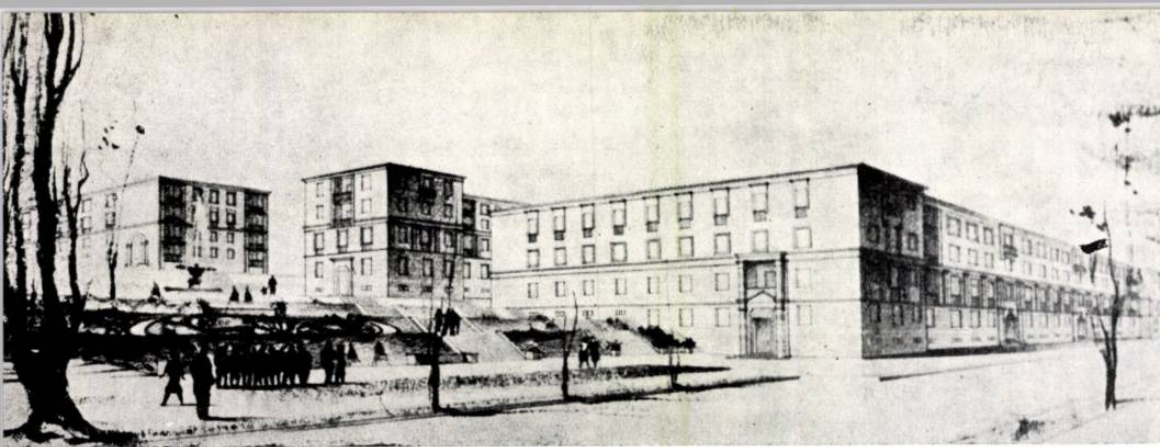
Dacă preocuparea de a obține unele efecte plastice se desprinde cu claritate din cuprinsul proiectului, nu se poate spune același lucru despre modul de eșalonare a lucrărilor de reconstrucție în raport cu posibilitățile concrete ce ne stau la dispoziție. Desigur că și compoziția zonei centrale prezintă unele aspecte discutabile, ca de exemplu propunerea pentru crearea unui nou centru civic în apropierea clădirii monumentale și de mari proporții a Palatului Administrativ, tendința de geometrizare a străzilor și ansamblurilor, greu de realizat în cadrul unui oraș existent și cu relief accidentat, și altele.

De asemenea apare nejustificată preferința pentru crearea unor fronturi închise de-a lungul străzilor, determinîndu-se astfel cvartale de dimensiuni reduse construite perimetral*.

Aș vrea să subliniez încă o dată că deficiențele de ordin plastic amintite, care prin natura problemei însăși sînt discutabile, nu constituie lipsa principală a schiței de sistematizare. Dificultățile cele mai mari apar abia în momentul aplicării proiectului, care nu ține seama în suficientă măsură de condițiile concrete de realizare a soluțiilor preconizate. Astfel, abandonarea cartierului de locuințe situat în lunca Bahluiului și strămutarea unui mare număr de locuitori, reprezentînd aproape o treime din populația orașului, nu este suficient justificată, deoarece

* Vezi articolul arh. G. Filipeanu — Studii pentru sistematizarea orașului Iași, Arhitectura R.R.R. nr. 9/1955.

2

- 1 — Schiță de sistematizare a orașului Iași — I.S.P.R.O.R., 1954. Autori, arh. G. Filipeanu, P. Niculescu
- 2 — Perspectivă de pe strada Păcurari
- 3 — Plan de situație al cvartalului de locuințe Păcurari din Iași — I.S.P.R.O.R., 1954. Autori, arh. G. Filipeanu, L. Strulovici
- 4, 5 — Noile blocuri de locuințe din cartierul Păcurari

regularizarea Bahluiului și implicit asanarea teritoriului respectiv, sînt necesare în orice ipoteză de sistematizare. De altfel, în această zonă se prevede o însemnată extindere a complexului feroviar, a industriilor și depozitelor orașului, a cărei realizare nu este posibilă fără a se elimina pericolul inundațiilor ce amenință acest teritoriu. Conform studiilor hidrogeotehnice reiese că reconstrucția treptată a unei părți însemnate din cartierul de locuințe situat în lunca Bahluiului, paralel cu efectuarea lucrărilor pentru regularizarea cursului apei și asanarea terenului, este perfect posibilă. De asemenea, consider că ar fi indicată plantarea masivă a teritoriului conform unui plan de sistematizare a zonei respective, datorită efectului binefăcător al plantațiilor din toate punctele de vedere.

În cazul menținerii cartierului de locuințe din lunca Bahluiului dispăre necesitatea construirii unui nou cartier pe cea de a treia terasă; teritoriul acesteia ar putea fi rezervat pentru dezvoltarea orașului într-un viitor îndepărtat. În orice caz, construcția de locuințe pe terasa Cîrului nu poate începe înainte de epuizarea terenurilor libere din zona actuală a orașului și din cartierul Tătărași, deoarece aceasta implică executarea unor lucrări edilitare foarte costisitoare.

Preocuparea insuficientă pentru economie se vede și din modul de restructurare a cartierelor centrale ale orașului, din care se menține un procent neînsemnat de clădiri și străzi.

În această ordine de idei ar fi de subliniat că menținerea traseului unor artere situate în zona centrală a orașului ar fi de luat în seamă, chiar dacă fondul construit nu este prea valoros, datorită rețelelor edilitare care, eventual, ar putea fi utilizate.

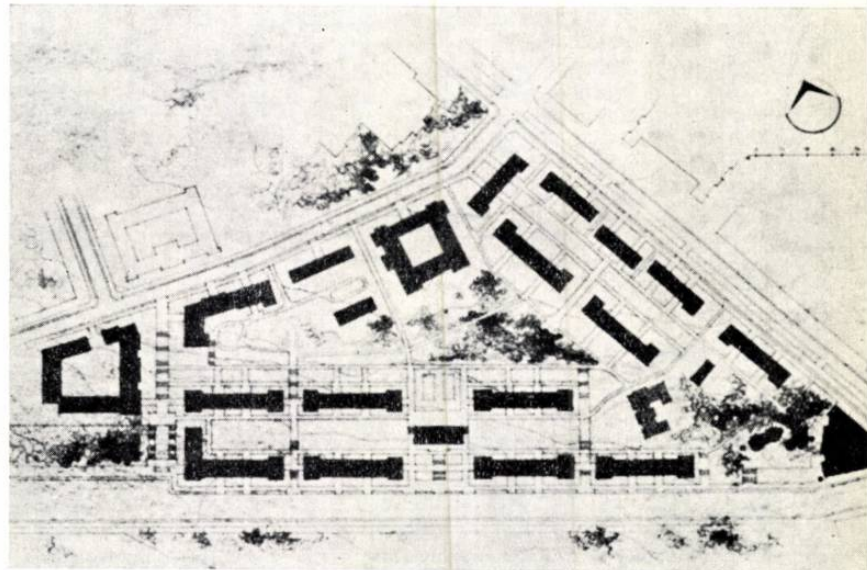
În sfîrșit, înainte de a trece la caracterizarea « studiului preliminar de sistematizare » aș dori să subliniez că înseși tema și profilul economic care au stat la baza « schiței » conțineau exagerări vădite, ceea ce explică în bună parte aspectele negative amintite.

Studiul preliminar de sistematizare constituie o încercare de a trata reconstrucția orașului Iași într-un spirit mai realist, pe baza unei analize temeinice a situației existente. Munca proiectanților a fost ușurată prin apariția unor ridicări topografice exacte, pe baza cărora s-a putut aprecia cu mai multă precizie valoarea fondului locativ existent și posibilitățile de restructurare a diferitelor zone. O atenție deosebită s-a acordat în studiul preliminar problemelor de circulație, în special rezolvării nodului de cale ferată, a cărui importanță am amintit-o anterior. De asemenea, s-a studiat cu precădere prima etapă de 5—10 ani, căutîndu-se soluțiile cele mai economice de amplasare a cartierelor de locuit ce urmează a fi executate. Arterele principale de circulație indicate în studiul preliminar urmăresc pe cît posibil traseele străzilor existente.

Un loc important în acest proiect îl ocupă problema cartierului situat în lunca Bahluiului, în care scop s-au cerut completări la studiile de specialitate efectuate la proiectul precedent. Cartierul din lunca Bahluiului a fost menținut în mare parte, căutîndu-se realizarea unei legături între trama stradală a acestuia și cea a vechiului oraș, legătură poate insuficient exprimată.

Centrul civic a fost păstrat în zona veche a orașului situată în partea de sud a terasei Copoului.

Deși proiectul corespunde cerințelor prevăzute pentru această fază prin instrucțiunile în vigoare, consider că proiectantul a evitat să exprime o concepție anumită asupra modului

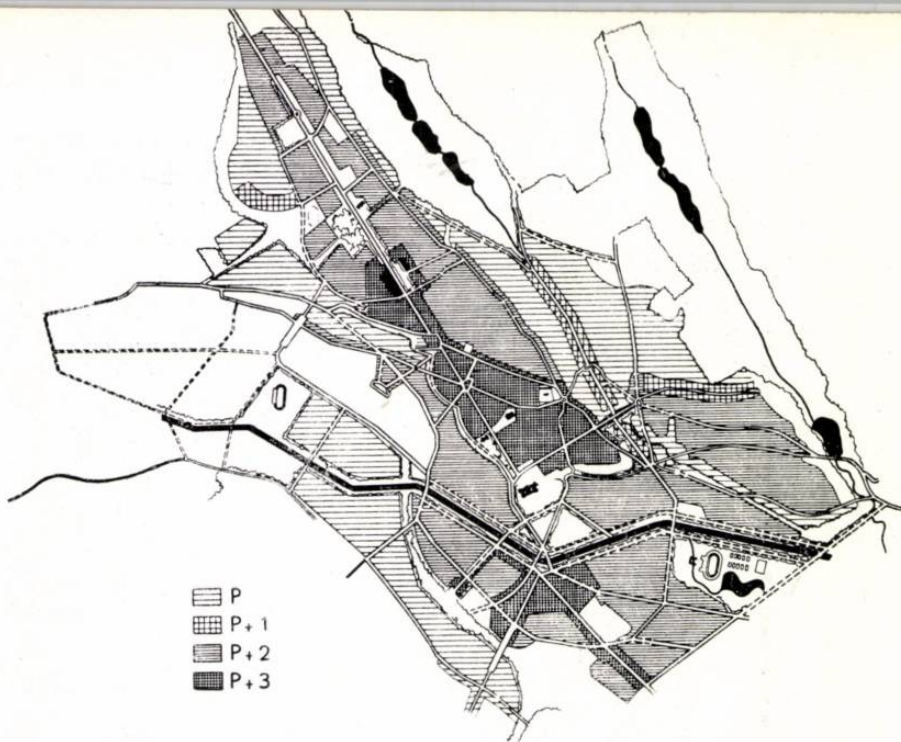
3

4

5

Studiu preliminar de sistematizare a orașului Iași — I.C.S.O.R., 1956
Autori, arhitecți I. Bedeus, L. Schmidt

de organizare a teritoriului urban și să ofere o viziune cât de sumară a compoziției spațiale a orașului, lăsând această sarcină pe seama proiectării viitoare. Dacă la sistematizarea unor localități mai puțin importante această metodă poate fi socotită satisfăcătoare, în cazul unui oraș având un specific atât de pregnant ca Iașul s-ar cere ceva mai mult. Consider că, fără a intra în detalii, ar fi util să apară un punct de vedere asupra modului de a ataca proiectele de detaliu, cu scopul de a imprima o anumită unitate de concepție proiectelor ce se vor executa pe baza studiului preliminar. În contrast cu schița de sistematizare în care personalitatea autorilor se manifestă din plin, studiul preliminar — din motivele semnalate — pare oarecum nedefinit.

În această ordine de idei, consider nejustificată părerea potrivit căreia proiectul de sistematizare trebuie să fie foarte «elastic», deoarece aceasta duce de obicei la anarhie urbanistică și la pierderea concepției de ansamblu. Fără îndoială că în aceste condiții se impune păstrarea unei discipline urbanistice severe, fără de care orice efort poate fi anulat cu cea mai mare ușurință.

Paralel cu rezolvarea problemelor funcționale și economice este necesară o atitudine creatoare, inovatoare, care să reflecte condițiile noi de viață și nivelul actual al tehnicii edilitare și constructive. Dacă ignorarea elementelor tradiționale este fără îndoială o greșală, încercarea de a imita mai mult sau mai puțin fidel formele trecutului apare drept o inadvertență istorică, menită să banalizeze și să reducă astfel valoarea expresivă a monumentelor originale.

Acest lucru este valabil în special în cadrul sistematizării orașului Iași, ale cărui monumente admirabile urmează a fi puse în valoare, exprimând prin noile construcții caracterul socialist al relațiilor dintre oameni și epoca cuceririlor moderne din domeniul științei.

În încheierea observațiilor făcute cu privire la studiile de sistematizare a orașului, subliniez că o bună parte a lipsurilor semnalate reflectă o seamă de deficiențe legate de ignorarea problemei economicității, care s-au manifestat în ultimii ani în arhitectura și urbanismul din țara noastră pe plan general.

Ajutorul acordat de partid pentru înlăturarea acestor neajunsuri grave a găsit în rîndurile arhitecților și proiectanților ecoul necesar, concretizat în proiectele și construcțiile tot mai numeroase și de bună calitate realizate în ultima vreme.

Pe baza studiului preliminar de sistematizare s-au elaborat în cursul anului 1958 și în primul trimestru al anului 1959 sistematizări de detaliu în vederea amplasării obiectelor ce urmează a fi executate în viitorul apropiat.

Astfel, în zona nord-est a terasei Copou s-a efectuat sistematizarea unui cartier amplu, avînd ca primă etapă de realizare cvartalul situat între calea 23 August, străzile Oastei,

Codrescu și Gh. Asachi (autor, arh. Gh. Hussar). În partea de sud-vest a terasei Copou s-a făcut sistematizarea de detaliu a cartierului cuprins între grădina Copou, străzile Mohănescu și Pușkin, făcîndu-se, astfel legătura dintre cartierul Păcurari și partea de nord a terasei Copou (autori, arhitecți A. Iotzu, A. Zaharia și Gh. Hussar). În apropierea părții centrale a orașului s-a studiat în detaliu restructurarea cartierului Anastasie Panu, iar de-a lungul b-dului Tudor Vladimirescu s-a executat sistematizarea de detaliu a zonei situate între terasa Copoului și terasa Tătărași (autori ambelor proiecte, arhitecți A. Iotzu, A. Zaharia și Gh. Hussar).

Proiectele de detaliu amintite se caracterizează printr-o analiză atentă a fondului construit și a lucrărilor edilitare existente, încercîndu-se utilizarea maximă a acestora paralel cu restructurarea cartierului în ansamblu. Relieful frămîntat, condițiile dificile de fundare și diferitele puncte obligate specifice zonelor sistematizate au fost studiate cu minuțiozitate, căutîndu-se de fiecare dată obținerea unei soluții cât mai judicioase și mai economice. Prin utilizarea economică a teritoriului s-a reușit amplasarea unui mare număr de locuințe și dotări social-culturale necesare deservirii locuitorilor noilor cvartale ce se formează. Au fost corectate pantele prea accentuate ale unor străzi, căutîndu-se trasee mai favorabile, s-au propus artere de circulație noi, pentru a crea o legătură mai lesnicioasă și descongestionarea circulației pe unele artere, cum ar fi, de exemplu, strada de cornișă din cartierul Mohănescu, care va lega zona gării cu partea superioară a terasei Copou și artera de legătură între terasa Copou și cartierul Tătărași, trecînd peste viaduct.

O importanță deosebită pentru sistematizarea terasei superioare a Copoului prezintă cvartalul situat între calea 23 August și strada Codrescu.

Terenul ocupă o suprafață de 9 ha, pe care urmează a fi construite peste 1300 de apartamente cu dotările necesare.

În proiect s-a căutat organizarea judicioasă a cvartalului în raport cu relieful, care prezintă o pantă mai accentuată în interiorul cvartalului și în apropierea străzii Mohănescu.

Calea 23 August, prezentînd o pantă ascendentă de cca. 3% în direcția nord-est, a fost tratată într-un sistem de alveole deschise alcătuite din blocuri liniare și blocuri «punct», realizîndu-se astfel o compoziție majoră de-a lungul acestei importante artere. Colțul de sud al cvartalului, pe care sînt așezate două clădiri p + 2 etaje, a fost completat cu magazine, o creșă și un cămin pentru copii, alcătuiind o zonă de deservire bogată în plantații. Această zonă de construcții mai joase formează un punct de trecere între partea veche și cea nouă a Copoului.

Sistemul alveolar de grupare a clădirilor a fost menținut și în restul cvartalului, în afara zonei de sud-est în care intervine o grupare de clădiri în șiruri paralele, ce accentuează denivelarea amintită.

Acest mod de așezare a clădirilor permite delimitarea spațiului necesar pentru nevoile gospodărești și jocul copiilor, realizîndu-se totodată o tratare diferențiată a aleilor interioare și a străzilor înconjurătoare.

S-a considerat că nu este necesară amenajarea unui spațiu plantat de dimensiuni mai mari pentru odihnă și sport, deoarece cvartalul este situat într-o zonă cu plantații bogate în apropierea grădinii Copou.

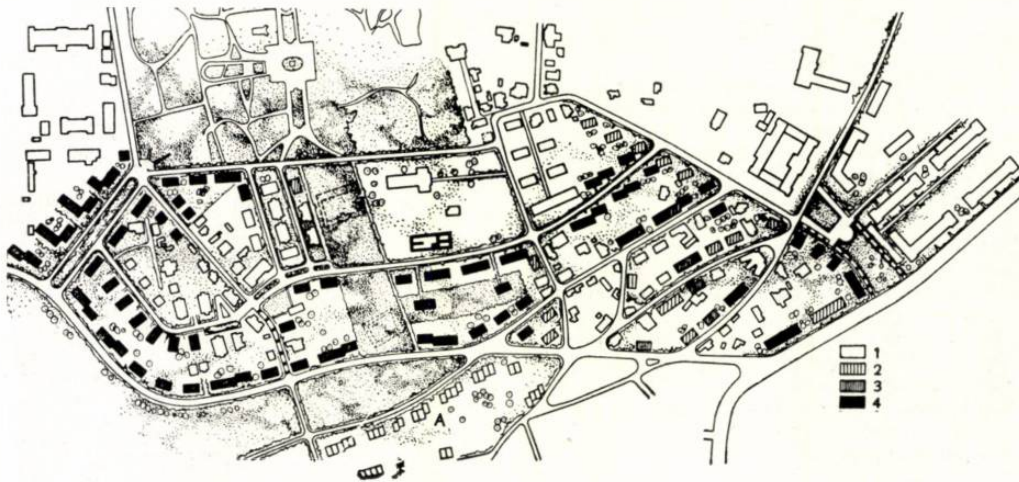
Soluția adoptată rezolvă în mod rațional și economic prevederile temei și se încadrează în planul de ansamblu al zonei 23 August. În studiile ce se vor efectua la fazele viitoare de sistematizare, consider că este posibilă îmbunătățirea unor detalii ale incintelor și arhitecturii aleilor interioare ale cvartalului.

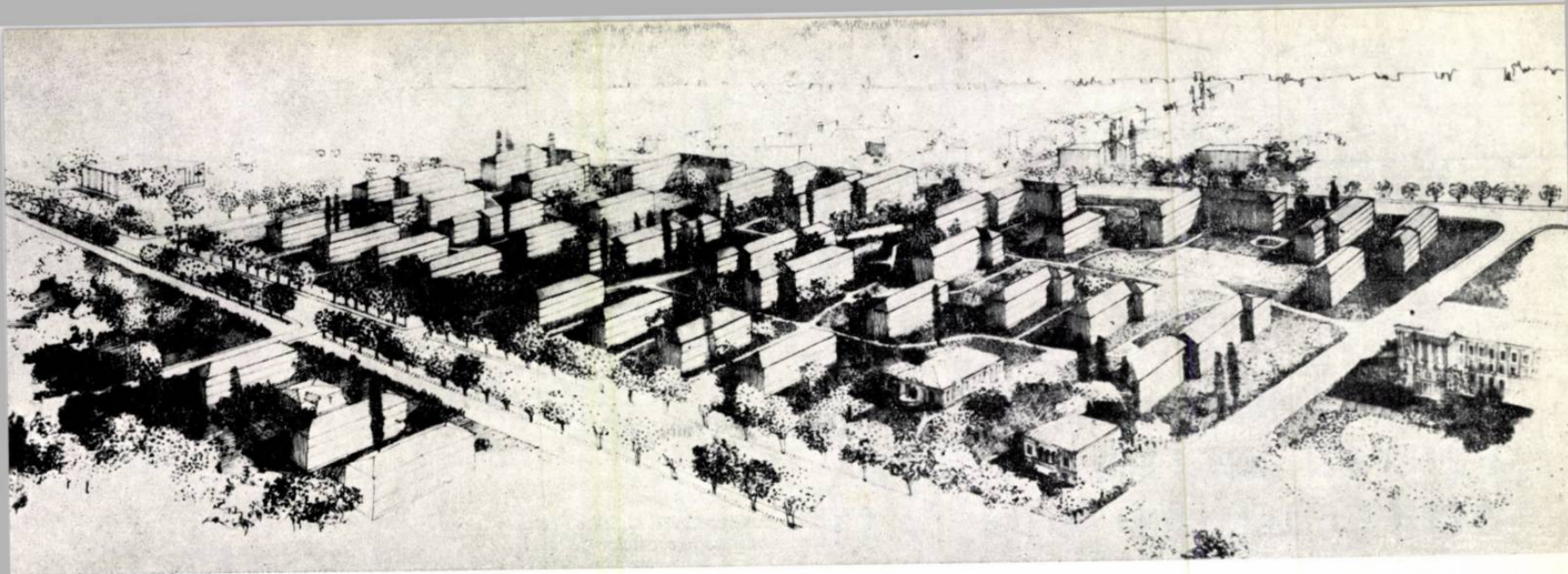
Pentru a ilustra economicitatea soluției, reproduc cîteva cifre de bilanț teritorial și de cost cuprinse în memoriul proiectului:

Suprafața totală a teritoriului	9 ha
Circulații	1 ha
Dotări social-culturale	0,5 ha
Procent construit	25%
Suprafața locuibilă desfășurată	34 250 m ²
Densitate brută	475 loc./ha
Densitate netă	535 loc./ha
Cost construcții	54 560 000 lei
Cost instalații exterioare și lucrări de folosință generală	10 295 000 lei
Total	64 855 000 lei

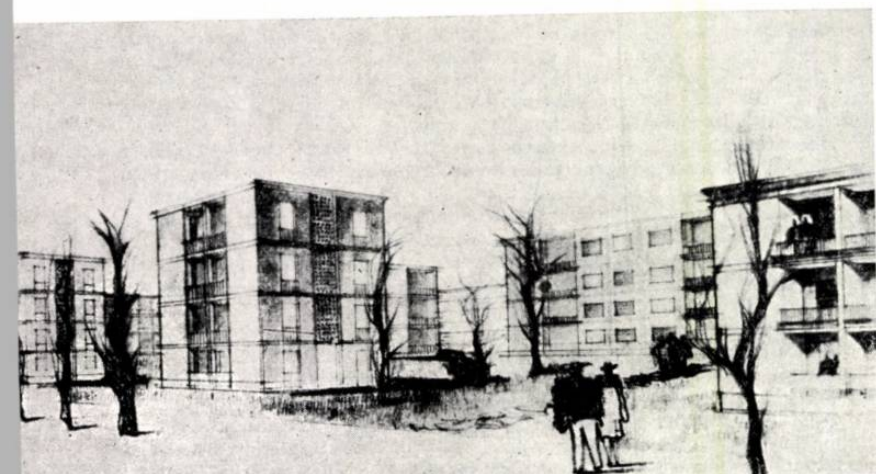
Din analiza acestor cifre rezultă că pentru cele 1364 de apartamente realizate, costul lucrărilor exterioare revine la cca. 7 600 lei/apartament, ceea ce reprezintă o soluție foarte economică din punctul de vedere al lucrărilor edilitare. Acest indice arată o utilizare economică a lucrărilor edilitare existente în această zonă a orașului și o preocupare permanentă a proiectanților pentru problemele economice ale sistematizării orașelor.

Prezentarea sistematizărilor de detaliu efectuate în ultima perioadă pentru orașul Iași ilustrează efortul colectiv al proiectanților din Institutul I.C.S.O.R. pentru reducerea substanțială a costului construcțiilor pe baza îndrumărilor și directivelor partidului și guvernului.

Cvartal de locuințe 23 August — Codrescu din Iași — Perspectivă aeriană

Cvartal de locuințe 23 August — Codrescu din Iași — Perspective din interiorul cvartalului

Plan de situație al cvartalului de locuințe 23 August Codrescu din Iași — I.C.S.O.R., 1958. Autor, arh. Gh. Hussar

Bloc de locuințe pe strada 23 August (Copou)

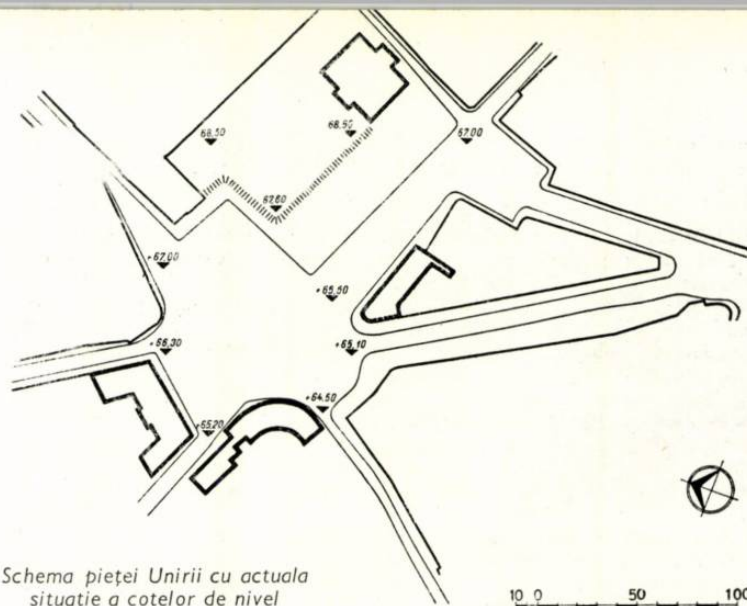
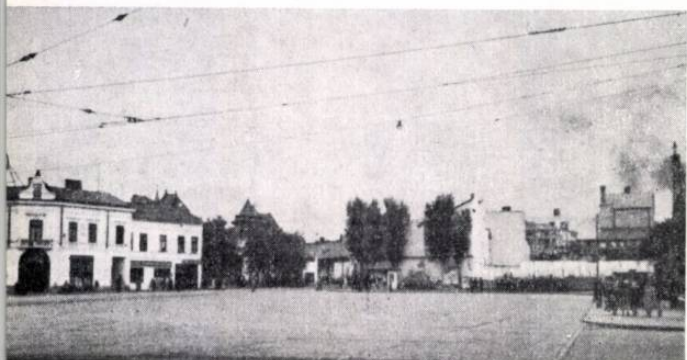
Detaliu de sistematizare pentru cartierul Mohănescu din Iași — I.C.S.O.R., 1958 — Varianta I. Autori, arhitecții Al. Iotzu, Gh. Hussar, Alexandra Zaharia
1. Etapa I — 2. Etapa a II-a — 3. Etapa a III-a — 4. Etapa a IV-a
A. Locuințe înșiruite

Arh. Tr. Chițulescu

CONCURSUL PENTRU SISTEMATIZAREA PIEȚEI UNIRII DIN IAȘI

Vederi ale pieței Unirii

Schema pieței Unirii cu actuala
situație a cotelor de nivel

Piața Unirii din Iași este în momentul de față centrul civic, administrativ și de circulație al orașului. Aici se află situat Sfatul popular orășenesc, aici se desfășoară manifestațiile publice ocazionate de evenimentele politice importante și tot aici converg magistralele importante ale orașului, existând totodată și o importantă circulație de tranzit.

Necesitatea unui concurs pentru sistematizarea pieței Unirii din Iași a apărut atît din dorința organelor locale de a construi în prima etapă clădiri de locuit în zona centrală a orașului, cît și din lipsa unor studii de sistematizare care să rezolve urbanistic, în mod definitiv, această piață, cu toate că în ultimii ani s-au întocmit mai multe proiecte de sistematizare.

Actualmente, piața Unirii este o piață de mari proporții în care converg nu mai puțin de 6 străzi, al căror debușeu apropiat fragmentează fronturile construite ale acestora.

Clădirile importante situate în piață sînt:

- clădirea care are la parter restaurantul « Moldova » (4 caturi);
- clădirea Sfatului popular orășenesc (monument istoric — 2 caturi);
- clădirea magazinului de produse industriale (4 caturi);
- clădirea fostului han Bacalu (monument istoric — 2 caturi).

În afară de aceste clădiri, în zona imediat învecinată pieței se mai află următoarele monumente de arhitectură: Muzeul A. I. Cuza, biserica Tălpălari și clădirile înconjurătoare, clădirea fostei Academii Mihăilene, biserica Banu; iar mai departe, la intersecția străzilor Lăpușneanu și 23 August (teritoriu ce trebuia sistematizat în cadrul concursului), clădirea Bibliotecii universitare și cea a sediului A.R.L.U.S. Trebuie menționată și noua clădire a telefoanelor (pe strada Lăpușneanu colț cu strada Banu), care prin volumul său constructiv și mai ales prin cablurile și relele sale trebuie să fie menținută pe actualul amplasament.

În ceea ce privește fluxurile de circulație se constată că există două direcții principale (solicitate în ambele sensuri):

- strada 23 August și strada Păcurari (artere de penetrație), prin strada Dimitrov și strada Fr. Engels, spre strada Ștefan cel Mare și strada Cuza-Vodă (care conduc spre partea opusă a orașului, spre cartierele Tătărași, Cîrîc etc.);
- strada Filimon Sîrbu (de la gară), spre strada Cuza-Vodă și strada Ștefan cel Mare.

Trebuie menționat că astăzi nu există o legătură directă între zona gării și importantul cartier Copou (strada 23 August), unde se construiesc atît clădiri publice, cît și locuințe.

Strada Lăpușneanu, care cu un mic decalaj se află în prelungirea străzilor 23 August și Ștefan cel Mare, este interzisă circulației vehiculelor, avînd în prezent un caracter comercial și de promenadă.

Pe străzile Cuza-Vodă, Gabriel Pery, Filimon Sîrbu, Gh. Dimitrov, 23 August și Păcurari astăzi circulă tramvaie (trei linii), care, într-un viitor apropiat, vor fi înlocuite cu troleibuse sau autobuse.

Pentru o mai bună înțelegere a situației existente, din punct de vedere urbanistic, este necesar să se precizeze următoarele:

- străzile 23 August, Lăpușneanu și Ștefan cel Mare, toate cu un traseu drept, formează o axă majoră de compoziție a structurii orașului vechi (dealul Copou și prelungirea sa), orientată NV-SE, cu o lungime totală de aproximativ 4,5 km;

— strada Ștefan cel Mare, o arteră largă de aproximativ 24 m și lungă de 1000 m, bogat plantată, leagă piața Unirii cu piața Palatului Culturii (Palatul Culturii avînd o perspectivă de front), are pe ambele laturi importante monumente de arhitectură (biserica Trei Ierarhi, clădirea Sfatului popular regional, Mitropolia, biserica Sf. Nicolae Domnesc, clădirea Băncii de Stat etc.);

— strada Cuza-Vodă, o arteră importantă de circulație, foarte îngustă însă (fără posibilități de lărgire), leagă piața Unirii cu toată zona de est a orașului, trecînd pe lîngă multe monumente de arhitectură (fosta casă Balș, clădirea Filarmonicii, Teatrul Național, mănăstirea Golia etc.);

— strada Lăpușneanu cu o lățime, în unele puncte, de cca. 10 m, prin amplasarea monumentelor de arhitectură și a clădirilor valoroase, poate fi lărgită numai cu mari sacrificii;

— terenul, în zona studiată, are o pantă continuă, coborînd dinspre strada 23 August spre Palatul Culturii, în piață existînd și o pantă de la strada Gabriel Pery spre strada Săulescu, diferențele de nivel ajungînd la 2,50 m;

— latura de sud-vest a pieței este la cota cea mai joasă față de celelalte laturi, terenul coborînd în direcția sud-vest (spre strada Horea), existînd posibilitatea unei vederi directe spre dealul Galata;

— în apropierea intersecției străzilor 23 August, Lăpușneanu și Păcurari se află Ripa Galbenă (terenul cade cu cca. 15 m), iar o legătură între această